სს თბილისის თამბაქო

ფინანსური ანგარიშგებები, მმართველობითი ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
2019 წლის 31 დეკემბერით დასრულებული წლისთვის

სს თბილისის თამბაქო

სარჩევი

	გვერდი
მენეჯმენტის პასუხისმგებლობათა განაცხადი ფინანსური ანგარიშგებებისა და მმართველობითი ანგარიშგებას მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
ფინანსური ანგარიშგებები 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	
მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსურ ანგარიშგებებზე თანდართული შენიშვნები	**9-32**
1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენება	9
3. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	11
4. კრიტიკული საღრიცხვო შეფასებები და საღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების შესახებ მოსაზრებები	19
5. ამონაგები	21
6. ამონაგების თვითღირებულება	21
7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	21
8. ძირითადი საშუალებები	22
9. საინვესტიციო ქონება	23
10. მარაგები	23
11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	24
12. ფული და ფულის ექვივალენტები	25
13. საგადასახადო დავალიანება მოგებიდან გადასახადის გარდა	25
14. სახელშეკრულებო ვალდებულებები	25
15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	26
16. ნასესხები სახსრები	26
17. ფინანსური ინსტრუმენტები	26
17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	31
18. გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები	32
19. საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	33
20. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება	33
მმართველობითი ანგარიშგება	34

სს თბილისის თამბაქო

მმართველობის პასუხისმგებლობათა განაცხადი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე, რომელიც უტყუარად წარმოადგენს სს თბილისის თამბაქოს (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „კომპანია“) ფინანსურ ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ასევე მისი ოპერაციების შედეგებს, აღნიშნული წლის ბოლოსთვის კაპიტალში და ფულადი ნაკადების მოძრაობაში ცვლილებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (შემდგომში, ასევე მოხსენიებული, როგორც „IFRS“) მიხედვით. მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.
ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, მენეჯმენტი პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- საღრიცხვო პოლიტიკის ჯეროვნად არჩევა და გამოყენება;
- ინფორმაციის (მათ შორის საღრიცხვო პოლიტიკის) იმგვარად წარმოდგენა, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამის, სანდო, შედარებით და აღქმად ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა, როდესაც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) კონკრეტული მოთხოვნების დაკმაყოფილება არასაკმარისია მომხმარებელთა მიერ კონკრეტული ოპერაციების, სხვა მოვლენებისა და გარემოებათა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფინანსურ ფუნქციონირებაზე გავლენის აღსაქმელად;
    - კომპანიის უწყვეტად ფუნქციონირების უნარის შეფასება.
    - მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ინფორმაციის გაშუქება, როგორც ამას მოითხოვს საქართველოს კანონი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ.
    - მმართველობითი ანგარიშგების მომზადება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად

მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- დაგეგმოს, განახორციელოს და შეინარჩუნოს ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემა მთელი კომპანიის მასშტაბით;
- აწარმოოს და შეინარჩუნოს ადეკვატური საბუღალტრო ჩანაწერები, რომლებიც საკმარისია კომპანიის ოპერაციების წარმოსადგენად, ასახსნელად და ნებისმიერ დროს, გონივრული სიზუსტით კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წარმოსაჩენად, რაც მათ უფლებამოსილს გახდის - დარწმუნდნენ, რომ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება აკმაყოფილებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს;
- შეინარჩუნოს ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშები ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისად;
- მიიღოს ისეთი ზომები, რომლებიც გონივრულად მენეჯმენტისთვის კომპანიის აქტივების დასაცავად; და
- თავიდან აიცილოს და აღმოაჩინოს თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2020 წლის 7 დეკემბერს მენეჯმენტიმ დაამტკიცა კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

მენეჯმენტის სახელით:

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
2020 წლის 7 დეკემბერი

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
2020 წლის 7 დეკემბერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს თბილისის თამბაქოს მფლობელებსა და მმართველებს:

კვალიფიციური მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „თბილისის თამბაქო“-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტორული შემოწმება, რაც მოიცავს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და ფინანსური აღრიცხვის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკებისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მიმოხილვას (ერთობლივად - „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის - „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“ - ნაწილში აღწერილი საკითხის გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, უტყუარად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად.

კვალიფიციური მოსაზრების საფუძველი

2020 წლის 3 ივლისს ჩვენ დავინიშნეთ კომპანიის აუდიტორებად და ამრიგად, ვერ დავაკვირდით წლის ბოლოსათვის ჩატარებულ ფიზიკურ ინვენტარიზაციას. წარდგენილი ალეტერნატული საშუალებებით ვერ მოვახერხეთ დაკმაყოფილება 2019 წლის 31 დეკემბერს და 2019 წლის 1 იანვარს ჩატარებული ინვენტარიზაციით. მას შემდეგ, რაც მარაგების გახსნა და დახურვა ფინანსური საქმიანობისა და ფულადი სახსრების ნაკადის განსაზღვრაში მოვახერხეთ, ვერ დავადგინეთ, საჭირო იყო თუ არა კორექტირება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, შემოსავალში, მოგების მიმართ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში, მოხსენიებული ოპერაციული საქმიანობიდან მიღებული ნაკადებით.

ჩვენი აუდიტური შემოწმება ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით (“ასს”). ამ სტანდარტების ფარგლებში ჩვენი პასუხისმგებლობა შემდგომში აღწერილია ამ დასკვნის სექციაში სახელწოდებით: „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტზე“. ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის შესაბამისად, ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან და ჩვენ ასევე შევასრულეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობებიც ბესსს-ს თანახმად. ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მოპოვებული მტკიცებულება საკმარისია და შესაფერისი ჩვენი მოსაზრების საფუძვლის წარმოსადგენად.

აქცენტი საკითხზე

როგორც ფინანსური ანგარიშგების მე -18 შენიშვნაშია ნაჩვენები, კომპანიის გაყიდვების 77% და 86% პროცენტი, შესაბამისად, 2019 და 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, მოდიოდა დაკავშირებულ მხარეებზე. ჩვენი შეხედულება ამ საკითხის მიმართ არ შეცვლილა.

სხვა ინფორმაცია

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას, რომელიც მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენი აზრი, ფინანსური ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

Deloitte ეხება Deloitte Touche Tohmatsu Limited- ის ერთ ან მეტ კომპანიას, დიდი ბრიტანეთის კერძო კომპანიას, რომელიც შეზღუდულია გარანტიით ("DTTL"), მისი წევრი ფირმების ქსელით და მათთან დაკავშირებული პირებით. DTTL და მისი თითოეული წევრი ფირმა იურიდიულად ცალკე და დამოუკიდებელი სუბიექტია. DTTL (ასევე მოიხსენიება როგორც "Deloitte Global") არ უზრუნველყოფს მომხმარებლების მომსახურებას. გთხოვთ იხილოთ www.deloitte.com-ზე DTTL და მისი წევრი ფირმების უფრო დეტალური აღწერა..
© 2020 შპს Deloitte & Touche. ყველა უფლება დაცულია,

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და ამით გავითვალისწინოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებით შეუსაბამობაში ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციასთან. თუ ჩვენ მიერ შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვენით, რომ ამ სხვა ინფორმაციის არსებითი არასწორი ცნობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულნი ვართ, გაცნობოთ ეს ფაქტი.

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობები მმართველობითი და ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე IFRS-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას. ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია კომპანიის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად კომპანიის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მენეჯმენტს განსაზღვრული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს. მმართველობის უფლებამოსილების მქონე პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგებები მთლიანობაში არ შეიცავს არსებით არასწორ ინფორმაციას, ცრუ ინფორმაციას თაღლითობის ან შეცდომის მიზეზით, ასევე გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, თუმცა იგი არ წარმოადგენს გარანტიას, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის აღმოაჩენს მასში არსებულ არსებით არასწორ ინფორმაციას. ცრუ ინფორმაცია შესაძლოა წარმოიქმნას თაღლითობიდან ან შეცდომის გამო და იგი მიჩნეულია არსებითად თუ ცალკეულად ან მთლიანობაში გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ მას შეუძლია გავლენა იქონიოს მომხმარებელთა მიერ, ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ჩატარებული აუდიტის ნაწილი, ჩვენ ვიღებთ პროფესიულ გადაწყვეტილებებს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის მსვლელობისას. ჩვენ ასევე ვახორციელებთ შემდეგს:

- ფინანსური ანგარიშგებების არსებითად არასწორი ინფორმაციის რისკების იდენტიფიცირება და შეფასება, გამოწვეული იყო ისინი თაღლითობის თუ შეცდომის გამო; აღნიშნულ რისკებზე სწრაფად რეაგირებადი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვა და შესრულება და აუდიტური მტკიცებულების მოპოვება, რომელიც შესაფერისი და საკმარისი იქნება ჩვენი მოსაზრების საფუძვლის წარმოსადგენად. თაღლითობის მიზეზით არსებული არსებითი არასწორი განაცხადის ვერაღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომიდან გამომავალი არასწორი განაცხადის აღმოუჩენლობის რისკი, რადგანაც შესაძლოა, თაღლითობა მოიცავდეს შეთქმულებას, გაყალბებას, განზრახ დაუდევრობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის წინააღმდეგ ქმედებას.

- აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის შესახებ ცოდნის მიღება, რათა დაიგეგმოს გარემოების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრებამ გამოხატოს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობა.

- შეფასდეს გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისობა და წინარე აღრიცხვების კორექტულობა, ასევე მენეჯმენტის მიერ შესრულებული, შესაბამისად დაკავშირებული აღმოჩენები.

- დასკვნა მენეჯმენტის მიერ ფუნქციონირების უწყვეტობის საფუძველზე აღრიცხვის წარმოების შესაბამისობაზე და მიღებული აუდიტის მტკიცებულებაზე დაყრდნობით - თუ არსებობს არსებითი გაურკვევლობები მოვლენებთან ან გარემოსთან დაკავშირებით, რომელთაც თავის მხრივ შეუძლიათ მნიშვნელოვანი ეჭვი წარმოშვან კომპანიის მომავალში უწყვეტად ფუნქციონირების უნართან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ არსებითი გაურკვეველობა არსებობს, ჩვენ მოგვეთხოვება, ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებებში შესაბამისი ინფორმაციის გამჟღავნებაზე, ხოლო თუკი ამგვარი გამჟღავნებული ინფორმაცია არაადეკვატურია - შევცვლით ჩვენს მოსაზრებას. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტურ მტკიცებულებას, რომელიც მოპოვებულია ჩვენი აუდიტორული დასკვნის თარიღამდე, თუმცა, მომავალმა მოვლენებმა ან გარემოებებმა შესაძლოა შეწყვიტოს კომპანიის უწყვეტ რეჟიმში ფუნქციონირება.

- ფინანსური ანგარიშგების საერთო წარდგენის, სტრუქტურის და შინაარსის შეფასება, ინფორმაციის გამჟღავნების ჩათვლით, აგრეთვე იმისა, ასახავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ოპერაციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნას უტყუარი წარდგენა.

  ჩვენ ვუკავშირდებით პირებს, ვისაც ევალება ხელმძღვანელობა და სხვა საკითხებთან ერთად განვიხილავთ შემდეგს: აუდიტის დაგეგმილი ფარგლები და დრო და მნიშვნელოვანი აუდიტური აღმოჩენები, შიდა კონტროლში ნებისმიერი მნიშვნელოვანი დეფექტების ჩათვლით, რომელსაც ჩვენ დავადგენთ ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტის პროცესის მსვლელობისას.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად, და ისეთი შიდა კონტროლისთვის, რომელსაც მენეჯმენტი დაადგენს, აუცილებელია მმართველობითი ანგარიშგებიას მომზადება, რომელიც თავისუფალი იქნება არსებითი ცდომილებისგან, იქნება ეს თაღლითობის ან შეცდომის გამო.

ჩვენ შევასრულეთ პროცედურები იმის თაობაზე, თუ რამდენად არის მომზადებული მმართველობითი ანგარიშგება "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ინფორმაციას "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" რაც გათვალისწინებულია საქართველოს კანონით.

ჩვენ შევარჩიეთ და შევასრულეთ პროცედურები ჩვენი განსჯის საფუძველზე, მათ შორის არ შემოვიფარგლეთ მხოლოდ გამოკვლევებით, დოკუმენტაციის ანალიზითა და მიმოხილვით, კომპანიის პოლიტიკის, პროცედურების, მეთოდოლოგიების შედარებისა და ინფორმაციული ინფორმაციის შესახებ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობით. აგრეთვე მოვახდინეთ რიცხვითი მნიშვნელობებისა და სხვა ინფორმაციის გადაანგარიშება, შედარება და შეჯერება.

ჩვენი აზრით:

- 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას, რაც გათვალისწინებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.
- 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მმართველობის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია, ყველა არსებითი თვალსაზრისით, შეესაბამება 2019 წლის 31 დეკემბრის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სტიუარტ ლეიგჰტონ /Stuart Leighton/
შპს „Deloitte and Touche“-ს სახელით

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

სს თბილისის თამბაქო

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	5	7,396	35,668
ამონაგების თბითღირებულება	6	(4,971)	(28,171)
საერთო მოგება		**2,425**	**7,497**
გაყიდვებისა და განაწილების ხარჯები		(48)	(54)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(6,772)	(3,025)
ფინანსური შემოსავალი		12	28
ფინანსური ხარჯები	14,16	(1,138)	(182)
წმინდა სავალუტო (ზარალი) / მოგება		(39)	134
სხვა წმინდა შემოსავალი / (ხარჯი)		8	(2)
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე		**(5,552)**	**4,396**
მოგებიდან გადასახადის ხარჯი		-	(29)
წლიური (ზარალი) / მოგება		**(5,552)**	**4,367**
სხვა სრული შემოსავალი, სულ		**-**	**-**
წლის სრული (ზარალი)/მოგება		**(5,552)**	**4,367**

მენეჯმენტის სახელით

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

სს თბილისის თამბაქო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	8	24,195	23,921	25,859
საინვესტიციო ქონება	9	918	1,491	254
გრძელვადიანი მარაგები	10	1,624	1,643	1,662
არამატერიალური აქტივები		28	28	23
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**26,765**	**27,083**	**27,798**
მიმდინარე აქტივები				
მარაგები	10	6,580	2,694	11,200
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	5,079	46,700	2,459
ავანსები		135	55	5
წინასწარ გადახდილი მოგებიდან გადასახადი		177	177	206
ფული და ფულის ექვივალენტები	12	315	497	777
სულ მიმდინარე აქტივები		**12,286**	**50,123**	**14,647**
სულ აქტივები		**39,051**	**77,206**	**42,445**
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		111	111	111
გაუნაწილებელი მოგება		27,900	33,452	29,085
სულ კაპიტალი		**28,011**	**33,563**	**29,196**
ვალდებულებები				
მიმდინარე ვალდებულებები				
საგადასახადო დავალიანება მოგებიდან გადასახადის გარდა	13	2,004	39,966	7,266
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	2,977	1,708	1,098
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	15	875	1,969	4,292
ნასესხები სახსრები	16	5,184	-	593
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**11,040**	**43,643**	**13,249**
სულ ვალდებულებები		**11,040**	**43,643**	**13,249**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**39,051**	**77,206**	**42,445**

მენეჯმენტის სახელით:

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

სს თბილისის თამბაქო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		**111**	**29,085**	**29,196**
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		-	4,367	**4,367**
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**111**	**33,452**	**33,563**
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		**-**	(5,552)	(5,552)
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**111**	**27,900**	**28,011**

მენეჯმენტის სახელით

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

სს თბილისის თამბაქო

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის (ზარალი) / მოგება დაბეგვრამდე	(5,552)	4,396
შესწორებები:		
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	589	762
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ხარჯი, წმინდა	1,593	523
მარაგების გაუფასურება	535	291
ფინანსური შემოსავალი	(12)	(28)
ფინანსური ხარჯი	1,138	182
წმინდა სავალუტო (ზარალი)/მოგება	39	(134)
ზარალი პირად დამცავ აღჭურვილობის განკარგვაზე	-	13
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებამდე	**(1,670)**	**6,005**
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების შემცირება (გაზრდა)	40,256	(44,869)
სავანასო გადახდების ზრდა	(80)	(50)
მზა პროდუქციის შემცირება (გაზრდა)	(4,272)	8,243
გადასახადების, გარდა მოგების გადასახადისა, შემცირება (გაზრდა)	(37,962)	32,700
სახელშეკრულებო ვალდებულებების გაზრდა	1,078	504
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებების შემცირება	(1,357)	(2,182)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადი	**(4,007)**	**351**
მიღებული პროცენტი	12	28
გადახდილი პროცენტი	(938)	(63)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა	**(4,933)**	**316**
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული		
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა	(420)	(87)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	**(420)**	**(87)**
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		
ნასესხები სახსრების მიღება	21,791	-
სესხების დაფარვა	(16,616)	(593)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	**5,175**	**(593)**
ფულის და ფულის ექვივალენტების წმინდა შემცირება	(178)	(364)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულზე და ფულის ექვივალენტებზე	(4)	84
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის დასაწყისისთვის	**497**	**777**
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის დასასრულისთვის	**315**	**497**

მენეჯმენტის სახელით

ხელმოწერილია	ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი	**თამაზ შენგელაია**
გენერალური დირექტორი	**ფინანსური დირექტორი**
2020 წლის 7 დეკემბერი	2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო	თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

1. ზოგადი ინფორმაცია

სს თბილისის თამბაქო (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „კომპანია“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა საქართველოში 1998 წლის 6 ივნისს საქართველოში მოქმედი რეგულაციების მიხედვით და რეგისტრირებულია საქართველოს საგადასახადო ორგანოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 206093528. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: გიორგი ნადარეიშვილის ქ. #7, თბილისი, საქართველო.

კომპანია საერთაშორისო კომპანიებისგან იძენს თამბაქოს ნედლეულს და ახდენს თამბაქოს პროდუქციის KSF-ზე, გეოდისტრიბუცია- სა და თობაქო ჰოლდინგ-ზე რეალიზაციას.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2018 წელს კომპანიას ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
შპს სმარტ კაპიტალ პროდაქშენ	100%	-	-
შპს სმარტ გრუპი	-	85%	85%
ავთანდილ წერეთელი	-	15%	15%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საბოლოო ბენეფიციარი გახლდათ მიხეილ ჩხარტიშვილი, ხოლო 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მგომარეობით, საბოლოო ბენეფიციარები გახლდნენ **მიხეილ ჩხარტიშვილი და ირაკლი ჩუბინი.**

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის, ასევე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰყავდა 138, 144 და 145 თანამშრომელი.

2. ახალი და განახლებული საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების გამოყენება

კომპანიას ადრე არ მიუღია სხვა სტანდარტები, შესწორებები ან ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცემულია და ჯერ კიდევ არ შესულა ძალაში. სხვა ახალი და შესწორებული IFRS-ის გამოყენება, რომლებიც ჯერ კიდევ არ არის ძალაში 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული პერიოდებისთვის, მოცემულია ქვემოთ:

- IFRS 17 – სადაზღვევო ხელშეკრულებები
- IFRS 10 და IAS 28 (ცვლილებები) –აქტივების წილის რეალიზაცია ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის
- ცვლილებები IFRS 3-ში – ბიზნესის განმარტება
- ცვლილებები IAS 1-ში და IAS 8-ში – მასალის განმარტება
- კონცეპტუალური საფუძვლები - ცვლილებები IFRS სტანდარტების კონცეპტუალური საფუძვლების ბმულებში
- ცვლილებები IAS 1-ის ვალდებულებების, როგორც მიმდინარე ან გრძელვადიანის, კლასიფიკაციაში
- ცვლილებები IAS IAS 16-ში, ძირითადი საშუალებები - შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე
- ცვლილებები IAS 37-ში დამავალდებულებელი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება
- IFRS სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება, 2018-2020 ციკლი: ცვლილებები IFRS 1-ში - ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება, IFRS 9-ში - ფინანსური ინსტრუმენტები, IFRS 16-ში - იჯარები და IAS 41-ში - სოფლის მეურნეობა.

ცვლილებები IAS 1-სა და IAS 8-ში - მასალის განმარტება

შესწორებები მიზნად ისახავს უფრო გასაგები გახადოს IAS 1-ში მასალის განმარტება და არ არის გამიზნული IFRS-ის სტანდარტების არსებითი კონცეფციის შეცვლისკენ. კონცეფცია "მატერიალური ინფორმაციის არამატერიალური ინფორმაციით დაფარვა" შეიტანეს, როგორც ახალი განმარტების ნაწილი.

არსებითობის ზღვარი, რომელიც გავლენას ახდენს მომხმარებელზე, „შეიძლება გავლენა მოახდინოსგან“ შეიცვალა „შეიძლება გონივრულად ველოდოთ გავლენის მოხდენით“.

IAS 8-ში მასალის განმარტება ჩანაცვლდა მინიშნებით IAS 1-ში მოცემულ მასალის განმარტებისკენ. ამასთან, IASB-მ შეცვალა სხვა სტანდარტები და კონცეპტუალური საფუძვლები, რაც მოიცავს მასალის განმარტებას ან ტერმინ ‘მასალის’ მინიშნებას შემადგენლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ცვლილებები სავარაუდოდ გამოიყენება წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ. ნებადართულია ადრე გამოყენებაც.

კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებების შეტანა IFRS სტანდარტების კონცეპტუალური საფუძვლების მინიშნებებში

განახლებულ კონცეპტუალურ საფუძვლებთან ერთად, რომელიც ძალაშია შევიდა გამოქვეყნებისთანავე, 2018 წლის 29 მარტს, IASB -მ ასევე გამოსცა ცვლილებები IFRS სტანდარტებში კონცეპუალური საფუძვლების მინიშნებებში. დოკუმენტი მოიცავს IFRS 2, IFRS 3, IFRS 6, IFRS 14, IAS 1, IAS 8, IAS 34, IAS 37, IAS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, and SIC-32 ცვლილებებს.

თუმცაღა, ყველა ცვლილება არ ანახლებს განაცხადებს საფუძვლებში არსებულ მინიშნებებსა და ციტატებთან დაკავშირებით ისე, რომ ისინი ეხებოდნენ განახლებულ კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ზოგი განაცხადი განახლებულია მხოლოდ იმისათვის, რომ აღნიშნოს საფუძვლების რომელი ვერსია ეხება (IASB-ის მიერ 2001 წელს მიღებული IASC საფუძვლები, 2010 წლის IASB საფუძვლები ან ახალი განალხებული 2018წ. საფუძვლები) ან რომელი აღნიშნავს, რომ სტანდარტებში არსებული განმარტებებ არ განახლებულა განახლებულ კონცეპტუალურ საფუძვლებში მოცემული ახალი განმარტებებით.

ცვლილებები, თუ ისინი ფაქტიურად განახლებულია, ძალაშია წლიური პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის იანვარს ან მის შემდეგ. ნებადართულია მანამდე გამოყენებაც.

კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები IAS 1-ში - ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად

IAS 1-ში შეტანილი ცვლილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ვალდებულებების, როგორც მიმდინარე ან არა მიმდინარედ, წარმოდგენაზე და არა რაიმე აქტივის, ვალდებულების, შემოსავლის ან ხარჯების აღიარებასა და ოდენობაზე ან ამ საკითხებზე გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე.

ცვლილებებმა დააზუსტა, რომ ვალდებულებების მიმდინარედ ან გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიკაცია ემყარება იმ უფლებებს, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არ არსებობს, ასევე, განსაზღვრა, რომ კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს მოლოდინი, გამოიყენებს თუ არა საწარმო ვალდებულების გადახდის გადავადების უფლებას, განმარტა, რომ უფლებები წარმოიშვება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეთანხმების შესრულების შემთხვევაში და შემოიღო „ანგარიშსწორების" განმარტება, რათა ნათელი მოჰფინოს, რომ ანგარიშსწორება გულისხმობს ფულადი სახსრების, კაპიტალის ინსტრუმენტების, სხვა აქტივების ან მომსახურების სხვა მხარისთვის გადაცემას.

ცვლილებები გამოიყენება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ადრეული გამოყენებაც. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები IAS 16-ში - ძირითადი საშუალებები - შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე

შესწორებები კრძალავს ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ საგნების რეალიზაციიდან მიღებული თანხის გამოკლებას სანამ ეს აქტივი ხელმისაწვდომი არ არის გამოყენებისთვის, ანუ ეს არის თანხა, რომელიც მიღებულია აქტივის ადგილამდე მიტანამდე და მისი ესპლუატაციისათვის საჭირო პირობის შექმნამდე მენეჯმენტის მიერ გათვალისწინებული მეთოდით. შესაბამისად, გაყიდვებიდან მიღებულ ამგვარ შემოსავალს და მასთან დაკავშირებულ ხარჯებს საწარმო აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. სუბიექტი ზომავს ამ საგნების ღირებულებას IAS 2 - მარაგების შესაბამისად.
ცვლილებები ასევე განმარტავს „სწორად მუშაობს თუ არა აქტივის შემოწმების" მნიშვნელობას. IAS 16 ახლა განსაზღვრავს მას, როგორც შეფასებას - არის თუ არა აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური ფუნქციონირება ისეთი, რომ შესაძლებელია მისი გამოყენება საქონლის ან მომსახურების წარმოებაში ან საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში, სხვებისთვის მიქირავებასა ან ადმინისტრაციული მიზნებით გამოყენებაში.
თუ ცალკე არ არის წარმოდგენილი შემოსავლის ანგარიშგებაში, ფინანსურმა ანგარიშგებებმა უნდა ასახოს მოგებასა და ზარალში ჩათვლილი შემოსავლის და ხარჯების თანხა, რომლებიც ეხება წარმოებულ ნივთებს,

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

რომლებიც არ წარმოადგენს საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის შედეგს და რომელი საგნებიც შემოსავლის ანგარიშგებაში მოიცავს ამგვარ შემოსავალს და ხარჯებს.
ცვლილებები გამოიყენება ძირითადი საშუალებების მხოლოდ იმ საგნებზე, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოადგენილი ადრეული პერიოდის დაწყებისას ან მის შემდგომ, როცა საწარმო პირველად იყენებს ცვლილებებს, მიტანილია ადგილამდე და რომელთათვისაც მენეჯმენტის მიერ გათვალისწინებული მეთოდით შექმნილია მისი ესპლუატაციისათვის საჭირო პირობი, პერიოდის ან ამ პერიოდის დასაწყისის შემდეგ.

სუბიექტმა უნდა აღიაროს ცვლილებების თავდაპირველი გამოყენების, როგორც გაუნაწილებელი მოგების (ან, სიტუაციიდან გამომდინარე, კაპიტალის სხვა კომპონენტის) საწყისი სალდოს მოცემული პერიოდებიდან ყველაზე ადრეულის დასაწყისზე კუმულაციური გავლენა.

ცვლილებები ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მისი შემდგომი პერიოდებისთვის. ნებადართულია ადრეული გამოყენებაც. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

IFRS-ის 2018–2020 სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება

ყოველწლიური გაუმჯობესება მოიცავს ოთხ სტანდარტში შეტანილ შესწორებებს.
- *IFRS 1 საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების პირველადი მიღება*
- *IAS 41 სოფლის მეურნეობა*
- *IFRS 9 ფინანსური ინსტრუმენტები* - შესწორება განმარტავს, რომ ფინანსური ვალდებულების გაუქმების შეფასების მიზნით 10 პროცენტიანი ტესტის გამოყენებისას, საწარმოს შეყავს მხოლოდ საწარმოს (მსესხებელს) და გამსესხებელს შორის გადახდილი ან მიღებული ანაზღაურება, მათ შორის საწარმოს ან გამსესხებლის მიერ სხვისი სახელით გადახდილი ან მიღებული ანაზღაურება.
- შესწორება გამოიყენება იმ ცვლილებებისა და გაცვლების მიმართ, რომლებსაც ადგილი აქვს საწარმოს მიერ ცვლილებების პირველად გამოყენების დღეს ან მის შემდგომ. შესწორება ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, ნებადართულია ადრეული გამოყენებაც. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.
- *IFRS 16 იჯარები* - ცვლილებით იშლება იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებაზე გაწეული ხარჯების ანაზღაურების ასახვა. რადგანაც IFRS 16-ში ცვლილება ეხება მხოლოდ საილუსტრაციო მაგალითს, ძალაში შესვლის თარიღი არ არის მითითებული. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი - წინამდებარე ფინანსური ანგარშგება გახლავთ კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ხასიათის ინფორმაცია, რომელიც სრულად შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (IFRS). კომპანიის IFRS სტანდარტებზე გადასვლის თარიღია 2018 წლის 1 იანვარი. გარკვეული გამონაკლისების გარდა, IFRS 1 მოითხოვს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების ვერსიის რეტროსპექტულ გამოყენებას, რომელიც ძალაშია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის. ეს ვერსია გამოყენებული იქნა ფინანსური მდგომარეობის პირველადი IFRS ანგარიშის მომზადებაში 2018 წლის 1 იანვარს და შემდგომ პერიოდებში, IFRS-ის საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე.

ვინაიდან კომპანიას არ მოეთხოვებოდა ფინანსური ინფორმაციის მომზადება ადგილობრივი GAAP– ის შესაბამისად და არც მოუმზადებია, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წინა GAAP– ის IFRS-სთან შეთანხმება წარმოდგენილი არ არის.

განცხადება შესაბამისობის შესახებ - ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (”IAS”)მიერ გამოცემული საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების (”IFRS”) და საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების კომიტეტის (”IFRIC”) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

ფინანსური უწყისები მომზადდა თავდაპირველი ღირებულების პრინციპის საფუძველზე. თავდაპირველი ღირებულება ზოგადად ეფუძნება სამართლიან ღირებულების თანხას, რომელიც გადახდილია აქტივების სანაცვლოდ.

სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების დღისთვის შესრულებულ ჩვეულებრივ ოპერაციებში ბაზრის მონაწილეთა შორის მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ფასი პირდაპირ დგინდება თუ განისაზღვრება შეფასების სხვა ტექნიკით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუკი ბაზრის მონაწილეებს სურთ, ამგვარი მახასიათებლების გათვალისწინება აქტივის ან ვალდებულების შეფასების დღისთვის ფასდებისას. ამ ფინანსურ უწყისებში სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრის და / ან გამჟღავნების მიზნებით დადგენილია იმგვარად, რომ გამოირიცხება წილზე დაფუძნებული ანგარიშსწორების ოპერაცია, რომელიც მოცემულია გამოცემული IFRS 2-ში, საიჯარო ოპერაციები, რომლებიც მოცემულია გამოცემული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 17-ში და შეფასებები, რომლებიც მსგავსია სამართლიან ღირებულებისა, თუმცა არ წარმოადგენენ სამართლიან ღირებულებას, როგორიც არის წმინდა რეალიზებადი ღირებულება გამოცემული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 2-ში ან გამოყენებადი ღირებულება გამოცემული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 36-ში.

დამატებით უნდა ითქვას, რომ ფინანსური ანგარიშგების მიზნებით, სამართიანი ღირებულების შეფასება კატეგორიზდება 1-ლ, მე-2 და მე-3 დონეებად, რომელიც თავის მხრივ ეფუძნება ხარისხს, რომლის მიმართაც სამართიანი ღირებულების შეფასების ხარჯები თვალსაჩინოა და სამართლიანი ღირებულების შეფასების ხარჯების მთლიანი მნიშვნლეობა, რომელიც შემდეგნაირად აღიწერება:

- 1-ლი დონის ხარჯებს წარმოადგენს კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასები აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებზე ან ვალდებულებებზე, რომლებზეც საწარმოს აქვს წვდომა შეფასების თარიღით;
- მე-2 დონის ხარჯები არის ხარჯები 1-ლ დონეში შესულ კოტირებულ ფასების გარდა, რომლებიც აშკარაა აქტივის ან ვალდებულების მიმართ პირდაპირ ან ირიბად; და
- მე-3 დონის ხარჯებს წარმოადგენს აქტივის ან ვალდებულების მიმართ არსებული შეუმჩნეველი ხარჯები.

ფუნქციონირების უწყვეტობა. -აღნიშნული ფინანსური უწყისები მომზადდა მმართველობის მიერ იმ დაშვებით, რომ კომპანია ფუნქციონირებას განაგრძობს უწყვეტად, რაც იმას გულისხმობს, რომ რომ კომპანიას საპროგნოზო მომავალში, ბიზნეს-საქმიანობის ჩვეულებრივ რეჟიმში შეეძლება რეალიზება გაუკეთოს თავის აქტივებს და შეასრულოს თავისი ვალდებულებები.

ფუნქციონალური ვალუტა.თითოეული კომპანიის საწარმოს ფინანსურ უწყისებში შესული პუნქტები იყენებს აღნიშნული საწარმოს ფუნქციონირების ეკონომიკური გარემოს მიხედვით არსებულ ძირითად ვალუტას (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „ფუნქციონალური ვალუტა“). ფუნქციონალური (სამუშაო) ვალუტა მმართველი კომპანიისა წარმოადგენს ქართულ ლარს (GEL). კომპანიის ფინანსური უწყისების წარმომადგენლობითი ვალუტა არის ასევე ლარი. ყველა თანხა მრგვალდება ათას ლარშიგარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

დაბალანსება.ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ბალანსდება და საბალანსო უწყისში აღირიცხება წმინდა ღირებულება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად აღსრულებადი უფლება - დაბალანსდეს აღიარებული თანხები და არსებობს განზრახვა - დარეგულირდეს ურთიერთჩათვლით, ან რეალიზდეს აქტივები და ჩაითვალოს ვალდებულებები ერთი და იგივე დროს. შემოსავალი და ხარჯები არ დაბალანსდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში თუ არ მოითხოვება ან დაშვებული არ იქნება აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან განმარტებით და როგორც სპეციფიურად წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ.

შემოსავალი. შემოსავალი ფასდება მიღებული ან მისაღები თანხის სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავალი აღიარდება როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული პირობები:

- კომპანიამ მყიდველს გადასცა საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და ჯილდოები;
- კომპანია არ იტოვებს არც მმართველობითი დონის ჩარევას, რომელიც ჩვეულებისამებრ დაკავშირებულია ფლობასთან და არც გაყიდული საქონლის ეფექტურ კონტროლს;
- შემოსავლის ოდენობა შესაძლოა საიმედოდ შეფასდეს;
- შესაძლოა, რომ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებელი მიმართული იქნება დაწესებულებისკენ; და
- ოპერაციასთან დაკავშირებით მიყენებული ხარჯები ან მომავალში წარმოშობილი ხარჯები შესაძლოა საიმედოდ შეფასდეს.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

კომპანია აღიარებს შესრულების ვალდებულებას - დროის გარკვეულ მონაკვეთში სიგარეტის ფილტრების გაყიდვაზე, რადგან არსებობს მხოლოდ შესრულების ერთი ვალდებულება. მოგება მცირდება მომხმარებლის მიერ დაბრუნებულ საქონლის გამო, ფასდაკლებათა და სხვა მსგავსი შეღავათების გამო.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები წარმოადგენს იმ მომხმარებლებისგან მიღებულ ავანსებს, რომელთაც საქონელი არ მიეწოდებათ 1 წელზე ნაკლები პერიოდის განმავლობაში. ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებზე კომპანიას ერიცხება პროცენტი.

იჯარა. კომპანია აფასებს კონტრაქტის დასაწყისში შეიცავდა თუ არა იგი იჯარას. კომპანია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებასა და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ყველა გარიგებაში, სადაც იგი წარმოადგენს მოიჯარეს, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა (რომლებიც განისაზღვრება 12 თვიანი ან უფრო ნაკლებვადიანი იჯარით) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებისა (როგორიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯის საგნები და ტელეფონები). აღნიშნული იჯარებისთვის, კომპანია აღიარებს საიჯარო გადახდებს, როგორც საოპერაციო ხარჯს სწორხაზოვნად იმ იჯარის ვადაში, თუ სხვა სისტემური ხასიათის საფუძველი უფრო არ წარმოაჩენს დროის მონაკვეთს, რომლის განმავლობაშიც იჯარით აღებული აქტივებიდან მოხდა ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება.
საწყის ეტაპზე, საიჯარო ვალდებულება ფასდება საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც ჯერ არ გადახდილა იჯარის დაწყების თარიღისთვის, დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთის გამოყენებით. თუ აღნიშნული განაკვეთი მალევე არ დადგინდება, კომპანია გამოიყენებს დამატებითი სესხების განაკვეთს.
იჯარის ვალდებულება შესაბამისად ფასდება საიჯარო ვალდებულების საბალანსო ღირებულების ზრდით, რათა აისახოს პროცენტები მასზე (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით) და საბალანსო ღირებულების შემცირებით, რათა აისახოს გადახდილი იჯარა.
კომპანია ხელახლა აფასებს იჯარის ვალდებულებას (და აკეთებს შესაბამის კორექტირებას გამოყენების უფლების მქონე შესაბამის აქტივთან დაკავშირებით), როდესაც:

- შეიცვალა იჯარის ვადა ან სახეზეა მნიშვნელოვანი მოვლენა ან გარემოთა ცვლილება, რაც შედეგად ცვლის შესყიდვის ოპციის განხორციელების შეფასებას, რა შემთხვევაშიც იჯარის ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადახედილი იჯარის გადახდების დისკონტირებით (გადახედილი დისკონტის განაკვეთით).
- იჯარის გადასახადი იცვლება გარანტირებული სალიკვიდაციო ღირებულების ფარგლებში მოსალოდნელი ანგარიშსწორების კოეფიციენტის ან განაკვეთის ან ცვლილების შეცვლის გამო, რა შემთხვევებშიც იჯარის ვალდებულება ხელახლა ფასდება და აკლდება გადახედილი იჯარის გადახდები, რაც ხორციელდება უცვლელი დისკონტის განაკვეთით (თუ იჯარის გადახდები შეიცვალა პროცენტის მცურავი განაკვეთით, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება გადახედილი დისკონტის განაკვეთი).
- იჯარის ხელშეკრულება მოდიფიცირდება და იჯარის ცვლილება არ აღირიცხება, როგორც ცალკეული იჯარა, რა შემთხვევაშიც იჯარის ვალდებულება გადაფასდება მოდიფიცირებული იჯარის პირობაზე დაფუძნებით და გადახედილი იჯარის გადახდების დისკონტირებით, რა დროსაც გამოიყენება მოდიფიცირების ფაქტობრივი დროისთვის არსებული გადახედილი დისკონტის განაკვეთი.

გამოყენების უფლების მქონე აქტივები შედგება შესაბამისი იჯარის ვალდებულების საწყისი შეფასებით, იჯარის გადახდებით, რომლებიც შესრულდა დაწყების თარიღში ან მანამდე, მინუს ნებისმიერი იჯარის შეღავათი და ნებისმიერი საწყისი პირდაპირი ხარჯი. ისინი შესაბამისად შეფასდება თვითღირებულებით მინუს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.
როდესაც კომპანია იღებს ვალდებულებას იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟის ხარჯებთან დაკავშირებით, თავისი ადგილმდებარეობის განახლების ხარჯებთან დაკავშირებით ან იჯარის პირობითა და გარემოებით მოთხოვნილ მდგომარეობაში აქტივის განახლების ხარჯებთან დაკავშირებით, დებულება აღიარდება და ფასდება IAS 37-ის ფარგლებში. იმის გათვალისწინებით, რომ ხარჯები უკავშირდება გამოყენების უფლების მქონე აქტივებს, ხარჯები შესულია ხსენებული უფლების მქონე აქტივებში თუ ეს ხარჯები არ მიიღება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად.
გამოყენების უფლების მქონე აქტივები ცვდება იჯარის პერიოდის მოკლე დროში, ასევე ხსენებული აქტივის ნორმალური ექსპლუატაციის პერიოდიც. თუ იჯარა გადასცემს ამ აქტივის მფლობელობას ან გამოყენების უფლების მქონე აქტივის თვითღირებულებას, აღნიშნული აისახება ექსპერტთა ჯგუფის მიერ შეძენის ოპციაში, რომ დაკავშირებული გამოყენების უფლების მქონე აქტივი გაცვდა ძირითადი აქტივის ნორმალური ექსპლუატაციის პერიოდით. ცვეთა იწყება იჯარის დაწყების თარიღით.
კომპანია იყენებს IAS 36-ს, რათა დაადგინოს გამოყენების უფლების მქონე აქტივი გაუფასურდა თუ არა და გაუფასურების გამო მიყენებული ზარალის ნებისმიერი ანგარიში, როგორც აღწერილია ძირითადი საშუალებების პოლიტიკაში.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

როგორც პრაქტიკულად მიზანშეწონილი იქნება, IFRS 16 მოიჯარეს ნებას რთავს, არ გამოჰყოს არასაიჯარო კომპონენტები, არამედ აღრიცხოს ნებისმიერი იჯარა და დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტები, როგორც ცალკეული გარიგება. ჯგუფმა უკვე გამოიყენა ეს პრაქტიკული ხერხი.
2019 წლის 31 დეკემბრითა, 2018 წლითა და 2018 წლის 2 იანვრით დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანია მეიჯარის სახით წარმოდგენილი არ არის

უცხოური ვალუტები. ოპერაციები ვალუტებში გარდა საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტისა (უცხოური ვალუტები) აღირიცხება შესაბამისი ოპერაციების თარიღებისთვის გავრცელებული ვალუტათაშორისი გაცვლის განაკვეთებით. თითოეული საანგარიშო თარიღისთვის, მონეტარული საგნები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში, ხელახლა კონვერტირდება განაკვეთებში, რომლებიც გაბატონებული იქნება შეტყობინების თარიღისთვის. ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიშვება ვალუტების კურსთაშორისი სხვაობით, მოცემულია პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა ერთიანი შემოსავლის უწყისში.

ქვემოთ მოცემულია ვალუტების გაცვლითი კურსები წლის ბოლოსთვის, რომელიც გამოიყენა კომპანიამ აღნიშნული ფინანსური უწყისების მიზნებით:

	31/12/2019	31/12/2018	01/1/2018
ლარი/აშშ დოლარი	2.8677	2.6766	2.5922
ლარი/ევრო	3.2095	3.0701	3.1044

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი წარმოდგენილია საანგარიშო თარიღისთვის მოქმედი ან არსებითად ამოქმედებული საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. 2016 წლის მაისში, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ცვლილება მიმდინარე კორპორაციული დაბეგვრის მოდელში, რომლის ცვლილებებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1-ლ იანვრიდან ყველა საწარმოსთვის გარდა გარკვეული ფინანსური დაწესებულებებისა. შეცვლილი მოდელი მოიაზრებს ნულგანაკვეთოვან კორპორაციულ გადასახადს გაუნაწილებელ მოგებაზე და 15%-იან კორპორაციულ გადასახადს განაწილებულ მოგებაზე, წინა მოდელში კი კომპანიის დაბეგვრამდე მიღებული მოგება იბეგრებოდა 15%-ით მიუხედავად მისი განაწილების / გაუნაწილებლობის სტატუსისა.
მოგებისა გადასახადის ახალი წესები ძალაშია 2017 წლის 1-ლი იანვრიდან. აღნიშნული წესები ეხება კომპანიას და დასაბეგრი ბაზა შედგება ორივე - ფაქტობრივი და ნაგულისხმევი მოგების განაწილებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- განაწილებული მოგება;
- მიღებული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არ უკავშირდება ეკონომიკურ საქმიანობას;
- საქონლის / მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და / ან თანხების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას.

მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე აღიარდება როგორც ხარჯი დივიდენდების გაცხადების მომენტში და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში ჩაიწერება „მოგების გადასახადის“ პუნქტში. მიმდინარე საგადასახადო აქტივები და საგადასახადო ვალდებულებები მიმდინარე და წინა პერიოდებისთვის ფასდება თანხით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოდან ან რომლის გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოში.

განაწილებული მოგების გარდა სხვა სფეროში დაკისრებული გადასახადი, როგორც ზემოთ აღწერილია, ჩაიწრება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, „საგადასახადო ხარჯის“ პუნქტში.
დაბეგვრის კონცეფციის ცვლილების გამო, აქტივებისა და ვალდებულებების დასაბეგრი ბაზა, როგორც ტერმინი, კარგავს თავის ეკონომიკურ მნიშვნელობას და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები, როგორც განსაზღვრულია IAS 12-ში - მოგების გადასახადი, ახალი კორპორაციული დაბეგვრის მოდელით აღარ გამოიყენება.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია თვითღირებულებით, მინუს დარიცხული ცვეთა და საჭიროების მიხედვით - გაუფასურების რეზერვი.
მცირედი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები აღირიცხება ხარჯად წარმოშობისთანავე. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ჩანაცვლების ხარჯები კაპიტალიზდება და ჩანაცვლებული ნაწილი ჩამოიწერება.

საანგარიშო პერიოდის ყოველი ბოლოსთვის, მენეჯმენტი აფასებს არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურებაზე რაიმე სახის მითითება. თუ ნებისმიერი ამგვარი მითითება არსებობს, მენეჯმენტი აფასებს ანაზღაურებად თანხას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე მაღალი თანხით, მინუს გაყიდვის ხარჯები და გამოყენებული ღირებულება. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად თანხამდე და გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში. წინა წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურების ზარალი უქმდება, თუკი შესაბამისობის მიხედვით, შეიცვალა აქტივის ღირებულების დადგენის შეფასების გამოყენებული მეთოდი ან სამართლიანი ღირებულებას მინუს გაყიდვის ხარჯები.
განკარგვისას მიღებული მოგება და ზარალი დგინდება საბალანსო ღირებულების შემოსავლებთან შედარებით და სხვა შემოსავალსა ან ხარჯს შორის აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება შემცირებადი ბალანსის მეთოდით - მათი თვითღირებულების განაწილებით სალიკვიდაციო ღირებულებაზე სავარაუდოდ დარჩენილი საექსპლუატაციო ვადის ფარგლებში.
თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება სავარაუდოდ დარჩენილი საექსპლუატაციო ვადა, სალიკვიდაციო ღირებულებები და ცვეთის მეთოდები ნებისმიერი საპროგნოზო შეფასებაში ცვლილების ჭრილში. ცვეთის ნორმები შემდეგია:

	ცვეთის ნორმა
შენობა-ნაგებობები	2-5%
მანქანა-დანადგარები	6-10%
სხვა ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები (PPE)	15-20%

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება წარმოადგენს შეფასებულ თანხას, რომლის მიღებაც მიმდინარე ეტაპზე კომპანიას სურს ამ აქტივის განკარგვიდან მინუს განკარგვის ხარჯები, თუ აქტივი იყო ვადით ან მდგომარეობის მიხედვით თავისი საექსპლუატაციო ვადის ბოლოსკენ. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის მაჩვენებლები განიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.
ძირითადი საშუალების საგანი ბალანსიდან იხსნება მისი რეალიზაციისას ან როდესაც ამ აქტივის განგრძობითად გამოყენებით, მომავალში არანაირი ეკონომიკური სარგებელი აღარაა მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალების ნებისმიერი საგნის გაყიდვისას ან ჩამოწერისას მიღებული ნებისმიერი შემოსავალი ან ზარალი დგინდება, როგორც სხვაობა გაყიდვის ოპერაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებად ან ზარალად.

საინვესტიციო ქონება - საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ფლობენ საიჯარო შემოსავლების მიღების ან/და კაპიტალის ღირებულების ზრდის ან ორივე მიზნით (მათ შორის მშენებარე ქონება). საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს გარიგების ხარჯებს. პირველადი აღიარების შემდეგ, საინვესტიციო ქონება გათვალისწინებულია პირველადი ღირებულებით, რომლიდანაც გამოიქვითება ცვეთით და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.
საინვესტიციო ქონების ცვეთა ჩამოიჭრება ისე, რომ ცვეთის თანხის ჩამოწერა ხდება აქტივის გამოყენების ვადის განმავლობაში და გამოითვლება წრფივი მეთოდით. საინვესტიციო ქონების და შენობა-ნაგებობების ჯგუფის ცვეთის მაჩვენებელი შეადგენს 2-5% -ს.
საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება განკარგვისთანავე ან როცა ხდება საინვესტიციო ქონების საბოლოოდ ამოღება სარგებლობიდან და როცა ქრება სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოლოდინი. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი, რომელიც დგება უძრავი ქონების ობიექტის აღიარების შეწყვეტის შედეგად (რომელიც გამოითვლება შემდეგი წესით: განკარგვიდან მიღებულ შემოსავალ მინუს აქტივის საბალანსო ღირებულება), აისახება იმ პერიოდის მოგებასა ან ზარალში, რა პერიოდშიც წყდება უძრავი ქონების ობიექტის აღიარების შეწყვეტა.

ცალკეულად მიღებული არამატერიალური აქტივები. განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, რომლებიც მიღებულია ცალკეულად - გადაიტანება თვითღირებულებით მინუს დარიცხული ცვეთა და დარიცხული გაუფასურების ზარალი. ცვეთა აღიარდება შემცირების ბალანსის საფუძველზე მათი სავარაუდო განაკვეთების მიხედვით. თითეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება ცვეთის სავარაუდო მაჩვენებლები და მეთოდი, ამასთან, ნებისმიერი ცვლილების ზეგავლენის გათვალისწინება შეფასებაში ხდება პერსპექტიულ საფუძველზე. არამატერიალური აქტივების ცვეთის ნორმა 15%-ია, რომელიც გამოიყენება შემცირებული ბალანსის საფუძველზე.
არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და ბალანსიდან ჩამოწერა ხორციელდება მათი გაყიდვის ან ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მათი გამოყენებით ან რეალიზაციით არანაირი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

აღარაა მოსალოდნელი. ნებისმიერი არამატერიალური აქტივის ბალანსიდან ჩამოწერისას მიღებული მოგება ან ზარალი ფასდება როგორც სხვაობა გაყიდვის პროცედურასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც შესაბამისი აქტივი ჩამოიწერება ბალანსიდან.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, კომპანია გადახედავს თავისი მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რათა დარწმუნდეს არსებობს თუ არა რაიმე სახის მინიშნება ამგვარი აქტივების გაუფასურების ზარალთან მიმართებაში. იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული მითითება რაიმე სახით არსებობს, აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება, რათა დადგინდეს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მოცულობა. როდესაც შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ასანაზღაურებელი თანხის შეფასება, მაშინ კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის ანაზღაურებად თანხას, რომელსაც აღნიშნული აქტივი ეკუთვნის. როდესაც დგინდება მიკუთვნების გონივრული და თავსებადი საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე მიეკუთვნება ცალკეულ ფულადი სახსრების გამომმუშავებელ აქტივებს, ან ისინი სხვაგვარად მიეკუთვნება ფულადი სახსრების გამომმუშავებელ აქტივთა უმცირეს ჯგუფს, რომელთა მიმართაც შესაძლოა იდენტიფიცირდეს მათი გონივრული და თავსებადი კუთვნილება.

ანაზღაურებადი თანხა მეტია აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე, მინუს გაყიდვისა და გამოყენებადი ფასეულობის ხარჯი. გამოყენებადი ფასეულობის შეფასებისას, სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათი მიმდინარე ღირებულებით გადასახადისწინა დისკონტის განაკვეთით, რომელიც აისახება მიმდინარე საბაზრო შეფასებებზე ფულის დროებითი ღირებულებით და რისკებით, რომლებიც სპეციფიურია აქტივისთვის, რომელთა მიმართაც ჯერ არ მომხდარა მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ჭრილში კორექტირება.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება, რომ ნაკლებია ვიდრე მისი საბალანსო ღირებულება, მაშინ ასეთი აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) სანალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად თანხამდე. აქტივის გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

როდესაც შესაბამისად უქმდება გაუფასურების ზარალი, აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადახედილი შეფასებით, თუმცა იმგვარად, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აჭარბებდეს საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დადგინდებოდა აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) მიმართ წინა წლებში არანაირი სახის გაუფასურების ზარალი რომ არ აღიარებულიყო. გაუფასურების ზარალის გაუქმება დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები. მარაგები წარმოდგენილია მცირე თანხით თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილის მეთოდით. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება დგინდება, როგორც მოსალოდნელი გასაყიდი ფასი, მინუს ყველა სავარაუდო დასრულების ხარჯები და გაყიდვის განსახორციელებლად საჭირო ხარჯები. საქონლის მომწოდებლები კომპანიას აწვდიან ბონუსებს. მომწოდებელთა მიერ მიღებული ბონუსები დაგეგმილი გაყიდვების შესრულებისთვის უკავშირდება ხარისხობრივ ზომებს და პირდაპირ იქვითება გაყიდვების ხარჯებიდან.

რეზერვები. რეზერვები აღიარდება, როდესაც კომპანია მიმდინარე ეტაპზე ფლობს იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გამოწვეულია წარსულში განხორციელებული მოქმედებიდან; სავარაუდოა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ვალდებულების დაფარვა და შესაძლოა ეს ვალდებულება საიმედოდ შეფასდეს.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო თანხის საუკეთესო შეფასებას, რომელიც ითვალისწინებს ვალდებულებასთან დაკავშირებულ რისკებსა და გაურკვევლობებს. როდესაც რეზერვი აღიარდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მისი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას (როდესაც ფულის დროებითი ღირებულების გავლენა არსებითია).

როდესაც რეზერვის დასაფარად მოთხოვნილი ზოგი ან ყველა ეკონომიკური სარგებლის ამოღება მოსალოდნელია მესამე მხრიდან, მისაღები თანხა აღიარდება აქტივად თუკი არსებითად უეჭველია, რომ კომპენსაცია მიიღება და მისაღები თანხა საიმედოდ შეფასდება.

პირობითი ვალდებულებები და აქტივები. პირობითი ვალდებულებები არ აღიარდება საბალანსო უწყისში, თუმცა გასაჯაროვდება ფინანსურ ანგარიშგებებზე თანდართულ შენიშვნებში, თუ ეკონომიკური სარგებლის განმასახიერებელი რესურსების გადინების შესაძლებლობა დისტანციურია. პირობითი აქტივები არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში (საბალანსო უწყისი) თუმცა წარმოდგენილი იქნება ფინანსურ უწყისებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში (საბალანსო უწყისი), როდესაც კომპანია გახდება ინსტრუმენტის (საბუთის) სახელშეკრულებო დებულებათა მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები საწყის ეტაპზე შეფასდება მათი სამართლიანი ღირებულებით. ოპერაციის ხარჯები პირდაპირ ახასიათებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მიღებას ან გაცემას (გარდა ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისა თავიანთ სამართლიან ღირებულებაში მოგებაში ან ზარალში), შესაბამისობის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას

ემატება ან აკლდება (იქვითება) ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას. საოპერაციო ხარჯები პირდაპირ ახასიათებს ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების მიღებას მათ სამართლიან ღირებულებაში მოგებაში ან ზარალში და ისინი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებად ან ზარალად.

ფინანსური აქტივები. ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი მთიანობაში შესაბამისად აღიარდება ან მათ ამორტიზებულ ღირებულებით ან თავიანთი სამართლიანი ღირებულებით, რაც დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება თავიანთი თავდაპირველი (საწყისი) აღიარებისას, როგორც შესაბამისად ფასდება ამორტიზებულ ღირებულებით. ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება თავიანთი საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ჭრილში კომპანიის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით თუ ქვემოთ მოცემული ორი პირობა კმაყოფილდება:

- ფინანსური აქტივი ფლობილია ისეთი ბიზნეს-მოდელი მიერ, რომლის მიზანია, ფინანსურ აქტივთა ფლობა, რათა შეაგროვოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში იწვევს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მარტოდენ ძირი თანხისა და პროცენტის ანგარიშსწორებას (SPPI) გადაუხდელ ძირ თანხაზე.

აღნიშნული შეფასება უკავშირდებაძირი თანხისა და პროცენტის ანგარიშსწორების (SPPI) შემოწმებას და ხორციელდება ინსტრუმენტის დონეზე.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს, ფასდება შესაბამისად თავიანთი სამართლიანი ღირებულებით სხვა ეროვლივ შემოსავალში (FVTOCI):

- ფინანსური აქტივი ფლობილია ბიზნეს-მოდელის მიერ, რომლის მიზანიც მიღწეულია ორივე პირობით: სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობა კონკრეტულ ვადებში იწვევს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მარტოდენ ძირი თანხისა და პროცენტის ანგარიშსწორებას გადაუხდელ ძირ თანხაზე.

ჩვეულებრივ, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი ფასდება შესაბამისად თავიანთი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ასახვით მოგებასა და ზარალში (FVTPL).

მიმდინარის მიუხედავად, კომპანია უფლებამოსილია ფინანსური აქტივების საწყისი (თავდაპირველი) აღიარებისას, განახორციელოს შემდეგი შეუქცევადი არჩევა / მითითება:

- კომპანია უფლებამოსილია, დაუბრუნებლად აირჩიოს და წარმოადგინოს მომდევნო ხარჯები კაპიტალდაბაბდების სამართლიან ღირებულებაში - სხვა ერთიან შემოსავალში თუ დაკმაყოფილდა კონკრეტული კრიტერიუმები; და
- კომპანია უფლებამოსილია, შეუქცევადად მიუთითოს სავალო ინვესტიცია, რომელიც აკმაყოფილებს ამორტიზებულ ღირებულებას ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა ეროვლივ შემოსავალში (FVTOCI) კრიტერიუმს, როგორც ფასდება სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ასახვით მოგებასა და ზარალში (FVTPL) კრიტერიუმით, თუკი ამგვარი ქმედება ამცირებს ან მნიშვნელოვნად ამცირებს აღრიცხვის შეუსაბამობას.

წარსულის გამოცდილებაზე დაფუძნებით, ყველა ფინანსური აქტივი ფლობილია, რათა მოგროვდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები და კლასიფიცირდება პირველ ბიზნეს-მოდელში - ფლობა შეგროვების მიზნით (Held to collect - H2C).

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოსათვლელ მეთოდს და შესა ბამისი პერიოდის საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდს.

ფინანსური აქტივებისთვის გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა (როგორიცაა აქტივები, რომლებიც საწყისი აღიარებისას კრედიტგაუფასურებულია), ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს რომელიც ზუსტად ახორციელებს მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (მათ შორის ყველა გადასახადისა და გადახდილი ან მიღებული თანხებისა, რომლებიც ქმნიან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, საოპერაციო ხარჯებს და სხვა პრემიემსა და დისკონტებს) გარდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რასაც ადგილი ექნება სავალო ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ფარგლებში ან სადაც შესაბამისია, უფრო მოკლე პერიოდის მანძილზე - სავალო ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების მთლიანი საბალანსო ღირებულების მიმართ. შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისათვის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოითვლება მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით, მათ შრის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჩათვლით - სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების ამორტიზებული ღირებულების მიმართ.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი თავისი საწყისი აღიარებით, მინუს ძირი თანხის დაფარვები, პლუს კუმულაციური ამორტიზაცია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებითმათი საწყისი ღირებულებისა და ვადადამგდარი

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

ღირებულების ნებისმიერ სხვაობის მიმართ, რომელიც კორექტირდება ნებისმიერი დასაშვები ზარალის დაქვითვით.

საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება სავალო ინსტრუმენტების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა ერობლივ შემოსავალში (FVTOCI). ფინანსური აქტივებისთვის გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა (იხილეთ ქვემოთ). ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შემდგომში გახდნენ კრედიგაუფასურებულნი, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ შემდგომ საანგარიშო პერიოდებში კრედიტგაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი იმდენად გაიზრდება, რომ ფინანსური აქტივი უკვე აღარ იქნება კრედიტგაუფასურებული, მაშინ ამგვარი აქტივის საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე კრედიტზე მორგებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოთვლა არ უბრუნდება მთლიანი ღირებულებაზე დაფუძნებულ გამოთვლას მაშინაც კი, თუკი შემდგომში ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი იმდენად გაიზრდება, რომ ასეთი აქტივი უკვე აღარ იქნება მიჩნეული კრედიტგაუფასურებულად.

მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან. მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ანგარიშგებით, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე შეფასებული არ არის. მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან ფასდება ამორტიზებულ ღირებულებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, მინუს რაიმე სახის გაუფასურება. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გარდა მოკლევადიანი მოთხოვნებისა, როდესაც დისკონტის ზეგავლენა არაარსებითია.

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკებში ფლობილ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, მიმდინარე ეტაპზე გადასახდელებს ან სამ თვეზე ნაკლებ ვადაში გადასახდელებს. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები ბალანსში გადაიტანება ამორტიზებული ღირებულებით, რა დროსაც გამოიყენება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი. შეზღუდული ნაშთები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების (ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისი) მიზნებით გამორიცხულია ფულადი სახსრებიდან და მათი ექვივალენტებიდან. შეზღუდული ფულადი სახსრები მოიცავს ნაშთებს, რომლებიც შეზღუდულია გადასაცვლელად ან ვალდებულების დასაფარად ყველაზე ცოტა საანგარიშო პერიოდიდან თორმეტი თვის შემდეგ.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. კომპანია სავალო ინსტრუმენტებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) დაქვითვებს აღიარებს თავიანთ ამორტიზებულ ღირებულებაში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) აღიარდება ორ ეტაპად. კრედიტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარებიდან, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) წარმოდგენილია საკრედიტო ზარალებისთვის, რომლებიც მომდევნო 12 თვის განმავლობაში გამომდინარე იქნება ვალდებულების შეუსრულებლობებიდან (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კრედიტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკიც მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარებიდან, მოთხოვნილია საკრედიტო ზარალის დაქვითვა, რომლებიც მოსალოდნელია საკრედიტო გავლენის ნარჩენი საექსპლუატაციო პერიოდის მანძილზე მიუხედავად ვალდებულების შეუსრულებლობის ფაქტობრივი დროისა (სიცოცხლის ხანგრძლივობის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კომპანია უზრუნველყოფს 12-თვიან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს ფულადი სახსრებისა და საბანკო ბალანსებისთვის.

მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოშობილი მოთხოვნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოსათვლელად, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მიდგომას. შესაბამისად, კომპანია არ ადევნებს თვალყურს საკრედიტო რისკის ცვლილებას, პირიქით - თითოეული საანგარიშო თარიღისთვის იგი აღიარებს ზარალის დაქვითვას სიცოცხლის ხანგრძლივობის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაფუძნებით. კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოცულობას მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოშობილი მოთხოვნებისთვის ითვლის ზარალის განაკვეთების მიხედვით, რომლებიც დადგენილია ექსპერტული მსჯელობის გამოყენებით.ექსპერტული მსჯელობის გამოყენება დაშვებული იქნა გონივრულად, თავდაპირველი ინფორმაციის არარსებობის გამო, რომელიც საშუალებას იძლეოდა, აგებულიყო რეზერვთა მატრიცა. გაუფასურების განაკვეთები მრავლდება მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოშობილი მოთხოვნების შესაბამის ნაშთებზე პერიდისთვის, რომლის მიმართაც გამოითვლება შესაბამისი თანხა, ეს უკანასკნელი კი მიჩნეულია აუნაზღაურებლად.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დარღვეულად, როდესაც სახელშეკრულებო ანგარიშსწორება 90 დღით დარღვეულია. თუმცა, კონკრეტულ შემთხვევებში, კომპანია უფლებამოსილია ასევე განიხილოს ფინანსური აქტივის ვალდებულების შეუსრულებლობა, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ კომპანიას არ

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

სურს სრულად მიიღოს გადაუხდელი სახელშეკრულებო თანხები სანამ მხედველობაში მიიღებდეს კომპანიის მიერ ფლობილ ნებისმიერი სახის საკრედიტო გაძლიერების ინსტრუმენტს.
შეუკრებავი აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის წილ, როდესაც ასეთი აქტივის ანაზღაურებისთვის ყველა საჭირო პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა დადგინდება. წინარე ჯერზე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ანაზღაურებები დაკრედიტდება გაუფასურებული ზარალის ანგარიშის წილ წლის მოგებაში ან ზარალში.
ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და ბალანსიდან მოხსნა. კომპანია ფინანსური აქტივის ბალანსიდან მოხსნას ახორციელებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ამ აქტივიდან ფულადი ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები სრულდება, ან როდესაც იგი სხვა უწყებას გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ჯილდოს. თუკი კომპანია არც გადასცემს და არც შეინარჩუნებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებით არსებითად ყველა რისკსა და ჯილდოს და განაგრძობს გადაცემული აქტივის კონტროლს, მაშინ კომპანია აღიარებს ამ აქტივში შენარჩუნებულ ინტერესს (პროცენტს) და დაკავშირებულ ვალდებულებას თანხებისთვის, რომელთა გადახდაც შესაძლოა მოუწიოს. თუკი კომპანია შეინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ჯილდოს, მაშინ კომპანია განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და ასევე აღიარებს მიღებული შემოსავლების წილ გირაოთი უზრუნველყოფილ სესხს.
ამორტიზებულ ღირებულებაში შეფასებული ფინანსური აქტივის ბალანსიდან მოხსნისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მიღებულ და მისაღებ კომპენსაციის თანხებს შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. დამატებით უნდა ითქვას, რომ სავალო ინსტრუმენტში სამართლიანი ღირებულება სხვა ერთობლივ შემოსავალში (FVTOCI) ფარგლებში კლასიფიცირებული ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტისას და ბალანსიდან მოხსნისას, ინვესტიციის ხელახალი შეფასების რეზერვში წინარე ჯერზე დარიცხული კუმულაციური შემოსავალი ან ხარჯი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

ვალად ან კაპიტალად კლასიფიცირება
ვალი და წილობრივი ინსტრუმენტები გაიცემა კომპანიის მიერ და კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულება ან კაპიტალი, რაც ხორციელდება სახელშეკრულებო შეთანხმებათა არსიდან გამომდინარე და ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტების განმარტებების მიხედვით.
წილობრივი ინსტრუმენტები
წილობრივი ინსტრუმენტები წამოადგენს ნებისმიერ საბუთს, რომელიც ამტკიცებს საწარმოს აქტივებში მონაწილეობის ინტერესს მას შემდეგ რაც დაიქვითება ყველა მისი ვალდებულებები. წილობრივი ინსტრუმენტები გაიცემა კომპანიის მიერ და აღიარდება მიღებული შემოსავლებით, წმინდა გაცემის თვითღირებულებით
კომპანიის მიერ ფლობილი საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ხელახლაქ შეძენა აღიარდება და პირდაპირ იქვითება კაპიტალში. არანაირი შემოსავალი ან ხარჯი არ აღიარდება მოგებად ან ზარალად კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების შეძენაზე, გაყიდვაზე, გაცემაზე ან გაუქმებაზე.
ფინანსური ვალდებულებები
ფინანსური ვალდებულებები (რომლებიც წარმოდგენილია სესხებით, მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებებითა და გადასახდელი დივიდენდებით) შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.
ფინანსურ ვალდებულებათა ბალანსიდან მოხსნა
კომპანია ბალანსიდან ხსნის ფინანსურ ვალდებულებებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები შესრულდა, გაუქმდა ან მათი ვადა გავიდა. ბალანსიდან მოხსნილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილი და გადასახდელი კომპენსაციის სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებოკაპიტალი. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის მიერ მიღებული შენატანების რეალური ღირებულებით.
დივიდენდები.დივიდენდები აღიარდება, როგორც კაპიტალის შემცირება პერიოდში, როდესაც ისინი გაცხადდა გადასახდელად. საანგარიშო თარიღის შემდგომ გაცხადებული დივიდენდები აღირიცხება, როგორც შემდგომი მოვლენა და ვლინდება შესაბამისად.
წინასწარ გადახდილი გადასახადები და გადასახდელი გადასახადები.წინასწარ გადახდილი გადასახადები წარმოდგენილია თავიანთ ნომინალურ ღირებულებებში, მინუს დაქვითვა სავარაუდო აუნაზღაურებელი თანხებისთვის. გადასახდელი გადასახადები (მოგების გადასახადის გარდა) წარმოდგენილია თავიანთი ნომინალური ღირებულებით.
საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აკუმულირდება საქართველოს შემოსავლების სამსახურის ცალკეულ საგადასახადო ანგარიშზე. დარეგულირება ხორციელდება ურთიერთჩათვლით.
მომწოდებლებზე წინასწარ გადახდილი თანხები.მომწოდებლებზე წინასწარ გადახდილი თანხები წარმოდგენილია თავიანთი თვითღირებულებით, მინუს აუნაზღაურებელი თანხების დაქვითვა.

4. მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებასთან დაკავშირებით

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (რომელიც აღწერილია მე-3 მითითებაში), მენეჯმენტის მოეთხოვება მსჯელობა, ვარაუდი და დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც სხვა წყაროებიდან აშკარად გამოხატული არაა. ვარაუდები და დაკავშირებული დაშვებები ეფუძნება თავდაპირველ გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, რომლებიც მიჩნეულია შესაბამისად. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ ვარაუდებისგან.

ვარაუდები და ძირითადი დაშვებები გადაიხედება მუდმივად. სააღრიცხვო შეფასებათა გადახედვები აღიარდება პერიოდში, რომელშიც შეფასება გადაიხედა თუკი გადახედვა ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ან გადახედვის პერიოდში და შემდგომ პერიოდებში, თუკი გადახედვა ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებსაც.

მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები, მიუხედავად იმ გადაწყვეტილებებისა, რომლებიც მონაწილეობს შეფასებებში (იხილეთ ქვემოთ) არის შემდეგი, რომ კომპანიის მენეჯმენტმა განახორციელა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესი და მან იქონია უმნიშვნელოვანესი გავლენა ფინანსურ უწყისებში აღიარებული თანხების მიმართ.

ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციის ვადა. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ექსპლუატაციის ვადა, ანალოგიურ აქტივებთან დაკავშირებული გამოცდილების საფუძველზე, წარმოადგენს მსჯელობის საგანს აქტივებში განსახიერებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად მიიღება მისით სარგებლობის გზით. ამასთან, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განსახიერებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

დარჩენილ ექსპლუატაციის ვადას მენეჯმენტი აფასებს აქტივების ამჟამად არსებული ტექნიკური პირობების შესაბამისად და იმ სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, რომლის განმავლობაშიც სავარაუდოდ აქტივები მოუტანენ სარგებლობას კომპანიას. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების სავარაუდო ექსპლუატაცია; (ბ) სავარაუდო ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური და კომერციული მოძველება.

ძირითადი საშუალებების შეფასება - ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრისთვის განისაზღვრება უძრავი ქონების შეფასების დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ. ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება განისაზღვრა, როგორც 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის პირველი სრული IFRS ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ღირებულება.

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია შეფასების მეთოდისა და საწყისი მონაცემების შესახებ, რომელიც მენეჯმენტმა გამოიყენა ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად. შემფასებელმა აქტივები დაყო სპეციალიზირებულ ქონებად, რომელთათვისაც არ არსებობს ყიდვა / გაყიდვის აქტიური ბაზარი და არაპეციალიზირებულ აქტივებად. თითოეული მათგანისთვის გამოყენებული იქნა შესაბამისი - ხარჯების და საბაზრო - მიდგომა. დადგენილი ღირებულება შემდგომში შეაფასეს ეკონომიკურ მოძველებაზე, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნა ფულადი ნაკადის დისკონტირებული მეთოდი ("DCF").

დისკონტირებული ფულადი ნაკადებისთვის კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება განისაზღვრა 14.07% - ით. 3% გამოყენებულ იქნა როგორც ტერმინალური ზრდის განაკვეთი. მომავალი ფულადი ნაკადების მოყვანილი ღირებულება დაანგარიშდა დაბეგვრამდე, მგზავრების გათვლილი ოდენობის მგზავრობის ღირებულების გამოყენებით, რომელიც არ მოიცავდა საანგარიშო და საოპერაციო ხარჯებს. აქტივის შეფასების DCF მეთოდი იყენებს ფულის დროის ღირებულების კონცეფციას და ეფექტურად ახდენს ქონების მიმდინარე და სამომავლო შემოსავლების კაპიტალიზაციას. მიღებული კაპიტალიზაციის სარგებელი ასახავს ქონების სპეციფიკურ რისკ – პროფილს, გაითვალისწინოს მიმდინარე შემოსავლის უსაფრთხოება, მიმდინარე და სამომავლო გაქირავების სიცარიელე, კაპიტალის ზრდის სამომავლო მოლოდინის გათვალისწინებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. კომპანია ქმნის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რათა ანგარიშსწორება აწარმოოს ზარალებზე, რომლებიც მიღებულია დამკვეთთა ვალდებულებით - გადაიხადონ მოთხოვნილი თანხა ან მომწოდებლებიდან - განახორციელონ შეთანხმებული პროდუქტების ან მომსახურების მიწოდება. როდესაც ფასდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ადექვატურობა, მენეჯმენტი თავის შეფასებას აფუძნებს მიმდინარე მთლიან ეკონომიკურ მდგომარეობაზე, მოთხოვნებისა და წინასწარი გადახდების ნაშთების სიძველეზე (ვადამოსულობაზე), თავდაპირველი ჩამოწერის გამოცდილებაზე, დამკვეთისა და მომწოდებლის კრედიტსაიმედოობასა და ანგარიშსწორების პირობების ცვლილებებზე. ეკონომიკაში, წარმოების დარგში ან კონკრეტული დამკვეთის ან მომწოდებლის პირობებში ცვლილებებმა შესაძლოა გამოიწვიოს კორექტირებები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც ჩაწერილია ფინანსურ ანგარიშგებებში.

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 1 იანვრისთვის მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა, შესაბამისად, შეადგინა 1 593, 523 და 703 ლარი.

5. ამონაგები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში კომპანიის მთლიანი შემოსავალი მოიცავდა:

	2019	2018
სიგარეტების რეალიზაცია	7,256	35,601
საიჯარო შემოსავალი	140	67
სულ	**7,396**	**35,668**

აქციზის გადასახადის ზრდის პროგნოზთან დაკავშირებით, 2018 წლის დეკემბერში კომპანიამ გაყიდა საკუთარი მარაგების დიდი ნაწილი (შენიშვნა 11). ვინაიდან 2018 წელს მოხდა ბაზარზე საქონლის ჭარბად გატანა, საქონელზე მოთხოვნა არ ყოფილა, ხოლო კომპანიის შემოსავალი მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2019 წელს.

6. ამონაგების თვითღირებულება

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში კომპანიის გაყიდული საქონლის ღირებულება მოიცავდა:

	2019	2018
ძირითადი მასალები	3,883	26,122
პირდაპირი ხელფასები	757	1,270
ცვეთა	294	454
საწყობის მოვლა და რემონტი	20	301
სხვა საოპერაციო ხარჯი	17	24
სულ	**4,971**	**28,171**

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავდა:

	2019	2018
სახელფასო და მასთან დაკავშირებული ხარჯები	2,381	1,405
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ხარჯები	1,593	523
სხვა საგადასახადო ხარჯები	1,468	152
მარაგების გაუფასურების ხარჯები	535	291
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	295	308
კომუნალური ხარჯები	208	183
სადაზღვევო ხარჯები	64	48
მივლინებების ხარჯები	19	59
სხვა ხარჯები, წმინდა	209	56
სულ	**6,772**	**3,025**

სახელფასო ფონდის და მასთან დაკავშირებული ხარჯების ზრდა ძირითადად ახასიათებს სამეთვალყურეო საბჭოს ფორმირებას, რომელიც სამი წევრისგან შედგება.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის მნიშვნელოვანი ზრდა გამოწვეულია ერთი მომხმარებლით, რომელსაც 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ნაშთები ვადაგადაცილებული ჰქონდა 90 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში და კომპანიაც ასევე არ პროგნოზირებდა არანაირი ფულადი სახსრების მოძრაობას.

კომპანიამ შექმნა დამატებითი პირობა ნელა მოძრავი მარაგებისთვის, ერძოდ, სიგარეტის მილებისთვის.

2019 და 2018 წლის სხვა საგადასახადო ხარჯებში შედის ჯარიმები და გადაუხდელი გადასახადის ბალანსზე დაგროვილი სახდელები, შესაბამისად 1 336 ათასი და 97 ათასი ლარის ოდენობით.

8. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენობა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები	ჯერ კიდევ გამოუყენებელი PPE	სხვა PPE	სულ
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,209**	**12,819**	**6,260**	**3,428**	**143**	**25,859**
დამატება	-	-	-	69	-	**69**
ჩამოწერა	-	-	-	(13)	-	**(13)**
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	(1,263)	-	-	-	**(1,263)**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**11,556**	**6,260**	**3,484**	**143**	**24,652**
დამატება	-	130	-	51	239	**420**
ჩამოწერა	-	-	-	-	-	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	564	-	-	-	**564**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**12,250**	**6,260**	**3,535**	**382**	**25,636**
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-
წლიური ცვეთა	-	(239)	(463)	-	(29)	**(731)**
გამორიცხულია ჩამოწერის დროს	-	-	-	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(239)**	**(463)**	-	**(29)**	**(731)**
წლის ცვეთა	**-**	(246)	(423)	-	(31)	**(700)**
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	**-**	(10)	-	-	-	**(10)**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(495)**	**(886)**	-	**(60)**	**(1,441)**
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,209**	**12,819**	**6,260**	**3,428**	**143**	**25,859**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**11,317**	**5,797**	**3,484**	**114**	**23,921**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**11,755**	**5,374**	**3,535**	**322**	**24,195**

კომპანიის ძირითადი საშუალებების შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა პროფესიონალმა შემფასებელმა ფირმამ, რომლის მიზანიც გახლდათ 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების დადგენა. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეფასება დამოუკიდებელმა შემფასებელმა განახორციელა 2020 წლის 24 ნოემბერს. კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება ესარგებლა IFRS 1-ით ნებადართული გამონაკლისით და მიღების დღეს, 2018 წლის 1 იანვარს პირობითი ღირებულება გამოიყენა ძირითადი საშუალების ღირებულებად.

9. საინვესტიციო ქონება

	საინვესტიციო ქონება
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**254**
დამატება	-
ჩამოწერა	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	1,263
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,517**
დამატება	-
ჩამოწერა	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	(564)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**953**

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**
წლიური ცვეთა	(26)
გამორიცხულია განკარგვის დროს	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(26)**
წლიური ცვეთა	(19)
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	10
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(35)**

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**254**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,491**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**918**

საინვესტიციო ქონებას წარმოადგენს სასაწყობე ფართი რომელიც იჯარით არის გაცემული დაკავშირებული მხარის კომპანიებზე - "ჯეოდისტრიბუცია", "KSF", "Tobacco Holding" და "Tobacco Enterprise". საინვესტიციო ქონების ღირებულება განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ 2018 წლის 1 იანვრისთვის ჩატარებული შეფასების დროს (შენიშვნა 8)

10. მარაგები

2019 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს არსებული მარაგები:

	31 დეკემბერი 2019წ.	**31 დეკემბერი 2018წ.**	**1 იანვარი 2018წ.**
ნედლეული	5,560	2,339	10,301
დაუმთავრებელი წარმოება	55	81	297
მზა საქონელი	965	274	602
სულ მიმდინარე მარაგები	**6,580**	**2,694**	**11,200**
გრძელვადიანი მარაგები	1,624	1,643	1,662
სულ მარაგები	**8,204**	**4,337**	**12,862**

გრძელვადიანი მარაგები შედგება სათადარიგო ნაწილებისა და სარემონტო მასალებისაგან, რომლებიც ცალკეული საგნებია და საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენება წარმოების პროცესში.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

ამორტიზაციის ხარჯმა 354 ათასი ლარი, ხოლო 9 ათასი ლარის კაპიტალიზებულ იქნა მიმდინარე მარაგებში, შესაბამისად, 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

2019 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს დებიტორულმა დავალიანებამ, უიმედო თანხებზე მარაგების გამოკლებით, შეადგინა:

	31 დეკემბერი 2019წ.	**31 დეკემბერი 2018წ.**	**1 იანვარი 2018წ.**
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	7,898	47,849	3,082
სხვა დებიტორული დავალიანება	-	77	80
მინუს: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,819)	(1,226)	(703)
სულ	**5,079**	**46,700**	**2,459**

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების 99%, 99% და 84% უკავშირდება სამ კომპანიას: თობაქო ჰოლდინგ, KSF და გეოდისტრიბუცია-ს, რომლებიც წარმოადგენენ დაკავშირებულ მხარეებს 2019, 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს დასრულებული წლისთვის, შესაბამისად.

2018 წლის ბოლოს დებიტორული ნაშთი ძალიან არასტაბილური იყო სხვა წლებთან შედარებით - გაკეთდა განცხადება, რომ აქციზის გადასახადი გაიზრდებოდა 2019 წლის იანვარში. ამიტომ, უფრო მაღალი განაკვეთით საქონლის გაყიდვის მიზნით, აქციზის გადასახადის გაზრდის ძალაში შესვლამდე, თბილისის თამბაქომ მოახდინა 46,000 ათასი ლარამდე ღირებულების ყველა არსებული მარაგის რეალიზაცია, ნაშთი დაიხურა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება მოიცავს ამ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავლის, აქციზის გადასახადის და დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით აღიარებულ თანხებს.

აღიარებული გაუფასურება წარმოადგენს სხვაობას ამ სავაჭრო დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულებისა და მოსალოდნელი შემოსავლის ამჟამინდელ ღირებულებას შორის. კომპანია ამ ნაშთებზე არ ფლობს რაიმე სახის გირაოს.

2019 წელს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდა დაკავშირებულია ერთ კონტრაჰენტთან, რომელიც სრულად იყო მომარაგებული 2019 წელს, ვინაიდან კონტრაჰენტს ვადაგადაცილებული ნაშთები ჰქონდა 3 თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში და ასევე არ იყო განსაზღვრული პროგნოზირებადი ფულადი ნაკადები. მარაგმა შეადგინა 1,642 მლნ ლარი.

ხანდაზმულობის მეთოდით სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების ანალიზი გამოიყურება ასე:

31 დეკემბერი 2019 წ. (ლარი'000)	**ვადაგადაცილებული არ არის**	**- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული**	**ვადაგადაცილებული 31-დან 90 დღემდე**	**- 90 დღის ვადაგადაცილებული**	**სულ**
მთლიანი სავარაუდო საბალანსო ღირებულება სტანდარტული სიცოცხლის ხანგრძლივობა ECL	956	505	11	6,426	**7,898**
	(2)	(1)	(2)	(2,814)	**(2,819)**

31 დეკემბერი 2018 წ. (ლარი'000)	**ვადაგადაცილებული არ არის**	**- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული**	**ვადაგადაცილებული 31-დან 90 დღემდე**	**- 90 დღის ვადაგადაცილებული**	**სულ**
მთლიანი სავარაუდო საბალანსო ღირებულება სტანდარტული სიცოცხლის ხანგრძლივობა ECL	46,403	194	175	1,154	**47,926**
	(1)	(19)	(52)	(1,154)	**(1,226)**

1 იანვარი 2018 (ლარი'000)	**ვადაგადაცილებულიარ არის**	**- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული**	**ვადაგადაცილებული 31-დან 90 დღემდე**	**- 90 დღის ვადაგადაცილებული**	**სულ**
მთლიანი სავარაუდო საბალანსო ღირებულება სტანდარტული სიცოცხლის ხანგრძლივობა ECL	2,073	270	205	614	**3,162**
	(1)	(27)	(61)	(614)	**(703)**

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების ზარალზე მარაგებს კომპანია ყოველთვის ზომავს მთელი პერიოდის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ტოლი ოდენობით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება მოვალის დეფოლტის წარსული გამოცდილების და მოვალის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის ანალიზის გამოყენებით და კორექტირდება დებიტორებისთვის და სფეროს, რომელშიც მუშაობენ მოვალეები, ზოგადი ეკონომიკური პირობებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორებით და ანგარიშგების დღისთვის, პირობების როგორც მიმდინარე, ასევე პროგნოზირებადი მიმართულებებით. კომპანიამ 100% ოდენობით აღიარა ზარალის მარაგები კოლექტიურად შეფასებულ მთელ დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებით, რომელიც ვადაგასული იყო 90 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში, ვიაიდან თავდაპირველი გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ამგვარი დებიტორული დავალიანება, როგორც წესი, ანაზღაურებას არ ექვემდებარება. ზოგიერთი კონტრაჰენისთვის, რომლებიც შეფასდნენ ინდივიდუალურად, კომპანიამ განიხილა პროგნოზირებადი ფულადი ნაკადები და მათ საფუძველზე განსაზღვრა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კომპანია ახდენს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ჩამოწერას როცა არსებობს ცნობები, რომ მევალე დგას სერიოზული ფინანსური სიძნელეების წინაშე და არ არსებობს ამოღების რეალური პერსპექტივა.

მომდევნო ცხრილი ასახავს მთელი პეროდის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედტო ზარალებს, რომლებიც აღიარებულია სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის IFRS 9-ით დადგენილი გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად.

	მოსალოდნელი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**703**
გაუფასურების მარაგები	523
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,226**
გაუფასურების მარაგები	1,593
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,819**

12. ფული და ფულის ექვივალენტები

2019, 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს ფული და ფულის ექვივალენტები იყო შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2019წ.	31 დეკემბერი 2018წ.	1 იანვარი 2018წ.
ნაღდი ფული ხელზე	53	54	59
ფული ბანკში	262	443	718
სულ	**315**	**497**	**777**

ბანკებში არსებულ ანგარიშებზე ვადაგასული ნაშთი არ არის. ზარალზე მარაგები ბანკებში არსებულ ანგარიშებზე ნაშთების მიხედვით არ არის აღიარებული მისი მოკლევადიანი ბუნების გამო. საბანკო ნაშთები მოიცავს საქართველოს ბანკებში არსებულ მიმდინარე ანგარიშებს და გამოიყენება კომპანიის ყოველდღურ საქმიანობაში. 2019, 2018 წლის 31 დეკემბრს და 2018 წლის 1 იანვრი მდგომარეობით, ბანკებში არსებული კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესი ნაწილი განთავსებულია Fitch Ratings-ის B (მოკლევადიანი რეიტინგი) და BB (გრძელვადიანი რეიტინგი) რეიტინგის ბანკებში.

13. საგადასახადო დავალიანება, გარდა მოგებიდან გადასახადისა

2019, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, საშემოსავლო გადასახადის გარდა, საგადასახადო დავალიანება მოიცავს დღგ-ს გადასახდელებს, აქციზურ და სხვა გადასახადებს. საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მოგროვილია საქართველოს შემოსავლების სამსახურის ერთ საგადასახადო ანგარიშზე. ანგარიშსწორება ხორციელდება წმინდა ანგარიშსწორების საფუძველზე.

14. სახელშეკრულები ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს 2019, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მიღებულ ავანსებს, რაც დაკავშირებულია რეალიზაციასთან. სანამ საქონელი არ გადაეცემა მომხმარებელს, კომპანია მათ აღიარებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებად. კომპანიამ განსაზღვრა, რომ ეს ხელშეკრულებები მოიცავენ დაფინანსების კომპონენტს. 2019, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ფინანსური ხარჯები, შესაბამისად, 191 და 106 ათასი ლარი, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და ამ მხრივ სხვა სრულ შემოსავლებში.

15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება 2019, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

	31 დეკემბერი 2019წ.	31 დეკემბერი 2018წ.	1 იანვარი 2018წ.
მომწოდებლების მიმართ არსებული დავალიანება	875	1,968	4,290
გადასახდელი ხელფასი	-	1	2
სულ	**875**	**1,969**	**4,292**

16. ნასესხები სახსრები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადაუხდელი სესხების პირობები ასე გამოიყურება:

სესხები:	CCY	საპროცენტო განაკვეთი	ვადა	31 დეკემბერი 2019წ.	31 დეკემბერი 2018წ.	1 იანვარი 2018წ.
ბაზის ბანკი	ლარი	12%	08-2020	3,301	-	-
ბაზის ბანკი	ლარი	14%	02-2020	1,883	-	-
ბაზის ბანკი	ლარი	12%	01-2018	-	-	593
სულ ნასესხები სახსრები:				**5,184**	**-**	**593**

ნასესხები სახსრების მოძრაობა 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მოძრაობა
წმინდა ვალი 2018 წლის 1 იანვარს	593
სესხების დაფარვა	(593)
წმინდა ვალი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-
ძირითადი დანამატი	21,791
პროცენტი დარიცხული	947
გადახდილი ძირი თანხა	(16,616)
გადახდილი პროცენტი	(938)
წმინდა ვალი პერიოდის ბოლოს	**5,184**

17. ფინანსური ინსტრუმენტები

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები ანალიზდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონით, შემდეგნაირად:

(i) პირველი დონეზე შეფასება ხორციელდება კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასებით აქტიურ ბაზრებზე, იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების წილ;

(ii) მეორე დონეზე შეფასება ხორციელდება შეფასების ტექნიკითა და მეთოდით აქტივის ან ვალდებულების თანმდევი ყველა არსებითი ხარჯებით იქნება ეს პირდაპირი (როგორიცაა ფასი) ან ირიბი (როგორიცაა ფასიდან წარმოებული) და

(iii) მესამე დონეზე შეფასება ხორციელდება შეფასების მეთოდებით, რომლებიც არ ეფუძნება ბაზარზე მოძიებად, შესამჩნევ მონაცემებს (რაც წარმოადგენს შეუმჩნეველ ხარჯებს). მენეჯმენტი ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციის გადაწყვეტილებას იღებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას იყენებს შესამჩნევ ხარჯებს, რომლებიც მოითხოვენ მნიშვნელოვან კორექტირებას - მაშინ ეს შეფასება წარმოადგენს მე-3 დონის შეფასებას. შეფასების ხარჯების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიმართ.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

ამორტიზებულ ღირებულებით გადატანილი ფინანსური აქტივები.ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების შეფასების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებას, რომლებიც მიღებული უნდა იქნას მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთის დისკონტით ახალი საკრედიტო ინსტრუმენტებისთვის მსგავსი საკრედიტო რისკითა და ნარჩენი შესრულების ვადით.გამოყენებული დისკონტის განაკვეთები დამოკიდებულია შემხვედრი (მეორე) მხარის საკრედიტო რისკზე. მიწოდებიდან და მომსახურებიდან მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდებიან თავიანთ სამართლიან ღირებულებას მათივე მოკლევადიანი შესრულების ვადების გამო.

ამორტიზებული ღირებულებით გადატანილი ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების (შესრულების ფაქსირებული ვადით) შეფასების სამართლიანი ღირებულება ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებით, რომლებიც დისკონტირდება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის მსგავი საკრედიტო რისკითა და ნარჩენი შესრულების ვადით. კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ფინანსურ უწყისებში წარმოდგენილი ფინანრუსი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.
ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების სამართლიანი ღირებულება დადგინდა შეფასების 1-ლ დონეზე, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დადგინდა შეფასების მე-3 დონეზე.
კაპიტალის რისკის მართვა–კომპანია მართავს თავის კაპიტალს, რათა დარწმუნდეს, რომ კომპანიას შეეძლება მომავალში უწყვეტად ფუნქციონირება, როდესაც შეეძლება კაპიტალის მფლობელებს მაქსიმალურად მისცეს შემოსავალი ვალისა და კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზაციის ფარგლებში. კომპანიის მენეჯმენტი რეგულარულად განიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. აღნიშნული განხილვის შედეგებზე დაფუძნებით, კომპანია იღებს ზომებს, რათა დააბალანსოს თავისი მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურა დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით, ასევე ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებით ან არსებული სესხებისაგან გათავისუფლებით.
ფინანსურ ინსტრუმენტთა მთავარი კატეგორიები–კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებებისაგან. აღნიშნული ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია კომპანიის ოპერაციებისთვის თანხების მოძიება. კომპანიას აქვს სხვადასხვა ფინანსური აქტივი, როგორიცაა მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები.

	31 დეკემბერი 2019	**31 დეკემბერი 2018**	**1 იანვარი 2018**
ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები	315	497	777
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	5,079	46,700	2,459
სულ ფინანსური აქტივები	**5,394**	**47,197**	**3,236**

	31 დეკემბერი 2019	**31 დეკემბერი 2018**	**1 იანვარი 2018**
ფინანსური ვადებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	875	1,969	4,292
ნასესხები თანხები	5,184	-	593
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**6,059**	**1,969**	**4,885**

კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი ძირითადი რისკებია უცხოური ვალუტის რისკი, გეოგრაფიული რისკი, საპროცენტო განაკვეთის რისკი, საკრედიტო რისკი და ლიკვიდურობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები მდებარეობს საქართველოში და მისი ბიზნეს-გეგმები კრიტიკულად დამოკიდებულია ქვეყნის სტაბილობაზე და სამართლის ნორმაზე. საქართველო აგრძელებს განვითარებადი ბაზრის კონკრეტული მახასიათებლების გამოვლენას.როგორც ასეთი, კომპანია ქვეყნის მასშტაბით ექვემდებარება ბიზნეს-გარემოს ან იურიდიული გარემოს ნებისმიერი სახით გაუარესებას.

ქვემოთ მოცემულია აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული თავმოყრა:

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

	საქართველო	სხვა არა-OECD ქვეყნები	OECD ქვეყნები	31 დეკემბერი 2019 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	315	-	-	315
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	5,079	-	-	5,079
სულ ფინანსური აქტივები	**5,394**	**-**	**-**	**5,394**
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	5,184	-	-	5,184
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	168	579	128	875
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**5,352**	**579**	**128**	**6,059**
წმინდა მდგომარეობა	**42**	**(579)**	**(128)**	**(665)**

	საქართველო	სხვა არა-OECD ქვეყნები	OECD ქვეყნები	31 დეკემბერი 2018 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	497	-	-	497
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	46,427	273	-	46,700
სულ ფინანსური აქტივები	**46,924**	**273**	**-**	**47,197**
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	367	1,121	481	**1,969**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**367**	**1,121**	**481**	**1,969**
წმინდა მდგომარეობა	**46,557**	**(848)**	**(481)**	**45,228**

	Georgia	Other non-OECD countries	OECD countries	1 January 2018 Total
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	777	-	-	777
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	2,141	318	-	2,459
სულ ფინანსური აქტივები	**2,918**	**318**	**-**	**3,236**
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	313	2,028	1,951	4,292
ნასესხები სახსრები	593	-	-	593
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**906**	**2,028**	**1,951**	**4,885**

წმინდა მდგომარეობა	**2,012**	**(1,710)**	**(1,951)**	**(1,649)**

უცხოური ვალუტის რისკი–ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომლის ფარგლებშიც კომპანიის მიერ გამოყენებულ ვალუტებთან დაკავშირებით, ვალუტათაშორისი კურსების ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანია გარკვეულ ოპერაციებს ახორციელებს უცხოურ ვალუტებში. კომპანია არ იყენებს რაიმე სახის წარმოებულებს, რათა მართოს უცხოური ვალუტის რისკის გავლენა.
იხილეთ კომპანიის ფულადი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება 2019, 2018 წლების 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2019წ.	
	USD 1 = 2.8677 GEL	EUR 1 = 3.2095 GEL
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები	15	2
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	-	-
ფინანსური აქტივები სულ	**15**	**2**
ფინანსური ვალდებულებები		
ნასესხები სახსრები	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	707	-
ფინანსური ვალდებულებები სულ	**707**	**-**
მთლიანი წმინდა მდგომარეობა	**(692)**	**2**

	31 დეკემბერი 2018	
	USD 1 = 2.6766 GEL	EUR 1 = 3.0701 GEL
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	30
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	273	-
ფინანსური აქტივები სულ	**279**	**30**
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	1,603	-
ფინანსური ვალდებულებები სულ	**1,603**	**-**
მთლიანი წმინდა მდგომარეობა	**(1,324)**	**30**

	1 იანვარი 2018	
	USD 1 = 2.5922 GEL	EUR 1 = 3.1044 GEL
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები		17
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება		-
ფინანსური აქტივები სულ	**372**	**17**
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება		-
ფინანსური ვალდებულებები სულ	**3,979**	**-**
მთლიანი წმინდა მდგომარეობა	**(3,607)**	**17**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2019, 2018 წლების 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიის სენსიტიურობას ფუნქციური ვალუტის უცხოურ ვალუტასთან მიმართებით 20%-ით გაძლიერების/დასუსტების მიმართ. ანგარიშგების თარიღისთვის განხორციელდა შესაბამის ვალუტაში გამოხატული ფულადი ერთეულების ანალიზი.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**USD გავლენა**		**EUR გავლენა**	
	GEL/USD + 20%	**GEL/USD - 20%**	**GEL/EUR + 20%**	**GEL/EUR - 20%**
მოგება/ზარალი დაბეგვრამდე	(138)	138	-	-

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**USD გავლენა**		**EUR გავლენა**	
	GEL/USD + 20%	**GEL/USD - 20%**	**GEL/EUR + 20%**	**GEL/EUR - 20%**
მოგება/ზარალი დაბეგვრამდე	(265)	265	6	-6

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**USD გავლენა**		**EUR გავლენა**	
	GEL/USD + 20%	**GEL/USD - 20%**	**GEL/EUR + 20%**	**GEL/EUR - 20%**
მოგება/ზარალი დაბეგვრამდე	(721)	721	3	(3)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომლის ცვლილებებიც ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებებში უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიას შეზღუდული აქვს შემხებლობა საპროცენტო განაკვეთის რისკთან, ვინაიდან კომპანიამ სესხები აიღო მხოლოდ ფიქსირებული პროცენტებით.

<u>სენსიტიური ანალიზის ფარგლები</u>

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ძირითადი ვარაუდის ცვლილების გავლენას მაშინ, როცა სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. სინამდვილეში, დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის არსებობს კორელაცია. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული სენსიტიურობა არ არის სწორხაზოვანი და ამ შედეგების საფუძველზე არ უნდა მოხდეს უფრო დიდი ან მცირე ზემოქმედებების ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება.

სენსიტიურობის ანალიზი არ ითვალისწინებს კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების აქტიურად მართვას. ამასთან, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება განსხვავდებოდეს ბაზარზე არსებული მოძრაობების დროს. მაგალითად, კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევების ზემოქმედების მართვას. ვინაიდან ხდება საინვესტიციო ბაზრების სხვადასხვა ზღვარის დონეზე გადაადგილება, მენეჯმენტის მოქმედებებში შეიძლება შედიოდეს ინვესტიციების გაყიდვა, ინვესტიციების პორტფელის განაწილების შეცვლა და სხვა დამცავი ზომების მიღება. შესაბამისად, დაშვებების ცვლილების რეალურმა გავლენამ შეიძლება გავლენა არ იქონიოს ვალდებულებებზე, ვინაიდან აქტივები ბალანსში საბაზრო ღირებულებით ისახება. ამ პირობებში, ვალდებულებებისა და აქტივების სხვადასხვა შეფასების საფუძვლებმა შეიძლება გამოიწვიოს კაპიტალის არასტაბილურობა.

ზემოთ მოყვანილ სენსიტიურობის ანალიზში მოცემული შეზღუდვები მოიცავს პოტენციური რისკის დემონსტრირების მიზნით ბაზარზე ჰიპოთეზური მოძრაობის გამოყენებას, რაც მხოლოდ კომპანიის შეხედულებაა ბაზარზე შესაძლო მოკლევადიანი ცვლილებების შესახებ, რასაც ვერ ვიწინასწარმეტყველებთ დარწმუნებით და ვარაუდს, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთნაირი წესით შეიცვლება.

საკრედიტო რისკი. კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ მეორე მხარე არ გადაიხდის სრულად თავის ვალდებულებას. მიწოდებიდან და მომსახურებიდან მოთხოვნებისა და მთლიანი ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებულ მაქსიმალურ თანხას, თუმცა გაცემული მოთხოვნებისა და სესხების აკრეფა შესაძლოა მოექცეს

ეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენის ქვეშ; მენეჯმენტის სჯერა, რომ კომპანიის მიმართ არ არსებობს მნიშვნელოვანი ზარალის რისკი გარდა დებულებებისა, რომლებიც უკვე ჩაწერილია.

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია მაღალია იმ ფაქტიდან გამომდინარე, რომ მომხმარებელთა ბაზა მცირეა და ურთიერთდაკავშირებული. 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების 99% და 84% მოდის დაკავშირებულ მხარეებზე. ამასთან, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 46,193 ათასი ლარი მოდის უმსხვილეს მომხმარებელზე - შპს „თობაქო ჰოლდინგ“-ზე, რაც წარმოადგენს დაკავშირებულ მხარეს. 2018 წლის განმავლობაში, დაკავშირებული მხარეებიდან მიღებულმა შემოსავალმა მთლიანი გაყიდვების 86% შეადგინა.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი წარმოადგენს რისკს, როდესაც კომპანიას არ შეუძლია ყველა ვალდებულების დაფარვა მათი შესაბამისი ვადების მიხედვით. ქვემოთ მოცემული ცხრილები დეტალურად გვაწვდის ინფორმაციას კომპანიის არანაწარმოები ფინანსური ვალდებულებების მიმართ სახელშეკრულებო ვალდებულებათა შესრულების თარიღების შესახებ თავისი შეთანხმებული ანგარიშსწორების პერიოდებით 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ცხრილები აიგო ფიუნანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელიც წარმოდგენილია უადრესი თარიღით, როდესაც კომპანიას მოეთხოვება ანგარიშსწორება.

	1 თვეზე ნაკლები	1 - 3 თვე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
2019 წლის 31 დეკემბერი						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	579	296	-	-	-	**875**
ნასესხები სახსრები	64	1,954	3,433	-	-	**5,451**
	643	**2,250**	**3,433**	**-**	**-**	**6,326**

	1 თვეზე ნაკლები	1 - 3 თვე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერი						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	1,969	-	-	-	-	**1,969**
	1,969	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,969**

	1 თვეზე ნაკლები	1 - 3 თვე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
2018 წლის 1 იანვარი						
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	4,292	-	-	-	-	**4,292**
ნასესხები სახსრები	-	-	593	-	-	**593**
	4,292	**-**	**593**	**-**	**-**	**4,885**

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს მფლობელებს, კომპანიის საერთო მმართველობისა და კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებს და ძირითადი მმართველი პერსონალის წევრებს.დაკავშირებული მხარეები უფლებამოსილნი არიან, განახორციელონ ოპერაციები, რომელთა განხორციელებაც არ შეუძლიათ არადაკავშირებულ მხარეებს; დაკავშირებულ მხარეებს ასევე შეუძლიათ განახორციელონ ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის, რომელსაც არ ექნება იგივე პირობები და გარემოებები, როგორც ოპერაციებს დაუკავშირებელ მხარეთა შორის, იმ პირობით რომ კომპანიის მიერ დაკავშირებულ მხარეთა მიმართ საქონლის გაყიდვები და შესყიდვები განხორციელდება ჩვეულებრივი სიით მოცემული ფასებით. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის გათვალისწინებით, ყურადღება ეთმობა ურთიერთობის არსს და არა მხოლოდ მის იურიდიულ ფორმას. კომპანიას ჰქონდა შემდეგი ნაშთები თავის დაკავშირებულ მხარეებთან:

	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		
	საერთო კონტ.ქვეშ მყოფი საწარმოები	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	4,991	19	**5,010**

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

შემოსავალი	5,147	-	**5,147**

	2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		
	საერთო კონტ.ქვეშ	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	46,328	84	**46,412**
შემოსავალი	30,754	-	**30,754**

	2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		
	საერთო კონტ.ქვეშ	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	1,992	80	**2,072**

მენეჯმენტის ანაზღაურება

მენეჯმენტის ანაზღაურება 2019 და 2018 წლებში წარმოადგენდა მიმდინარე სარგებელს, რომელმაც შესაბამისად შეადგინა 1,282 ათასი და 658 ათასი ლარი. 2019 წელს დაემატა კიდევ ორი მმართველი თანამშრომელი, ცვლილების წლიურმა გავლენამ შეადგინა 341 ათასი ლარი.

18. გაუთვალისწინებელი მდგომარეობები და ვალდებულებები

ვალდებულებები – 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას არ ჰქონდა რაიმე სახის მნიშვნელოვანი, არსებითი გადაუხდელი ვალდებულება.

იურიდიული საქმისწარმოება. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2018 წლისა და 2018 წლის 1 იანვრისთვის კომპანია ჩართული არ ყოფილა რაიმე სახის მნიშვნელოვან, სადავო საქმისწარმოებაში. კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ კომპანიას არანაირი არსებითი დაურიცხავი (წარმოუქმნელი) ზარალი არ მიადგება და შესაბამისად ამ ფინანსურ უწყისთა მიმართაც არანაირი დებულება არ შემუშავდა. 2020 წლის სექტემბერში კომპანიის წინააღმდეგ აღიძრა სარჩელი უფილტრო თამბაქოსთან დაკავშირებით პატენტის უფლებების დარღვევის თაობაზე და მოთხოვნილ იქნა 50 000 ათასი ლარის ანაზღაურება. კომპანიის მენეჯმენტმა ჩაატარა საქმის იურიდიული ანალიზი და დაასკვნა, რომ ზემოხსენებული სარჩელიდან გადინების ალბათობა ნაკლებ სავარაუდოა.

გადასახადები–საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობამ შესაძლოა წარმოშვას სხვადასხვაგვარი განმარტება და შესწორება. დამატებით უნდა ითქვას, რომ გამომდინარე იქედან, რომ კომპანიის მმართველობის მიერ საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტება განსხვავდება საგადასახადო ორგანოთა მიერ საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციისგან, ოპერაციები შესაძლოა შედავებული იქნას საგადასახადო ორგანოთა მიერ და შედეგად, შესაძლოა კომპანიას დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, პირგასამტეხლოები და საპროცენტო გადასახდელები. 2019 წელი ღია რჩება საგადასახადო ორგანოების განხილვისთვის.

სამუშაო გარემო –საქართველოს მსგავსი განვითარებადი ბაზრები განვითარებულ ბაზრებთან შედარებით ექვემდებარება განსხვავებულ რისკებს; აღნიშნული რისკები მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სოციალურ, იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში, ბიზნეს-საქმიანობაზე ზეგავლენის მქონე კანონები და დებულებები აგრძელებს საგადასახადო და მარეგულირებელ ჭრილში განვითარებას, რაც შესაძლოა სხვადასხვაგვარად იქნას განმარტებული. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება არის მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის ძლიერი ზეგავლენის ქვეშ; მასზე ასევე მოქმედებს იურიდიული, მარეგულირებელი და პოლიტიკური გარემოს განვითარება. ბოლო ორი წელიწადში საქართველომ განიცადა რიგი საკანონმდებლო ცვლილება, რომლებიც ფართოდ უკავშირდებოდა საქართველოს ევროკავშირში შესვლის გეგმას. როდესაც 2019, 2018 და 2017 წლებში საკანონმდებლო ცვლილებებმა მოამზადეს გზა, უფრო მეტია მოსალოდნელი საქართველოს ევროკავშირში შესაღწევი განვითარებადი სამოქმედო გეგმისგან.

აღნიშნულთან დამატებით უნდა ითქვას, რომ 2020 წლის დასაწყისში, მსოფლიო მასშტაბით სწრაფად გავრცელდა ახალი კორონავირუსის დაავადება (COVID-19), რის შედეგადაც 2020 წლის მარტში, მას მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ მიანიჭა პანდემიის სტატუსი. არაერთი ქვეყნის საპასუხო რეაქცია - შეაჩეროს COVID-19-ის გავრცელება, შედეგად იწვევს ბევრი კომპანიის მნიშვნელოვან საოპერაციო დარღვევებს და თავის მხრივ ხასიათდება გლობალური ფინანსური ბაზრის მნიშვნელოვნად უარყოფითი ზეგავლენით. გამომდინარე იქედან, რომ სიტუაცია სწრაფად ვითარდება, მან შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა გამოიწვიოს არაერთი კომპანიის ბიზნეს-საქმიანობაზე სხვადასხვა (ფართომასშტაბიან) სექტორებში, რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება ისეთი გავლენითა და ბიზნეს-ოპერაციების დანგრევით (დარღვევით), რომელიც განხორციელდა მათი პროდუქციის წარმოებაში ჩარევით ან საწარმოთა დახურვით, მოწოდების ჯაჭვის დარღვევით, პერსონალის

კარანტინით, მოთხოვნის შემცირებითა და ფინანსური რესურსების მოძიების გართულებით. დამატებით უნდა ითქვას, რომ კომპანია შესაძლოა დადგეს COVID-19-ის ფართომასშტაბიანი, ზრდადი გავლენის ქვეშ, გლობალური ეკონომიკისა და ძირითადი ფინანსური ბაზრების მიმართ მისი უარყოფითი გავლენის გამო. COVID-19-ის გავლენის მნიშვნელობა კომპანიის ბიზნეს-საქმიანობაზე დიდად დამოკიდებულია მსოფლიოს ეკონომიკაზე და საქართველოს ეკონომიკაზე ვირუსის პანდემიური გავლენის ხანგრძლივობაზე და გავრცელების არეალზე

19. საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღისთვის, COVID-19 გავრცელებას კომპანიის ოპერაციებზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია. ამასთან, კომპანია აგრძელებს სიტუაციის მონიტორინგს. არ დაფიქსირებულა არანაირი გაუარესება, ადგილი არ ჰქონია რაიმე მოვლენას ან გარემოების ცვლილებას. ამასთან, სიტუაციის მნიშვნელოვანი გაურკვევლობის გამო, მენეჯმენტის მოსაზრება აღნიშნულთან დაკავშირებით შეიძლება მომავალში შეიცვალოს.

2020 წელს კომპანიამ გააფორმა საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებები ბაზის ბანკთან და ქართუ ბანკთან, შესაბამისად, 6 მლნ და 18 მლნ ლარზე. გაფორმების თარიღისთვის, აღნიშნული საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულების ფარგლებში გადახდილია 21 მილიონი.

2020 წლის ივნისში კომპანიამ ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას, რომლის თანახმად, იგი წარმოადგენს გარანტორს თობაქო ფოლდინგსა და Geodistribution Quiz Consulting და Vibro Diagnostics (სხვა დაკავშირებული მხარეების) 34000 ათასი ლარის ოდენობის სესხთან. ამ ხელშეკრულების თანახმად, „თბილისის თამბაქოს“ მიწა იდატვირთულია პოთეკით.

2020 წლის სექტემბერში კომპანიის წინააღმდეგ აღიძრა სარჩელი უფილტრო თამბაქოსთან დაკავშირებით პატენტის უფლებების დარღვევის შესახებ. სარჩელით მოთხოვნილ იქნა 50,000 ათასი ლარის ოდენობით ზიანის ანაზღაურება. კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ სარჩელიდან გადინება ნაკლებ სავარაუდოა.

20. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

2020 წლის 7 დეკემბერს მენეჯმენტის მიერ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცდა და ავტორიზებულ იქნა გამოსაცემად.

საწარმოს ბიზნესის განვითარება, საქმიანობა და მდგომარეობა

სს „თბილისის თამბაქო“ წარმოადგენს თამბაქოს ნაწარმის წამყვან მწარმოებელს საქართველოს ბაზარზე. კომპანიის ყველაზე მძლავრი ბრენდი პირველი„ შედის საქართველოს საუკეთესო გაყიდვადი ბრენდების სამეულში.

კომპანია ფუნქციონირებს 1998 წლიდან და მოქმედებს როგორც თამბაქოს ნაწარმის ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი მწარმოებელი ქართულ ბაზარზე. კომპანიის საწარმოო ობიექტი მდებარეობს დედაქალაქ თბილისში. სტაბილური ფუნქციონირების წლებში კომპანიამ მოიპოვა სტაბილური და საიმედო პარტნიორის რეპუტაცია. ადგილობრივი პროფესიონალების დასაქმებით კომპანია ხელს უწყობს ეროვნული ეკონომიკის განვითარებას. 2011 წელს შეიცვალა აღმასრულებელი მმართველი საბჭო, რის შემდეგაც კომპანიის ბიზნესის სტრუქტურა შპს – დან გადაიქცა სააქციო საზოგადოებად. სადისტრიბუციო ქსელის მთელ ქვეყანაში გავრცელების წყალობით, სს „თბილისის თამბაქოს“ პროდუქცია ხელმისაწვდომი გახდა საქართველოს ყველა რეგიონში. სადისტრიბუციო მომსახურებას ექსკლუზიურად უზრუნველყოფს შპს „გეოდისტრიბუცია“. არსებული პროდუქციის მუდმივი გაუმჯობესება და ახალი ბრენდების დანერგვა, რომლებიც შეესაბამება მომხმარებელთა მოთხოვნებს, კორპორატიული მართვის სტრატეგიის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

კომპანიის მთავარი პრიორიტეტი ჩვენი მომხმარებლებისთვის უმაღლესი ხარისხის თამბაქოს ნაწარმის მიწოდებაა. ამ მიზნის მისაღწევად, კომპანიას, თამბაქოს ნაწარმის წარმოების მიზნით, მსოფლიოს წამყვანი მომწოდებლებისგან შემოაქვს უმაღლესი ხარისხის თამბაქოს ფოთლები და კომპონენტები.

კომპანია პირველ რიგში კონკურენციას ეწევა პროდუქტის ხარისხსში, ბრენდის აღიარებაში, ბრენდის ერთგულებაში, გემოვნებასა და საცალო ფასებში.

კონკურენტულ გარემოსა და კომპანიის კონკურენტულ პოზიციაზე მნიშვნელოვანი გავლენა შეიძლება იქონიოს სუსტმა ეკონომიკურმა პირობებმა, მომხმარებლის ნდობის დაკარგვამ, თამბაქოს ნაწარმზე გადასახადების გაზრდამ, მაღალმა აბსოლუტურმა ფასებმა და საცალო ფასების კატეგორიებს შორის არსებულმა დიდმა სხვაობებმა.

2019 წელს კომპანიამ დააფიქსირა 7 396 ათასი ლარის შემოსავალი. 2019 წელს მთლიანი მოგების განაკვეთმა შეადგინა 48%.

2017 წლიდან კომპანია ეწევა ნედლეულის შეძენას, წარმოებასა და მომხმარებელზე რეალიზაციას. სიგარეტის რეალიზაციის 77%, 86% და 92% დაკავშირებული იყო შესაბამის მხარეებთან, შესაბამისად, 2019 წლის, 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიაში დასაქმებული იყო 138 ადამიანი, 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის - 144 ადამიანი, 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის - 163, ხოლო 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის - 143.

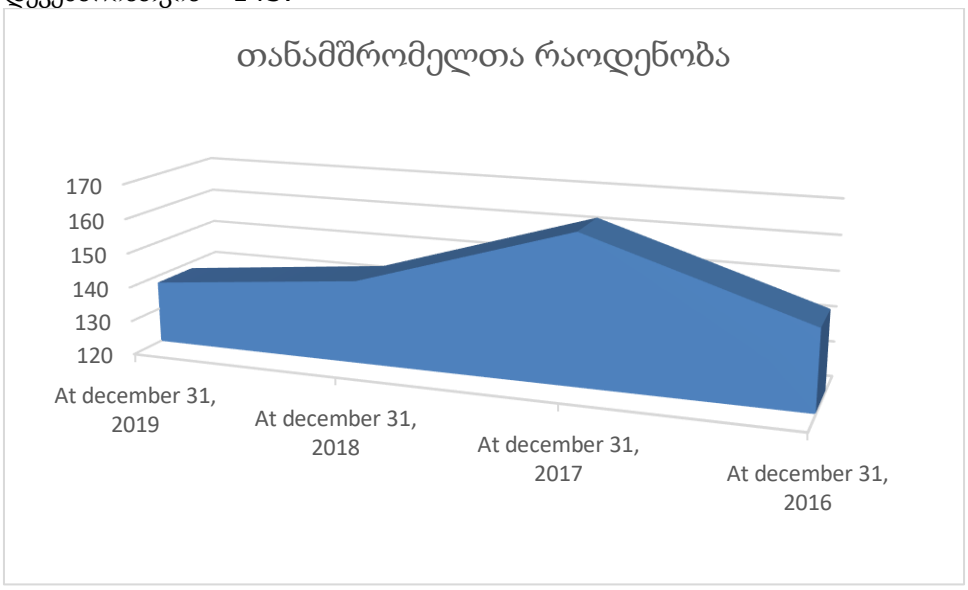

სეზონურობა

სიგარეტის მოხმარების ტენდენციები შეიძლება გაიზარდოს ზაფხულის თვეებში გარე გამოყენების, მეტი დღის სინათლისა და ტურიზმის გამო.

ამონაგები

(ლარი '000)

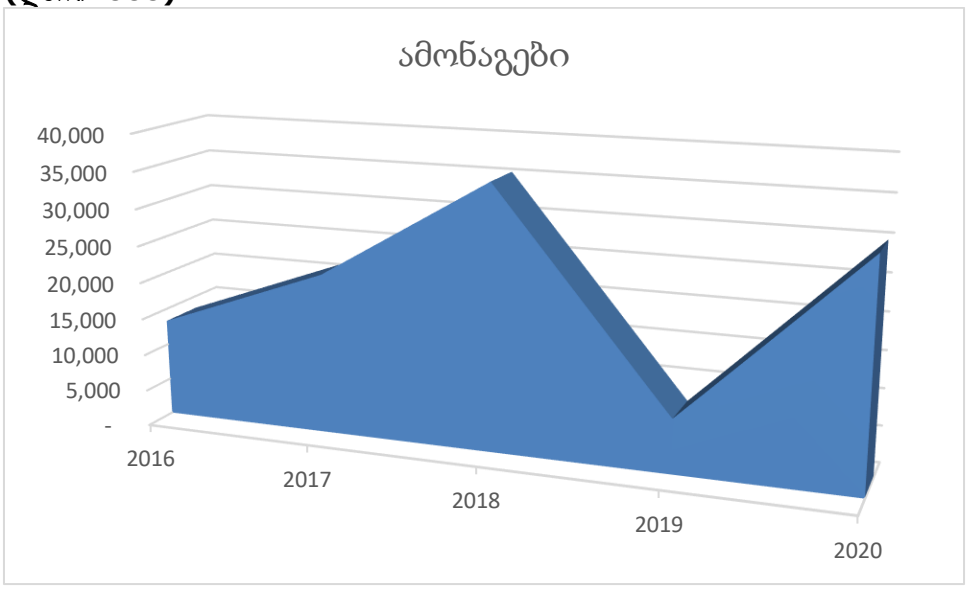

2016 წელს შემოსავალმა შეადგინა 13,329, 2017 - 21,809, 2018 - 35,668, 2019 - 7,396, 2020 - 30,306 (პირველი 8 თვის შემოსავლების მაჩვენებლების საფუძველზე).

სამომავლო პერსპექტივები

კოვიდ 19 პანდემიის გავრცელებამ მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონია მსოფლიო ეკონომიკასა და ქვეყნისთვის დამახასიათებელ სპეციფიკურ ღონისძიებებზე. მომავლის გაუარესებულმა პერსპექტივამ წლის ბოლოს გამოიწვია სავალუტო ბაზრის გაზრდილი ცვალებადობა, რაც აისახა მნიშვნელოვნად შესუსტებულ ლარში აშშ დოლართან შედარებით.

კომპანიის ოპერაციებზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია COVID 19– სთან დაკავშირებული რეგულაციებს. კომპანია გეგმავს გაითვალისწინოს ყველა რეკომენდაცია და კანონის მოთხოვნები, რათა უზრუნველყოს მისი საქმიანობის დაშვება.

კომპანია გეგმავს ახალი პროდუქციის წარმოებას, როგორიცაა: ნანო და სლიმ სიგარეტი და King size– ს უკეთესი ხარისხის სიგარეტის წარმოებას. ითვლება, რომ ეს პროდუქტები ზრდის ბაზარზე წილს და შემოსავალს.

საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, ფულადი სახსრების მოძრაობის რისკების და მექანიზმების მიმოხილვა მათი მართვის მიზნით

კომპანიის მომხმარებლისა და მომწოდებლის საშუალო საკრედიტო პერიოდი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის განისაზღვრა 30 დღით, რადგან თითქმის ყველა ანგარიშსწორება განხორციელდა მოთხოვნის საფუძველზე. ამჟამინდელმა თანაფარდობამ 2019 და 2018 წლებში შეადგინა 1.11 და 1.14, შესაბამისად.

ძირითადი რისკები და არასაიმედოობები, საწარმოს მიზანი და პოლიტიკა ფინანსური რისკის მართვის კუთხით

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები უკავშირდება შემდეგს:

	რისკისა და გაურკვევლობის განმარტება	მმართველობის მიერ გატარებული საპასუხო ზომები
1	პოლიტიკური რისკები - არასტაბილურმა პოლიტიკურმა გარემომ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს პროდუქციის მოთხოვნაზე, შემოსავლებზე და მომგებიანობაზე.	მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება პოლიტიკური გარემოს განვითარებას, რათა გააკეთოს პოტენციური განვითარების პროგნოზი და მიიღოს საჭირო და ადეკვატური ზომები.
2	Covid-19 რისკი - ბიზნეს-საქმიანობის მოშლა, პროდუქციის წარმოებაში ჩარევის გამო, საწარმოთა დახურვის გამო, მიწოდების ჯაჭვის დარღვევა, პერსონალის კარანტინში მოთავსება, შემცირებული მოთხოვნა და სირთულეები ფინანსების მოძიებაში (ფინანსირებაში).	მენეჯმენტი იცავს ჯანმრთელობის ორგანიზაციის ყველა ზომასა და რეკომენდაციას , რათა უზრუნველყოს, რომ ბიზნეს-საქმიანობები აკმაყოფილებს Covid-19-თან დაკავშირებულ საკანონმდებლო მოთხოვნებს და კომპანიამ განაგრძოს ფუნქციონირება.
3	კვლავ იკლებს გადახდილი გადასახადის მქონე სიგარეტის მოხმარება. ამგვარი კლება დაკავშირებულია მრავალ ფაქტორთან, მათ შორის გადასახადების და ფასების ზრდასთან, ხელისუფლების ქმედებებთან, მოწევის საზოგადო აღიარების კლებასთან და მუდმივ ეკონომიკურ და გეოპოლიტიკურ გაურკვევლობასთან. სიგარეტი მნიშვნელოვანი გადასახადებით იბეგრება. სიგარეტზე გადასახადის მნიშვნელოვანი ზრდა შემოთავაზებული ან მიღებული იქნა და სავარაუდოდ მომავალშიც შეინარჩუნებს ამგვარ ტენდენციას. გადასახადების ამგვარმა ზრდამ შეიძლება არაპროპორციული გავლენა იქონიოს ჩვენს მოგებაზე და გაგვხადოს ნაკლებ კონკურენტუნარანი ზოგიერთ ჩვენს კონკურენტ კომპაიასთან შედარებით.	მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მოხმარების ტენდენციას და გეგმავს ხარისხის შენარჩუნებას და ახალი ასორტიმენტის შემოღებას ბაზარზე წილის გაზრდისა და ქვეყნის კონკურენტუნარიანობის მიზნით. მენეჯმენტი ახორციელებს გაყიდვების ყოველდღიურ ანალიზს და ახდენს პროგნოზირებას სიგარეტთან დაკავშირებულ გადასახადებთან დაკავშირებით, რომლის მიზანია მდგრადი გეგმის შემუშავება მომავალი პერიოდებისთვის.

სს თბილისის თამბაქო

ფინანსური ანგარიშგებები, მმართველობითი ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
2019 წლის 31 დეკემბერით დასრულებული წლისთვის

სს თბილისი თოგბაქო

სარჩევი

	გვერდი
მმართველობის პასუხისმგებლობათა განაცხადი ფინანსური ანგარიშგებებისა და მმართველობის ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ფინანსური ანგარიშგებები 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	2-4
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსურ ანგარიშგებებზე თანდართული შენიშვნები	**9-32**
1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. ახალი და განახლებულილ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენებება	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	11
4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების შესახებ მოსაზრებები	19
5. ამონაგები	21
6. ამონაგების თვითღირებულება	21
7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	21
8. ძირითადი საშუალებები	22
9. საინვესტიციო ქონება	23
10. მარაგები	23
11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	24
12. ფული და ფულის ექვივალენტები	25
13. საგადასახადო დავალიანება მოგებიდან გადასახადის გარდა	25
14. სახელშეკრულებო ვალდებულებები	25
15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	26
16. ნასესხები სახსრები	26
17. ფინანსური ინსტრუმენტები	26
18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	31
19. გაუთვალისწინებელი ხარჯები და ვალდებულებები	32
20. საანგარიშო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	33
21. წინასწარი ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება	33
მმართველობითი ანგარიშგება	34

სს თბილისის თამბაქო

მმართველობის პასუხისმგებლობათა განაცხადი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე, რომელიც უტყუარად წარმოადგენს სს თბილისის თამბაქოს (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „კომპანია") ფინანსურ ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ასევე მისი ოპერაციების შედეგებს, აღნიშნული წლის ბოლოსთვის კაპიტალში და ფულადი ნაკადების მოძრაობაში ცვლილებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (შემდგომში, ასევე მოხსენიებული, როგორც „IFRS") მიხედვით. მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, მენეჯმენტი პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის ჯეროვნად არჩევა და გამოყენება;
- ინფორმაციის (მათ შორის სააღრიცხვო პოლიტიკის) იმგვარად წარმოდგენა, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამის, სანდო, შედარებით და აღქმად ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა, როდესაც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) კონკრეტული მოთხოვნების დაკმაყოფილება არასაკმარისია მომხმარებელთა მიერ კონკრეტული ოპერაციების, სხვა მოვლენებისა და გარემოებათა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფინანსურ ფუნქციონირებაზე გავლენის აღსაქმელად;
- კომპანიის უწყვეტად ფუნქციონირების უნარის შეფასება.
- მმართველობით ანგარიშგებაში იმ ინფორმაციის გაშუქება, როგორც ამას მოითხოვს საქართველოს კანონი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ.
- მმართველობითი ანგარიშგების მომზადება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად

მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- დაგეგმოს, განახორციელოს და შეინარჩუნოს ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემა მთელი კომპანიის მასშტაბით;
- აწარმოოს და შეინარჩუნოს ადეკვატური საბუღალტრო ჩანაწერები, რომლებიც საკმარისია კომპანიის ოპერაციების წარმოსადგენად, ასახსნელად და ნებისმიერ დროს, გონივრული სიზუსტით კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წარმოსაჩენად, რაც მათ უფლებამოსილს გახდის - დარწმუნდნენ, რომ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება აკმაყოფილებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს;
- შეინარჩუნოს ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშები ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისად;
- მიიღოს ისეთი ზომები, რომლებიც გონივრულად მენეჯმენტისთვის კომპანიის აქტივების დასაცავად; და
- თავიდან აიცილოს და აღმოაჩინოს თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2020 წლის 7 დეკემბერს მენეჯმენტმა დაამტკიცა კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

მენეჯმენტის სახელით:
ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
2020 წლის 7 დეკემბერი

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
2020 წლის 7 დეკემბერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს თბილისის თამბაქოს მფლობელებსა და მმართველებს:

კვალიფიციური მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „თბილისის თამბაქო“-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტორული შემოწმება, რაც მოიცავს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და ფინანსური აღრიცხვის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკებისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მიმოხილვას (ერთობლივად - „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის - „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“ - ნაწილში აღწერილი საკითხის გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, უტყუარად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად.

კვალიფიციური მოსაზრების საფუძველი

2020 წლის 3 ივლისს ჩვენ დავინიშნეთ კომპანიის აუდიტორებად და ამრიგად, ვერ დავაკვირდით წლის ბოლოსათვის ჩატარებულ ფიზიკურ ინვენტარიზაციას. წარდგენილი ალტერნატული საშუალებებით ვერ მოვახერხეთ დაკმაყოფილება 2019 წლის 31 დეკემბერს და 2019 წლის 1 იანვარს ჩატარებული ინვენტარიზაციით. მას შემდეგ, რაც მარაგების გახსნა და დახურვა ფინანსური საქმიანობისა და ფულადი სახსრების ნაკადის განსაზღვრაში მოვახერხეთ, ვერ დავადგინეთ, საჭირო იყო თუ არა კორექტირება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, შემოსავალში, მოგების მიმართ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში, მოხსენიებული ოპერაციული საქმიანობიდან მიღებული ნაკადებით.

ჩვენი აუდიტური შემოწმება ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით (“ასს”). ამ სტანდარტების ფარგლებში ჩვენი პასუხისმგებლობა შემდგომში აღწერილია ამ დასკვნის სექციაში სახელწოდებით: „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტზე“. ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის შესაბამისად, ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან და ჩვენ ასევე შევასრულეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობებიც ბესსს-ს თანახმად. ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მოპოვებული მტკიცებულება საკმარისია და შესაფერისი ჩვენი მოსაზრების საფუძვლის წარმოსადგენად.

აქცენტი საკითხზე

როგორც ფინანსური ანგარიშგების მე -18 შენიშვნაშია ნაჩვენები, კომპანიის გაყიდვების 77% და 86% პროცენტი, შესაბამისად, 2019 და 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, მოდიოდა დაკავშირებულ მხარეებზე. ჩვენი შეხედულება ამ საკითხის მიმართ არ შეცვლილა.

სხვა ინფორმაცია

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას, რომელიც მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენი აზრი, ფინანსური ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

Deloitte ეხება Deloitte Touche Tohmatsu Limited- ის ერთ ან მეტ კომპანიას, დიდი ბრიტანეთის კერძო კომპანიას, რომელიც შეზღუდულია გარანტიით ("DTTL"), მისი წევრი ფირმების ქსელით და მათთან დაკავშირებული პირებით. DTTL და მისი თითოეული წევრი ფირმა იურიდიულად ცალკე დ დამოუკიდებელი სუბიექტია. DTTL (ასევე მოიხსენიება როგორც "Deloitte Global") არ უზრუნველყოფს მომხმარებლების მომსახურებას. გთხოვ იხილოთ www.deloitte.com-ზე DTTL და მისი წევრი ფირმების უფრო დეტალური აღწერა..
© 2020 შპს Deloitte & Touche. ყველა უფლება დაცულია,

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და ამის გავითვალისწინოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებით შეუსაბამობაში ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციასთან. თუ ჩვენ მიერ შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვენით, რომ ამ სხვა ინფორმაციი არსებითი არასწორი ცნობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულნი ვართ, გაცნობოთ ეს ფაქტი.

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობები მმართველობითი და ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე IFRS-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას. ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია კომპანიის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად კომპანიის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მენეჯმენტს განსაზღვრული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს. მმართველობის უფლებამოსილების მქონე პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ დასაბუთებული რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგებები მთლიანობაში არ შეიცავს არსებით არასწორ ინფორმაციას, ცრუ ინფორმაციას თაღლითობის ან შეცდომის მიზეზით, ასევე გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, თუმცა იგი არ წარმოადგენს გარანტიას, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის აღმოაჩენს მასში არსებულ არსებით არასწორ ინფორმაციას. ცრუ ინფორმაცია შესაძლოა წარმოიქმნას თაღლითობიდან ან შეცდომის გამო და იგი მიჩნეულია არსებითად თუ ცალკეულად ან მთლიანობაში გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ მას შეუძლია გავლენა იქონიოს მომხმარებელთა მიერ, ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ჩატარებული აუდიტის ნაწილი, ჩვენ ვიღებთ პროფესიულ გადაწყვეტილებებს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის მსვლელობისას. ჩვენ ასევე ვახორციელებთ შემდეგს:

- ფინანსური ანგარიშგებების არსებითად არასწორი ინფორმაციის რისკების იდენტიფიცირება და შეფასება, გამოწვეული იყო ისინი თაღლითობის თუ შეცდომის გამო; აღნიშნულ რისკებზე სწრაფად რეაგირებადი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვა და შესრულება და აუდიტური მტკიცებულების მოპოვება, რომელიც შესაფერისი და საკმარისი იქნება ჩვენი მოსაზრების საფუძვლის წარმოსადგენად. თაღლითობის მიზეზით არსებული არსებითი არასწორი განაცხადის ვერაღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომიდან გამომავალი არასწორი განაცხადის აღმოუჩენლობის რისკი, რადგანაც შესაძლოა, თაღლითობა მოიცავდეს შეთქმულებას, გაყალბებას, განზრახ დაუდევრობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის წინააღმდეგ ქმედებას.

- აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის შესახებ ცოდნის მიღება, რათა დაიგეგმოს გარემოების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრებამ გამოხატოს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობა.

- შეფასდეს გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისობა და წინარე აღრიცხვების კორექტულობა, ასევე მენეჯმენტის მიერ შესრულებული, შესაბამისად დაკავშირებული აღმოჩენები.

- დასკვნა მენეჯმენტის მიერ ფუნქციონირების უწყვეტობის საფუძველზე აღრიცხვის წარმოების შესაბამისობაზე და მიღებული აუდიტის მტკიცებულებაზე დაყრდნობით - თუ არსებობს არსებითი გაურკვევლობები მოვლენებთან ან გარემოსთან დაკავშირებით, რომელთაც თავის მხრივ შეუძლიათ მნიშვნელოვანი ეჭვი წარმოშვან კომპანიის მომავალში უწყვეტად ფუნქციონირების უნართან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ არსებითი გაურკვევლობა არსებობს, ჩვენ მოგვეთხოვება, ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებებში შესაბამისი ინფორმაციის გამჟღავნებაზე, ხოლო თუკი ამგვარი გამჟღავნებული ინფორმაცია არაადეკვატურია - შევცვლით ჩვენს მოსაზრებას. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტურ მტკიცებულებას, რომელიც მოპოვებულია ჩვენი აუდიტორული დასკვნის თარიღამდე, თუმცა, მომავალმა მოვლენებმა ან გარემოებებმა შესაძლოა შეწყვიტოს კომპანიის უწყვეტ რეჟიმში ფუნქციონირება.

- ფინანსური ანგარიშგების საერთო წარდგენის, სტრუქტურის და შინაარსის შეფასება, ინფორმაციის გამჟღავნების ჩათვლით, აგრეთვე იმისა, ასახავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ოპერაციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნას უტყუარი წარდგენა.

ჩვენ ვუკავშირდებით პირებს, ვისაც ევალება ხელმძღვანელობა და სხვა საკითხებთან ერთად განვიხილავთ შემდეგს: აუდიტის დაგეგმილი ფარგლები და დრო და მნიშვნელოვანი აუდიტური აღმოჩენები, შიდა კონტროლში ნებისმიერი მნიშვნელოვანი დეფექტების ჩათვლით, რომელსაც ჩვენ დავადგენთ ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტის პროცესის მსვლელობისას.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად, და ისეთი შიდა კონტროლისთვის, რომელსაც მენეჯმენტი დაადგენს, აუცილებელია მმართველობითი ანგარიშგებიას მომზადება, რომელიც თავისუფალი იქნება არსებითი ცდომილებისგან, იქნება ეს თაღლითობის ან შეცდომის გამო.

ჩვენ შევასრულეთ პროცედურები იმის თაობაზე, თუ რამდენად არის მომზადებული მმართველობითი ანგარიშგება "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ინფორმაციას "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" რაც გათვალისწინებულია საქართველოს კანონით.

ჩვენ შევარჩიეთ და შევასრულეთ პროცედურები ჩვენი განსჯის საფუძველზე, მათ შორის არ შემოვიფარგლეთ მხოლოდ გამოკვლევებით, დოკუმენტაციის ანალიზითა და მიმოხილვით, კომპანიის პოლიტიკის, პროცედურების, მეთოდოლოგიების შედარებისა და ინფორმაციული ინფორმაციის შესახებ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობით. აგრეთვე მოვახდინეთ რიცხვითი მნიშვნელობებისა და სხვა ინფორმაციის გადაანგარიშება, შედარება და შეჯერება.

ჩვენი აზრით:

- 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას, რაც გათვალისწინებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.
- 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მმართველობის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია, ყველა არსებითი თვალსაზრისით, შეესაბამება 2019 წლის 31 დეკემბრის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სტიუარტ ლეიგჰტონ /Stuart Leighton/
შპს „Deloitte and Touche“-ს სახელით

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

სს თბილისის თამბაქო

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	5	7,396	35,668
ამონაგების თბითღირებულება	6	(4,971)	(28,171)
საერთო მოგება		**2,425**	**7,497**
გაყიდვებისა და განაწილების ხარჯები		(48)	(54)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(6,772)	(3,025)
ფინანსური შემოსავალი		12	28
ფინანსური ხარჯები	14,16	(1,138)	(182)
წმინდა სავალუტო (ზარალი) / მოგება		(39)	134
სხვა წმინდა შემოსავალი / (ხარჯი)		8	(2)
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე		**(5,552)**	**4,396**
მოგებიდან გადასახადის ხარჯი		-	(29)
წლიური (ზარალი) / მოგება		**(5,552)**	**4,367**
სხვა სრული შემოსავალი, სულ		-	-
წლის სრული (ზარალი)/მოგება		**(5,552)**	**4,367**

მენეჯმენტის სახელით

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

სს თბილისის თამბაქო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	8	24,195	23,921	25,859
საინვესტიციო ქონება	9	918	1,491	254
გრძელვადიანი მარაგები	10	1,624	1,643	1,662
არამატერიალური აქტივები		28	28	23
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**26,765**	**27,083**	**27,798**
მიმდინარე აქტივები				
მარაგები	10	6,580	2,694	11,200
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	5,079	46,700	2,459
ავანსები		135	55	5
წინასწარ გადახდილი მოგებიდან გადასახადი		177	177	206
ფული და ფულის ექვივალენტები	12	315	497	777
სულ მიმდინარე აქტივები		**12,286**	**50,123**	**14,647**
სულ აქტივები		**39,051**	**77,206**	**42,445**
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი		111	111	111
გაუნაწილებელი მოგება		27,900	33,452	29,085
სულ კაპიტალი		**28,011**	**33,563**	**29,196**
ვალდებულებები				
მიმდინარე ვალდებულებები				
საგადასახადო დავალიანება მოგებიდან გადასახადის გარდა	13	2,004	39,966	7,266
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	2,977	1,708	1,098
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	15	875	1,969	4,292
ნასესხები სახსრები	16	5,184	-	593
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**11,040**	**43,643**	**13,249**
სულ ვალდებულებები		**11,040**	**43,643**	**13,249**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**39,051**	**77,206**	**42,445**

მენეჯმენტის სახელით:

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

სს თბილისის თამბაქო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		**111**	**29,085**	**29,196**
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		-	4,367	**4,367**
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**111**	**33,452**	**33,563**
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		-	(5,552)	(5,552)
ბალანსი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		**111**	**27,900**	**28,011**

მენეჯმენტის სახელით

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის (ზარალი) / მოგება დაბეგვრამდე	(5,552)	4,396
შესწორებები:		
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	589	762
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ხარჯი, წმინდა	1,593	523
მარაგების გაუფასურება	535	291
ფინანსური შემოსავალი	(12)	(28)
ფინანსური ხარჯი	1,138	182
წმინდა სავალუტო (ზარალი)/მოგება	39	(134)
ზარალი პირად დამცავ აღჭურვილობის განკარგვაზე	-	13
ფულადი სახსრების შემოდინება საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებამდე	**(1,670)**	**6,005**
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების შემცირება (გაზრდა)	40,256	(44,869)
სავანასო გადახდების ზრდა	(80)	(50)
მზა პროდუქციის შემცირება (გაზრდა)	(4,272)	8,243
გადასახადების, გარდა მოგების გადასახადისა, შემცირება (გაზრდა)	(37,962)	32,700
სახელშეკრულებო ვალდებულებების გაზრდა	1,078	504
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებების შემცირება	(1,357)	(2,182)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადი	**(4,007)**	**351**
მიღებული პროცენტი	12	28
გადახდილი პროცენტი	(938)	(63)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა	**(4,933)**	**316**
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული		
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა	(420)	(87)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	**(420)**	**(87)**
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		
ნასესხები სახსრების მიღება	21,791	-
სესხების დაფარვა	(16,616)	(593)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	**5,175**	**(593)**
ფულის და ფულის ექვივალენტების წმინდა შემცირება	(178)	(364)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულზე და ფულის ექვივალენტებზე	(4)	84
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის დასაწყისისთვის	**497**	**777**
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის დასასრულისთვის	**315**	**497**

მენეჯმენტის სახელით

ხელმოწერილია
ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

ხელმოწერილია
თამაზ შენგელაია
ფინანსური დირექტორი

2020 წლის 7 დეკემბერი
თბილისი, საქართველო

9-33 გვერდებზე მოცემული მითითებები წარმოადგენს ამ ფინანსურ ანგარიშგებათა განუყოფელ ნაწილს

1. ზოგადი ინფორმაცია

სს თბილისის თამბაქო (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „კომპანია“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა საქართველოში 1998 წლის 6 ივნისს საქართველოში მოქმედი რეგულაციების მიხედვით და რეგისტრირებულია საქართველოს საგადასახადო ორგანოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 206093528. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: გიორგი ნადარეიშვილის ქ. #7, თბილისი, საქართველო.

კომპანია საერთაშორისო კომპანიებისგან იძენს თამბაქოს ნედლეულს და ახდენს თამბაქოს პროდუქციის KSF-ზე, გეოდისტრიბუცია- სა და თობაქო ჰოლდინგ-ზე რეალიზაციას.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2018 წელს კომპანიას ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
შპს სმარტ კაპიტალ პროდაქშენ	100%	-	-
შპს სმარტ გრუპი	-	85%	85%
ავთანდილ წერეთელი	-	15%	15%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საბოლოო ბენეფიციარი გახლდათ მიხეილ ჩხარტიშვილი, ხოლო 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მგომარეობით, საბოლოო ბენეფიციარები გახლდნენ **მიხეილ ჩხარტიშვილი და ირაკლი ჩუბინი.**

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის, ასევე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰყავდა 138, 144 და 145 თანამშრომელი.

2. ახალი და განახლებული საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების გამოყენება

კომპანიას ადრე არ მიუღია სხვა სტანდარტები, შესწორებები ან ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცემულია და ჯერ კიდევ არ შესულა ძალაში. სხვა ახალი და შესწორებული IFRS-ის გამოყენება, რომლებიც ჯერ კიდევ არ არის ძალაში 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული პერიოდებისთვის, მოცემულია ქვემოთ:

- IFRS 17 – სადაზღვევო ხელშეკრულებები
- IFRS 10 და IAS 28 (ცვლილებები) –აქტივების წილის რეალიზაცია ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის
- ცვლილებები IFRS 3-ში – ბიზნესის განმარტება
- ცვლილებები IAS 1-ში და IAS 8-ში – მასალის განმარტება
- კონცეპტუალური საფუძვლები - ცვლილებები IFRS სტანდარტების კონცეპტუალური საფუძვლების გმყულებში
- ცვლილებები IAS 1-ის ვალდებულებების, როგორც მიმდინარე ან გრძელვადიანის, კლასიფიკაციაში
- ცვლილებები IAS IAS 16-ში, ძირითადი საშუალებები - შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე
- ცვლილებები IAS 37-ში დამავალდებულებელი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება
- IFRS სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება, 2018-2020 ციკლი: ცვლილებები IFRS 1-ში - ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება, IFRS 9-ში - ფინანსური ინსტრუმენტები, IFRS 16-ში - იჯარები და IAS 41-ში - სოფლის მეურნეობა.

ცვლილებები IAS 1-სა და IAS 8-ში - მასალის განმარტება

შესწორებები მიზნად ისახავს უფრო გასაგები გახადოს IAS 1-ში მასალის განმარტება და არ არის გამიზნული IFRS-ის სტანდარტების არსებითი კონცეფციის შეცვლისკენ. კონცეფცია "მატერიალური ინფორმაციის არამატერიალური ინფორმაციით დაფარვა" შეიტანეს, როგორც ახალი განმარტების ნაწილი.

არსებითობის ზღვარი, რომელიც გავლენას ახდენს მომხმარებელზე, „შეიძლება გავლენა მოახდინოსგან“ შეიცვალა „შეიძლება გონივრულად ველოდოთ გავლენის მოხდენით“.

IAS 8-ში მასალის განმარტება ჩანაცვლდა მინიშნებით IAS 1-ში მოცემულ მასალის განმარტებისკენ. ამასთან, IASB მ შეცვალა სხვა სტანდარტები და კონცეპტუალური საფუძვლები, რაც მოიცავს მასალის განმარტებას ან ტერმინ 'მასალის' მინიშნებას შემადგენლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ცვლილებები სავარაუდოდ გამოიყენება წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2020 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ. ნებადართულია ადრე გამოყენებაც.

კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებების შეტანა IFRS სტანდარტების კონცეპტუალური საფუძვლების მინიშნებებში

განახლებულ კონცეპტუალურ საფუძვლებთან ერთად, რომელიც ძალაშია შევიდა გამოქვეყნებისთანავე, 2018 წლის 29 მარტს, IASB -მ ასევე გამოსცა ცვლილებები IFRS სტანდარტებში კონცეპუალური საფუძვლების მინიშნებებში. დოკუმენტი მოიცავს IFRS 2, IFRS 3, IFRS 6, IFRS 14, IAS 1, IAS 8, IAS 34, IAS 37, IAS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, and SIC-32 ცვლილებებს.

თუმცაღა, ყველა ცვლილება არ ანახლებს განაცხადებს საფუძვლებში არსებულ მინიშნებებსა და ციტატებთან დაკავშირებით ისე, რომ ისინი ეხებოდნენ განახლებულ კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ზოგი განაცხადი განახლებულია მხოლოდ იმისათვის, რომ აღნიშნოს საფუძვლების რომელი ვერსია ეხება (IASB-ის მიერ 2001 წელს მიღებული IASC საფუძვლები, 2010 წლის IASB საფუძვლები ან ახალი განალხებული 2018წ. საფუძვლები) ან რომელი აღნიშნავს, რომ სტანდარტებში არსებული განმარტებებ არ განახლებულა განახლებულ კონცეპტუალურ საფუძვლებში მოცემული ახალი განმარტებებით.

ცვლილებები, თუ ისინი ფაქტიურად განახლებულია, ძალაშია წლიური პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2020 წლის იანვარს ან მის შემდეგ. ნებადართულია მანამდე გამოყენებაც.

კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები IAS 1-ში - ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად

IAS 1-ში შეტანილი ცვლილებები გავლენას ახდენს მხოლოდ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ვალდებულებების, როგორც მიმდინარე ან არა მიმდინარედ, წარმოდგენაზე და არა რაიმე აქტივის, ვალდებულების, შემოსავლის ან ხარჯების აღიარებასა და ოდენობაზე ან ამ საკითხებზე გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე.

ცვლილებებმა დააზუსტა, რომ ვალდებულებების მიმდინარედ ან გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიკაცია ემყარება იმ უფლებებს, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არ არსებობს, ასევე, განსაზღვრა, რომ კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს მოლოდინი, გამოიყენებს თუ არა საწარმო ვალდებულების გადახდის გადავადების უფლებას, განმარტა, რომ უფლებები წარმოიშვება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს შეთანხმების შესრულების შემთხვევაში და შემოიღო „ანგარიშსწორების" განმარტება, რათა ნათელი მოჰფინოს, რომ ანგარიშსწორება გულისხმობს ფულადი სახსრების, კაპიტალის ინსტრუმენტების, სხვა აქტივების ან მომსახურების სხვა მხარისთვის გადაცემას.

ცვლილებები გამოიყენება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ადრეული გამოყენებაც. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები IAS 16-ში - ძირითადი საშუალებები - შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე

შესწორებები კრძალავს ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ საგნების რეალიზაციიდან მიღებული თანხის გამოკლებას სანამ ეს აქტივი ხელმისაწვდომი არ არის გამოყენებისთვის, ანუ ეს არის თანხა, რომელიც მიღებულია აქტივის ადგილამდე მიტანამდე და მისი ესპლუატაციისათვის საჭირო პირობის შექმნამდე მენეჯმენტის მიერ გათვალისწინებული მეთოდით. შესაბამისად, გაყიდვებიდან მიღებულ ამგვარ შემოსავალს და მასთან დაკავშირებულ ხარჯებს საწარმო აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. სუბიექტი ზომავს ამ საგნების ღირებულებას IAS 2 - მარაგების შესაბამისად.

ცვლილებები ასევე განმარტავს „სწორად მუშაობს თუ არა აქტივის შემოწმების" მნიშვნელობას. IAS 16 ახლა განსაზღვრავს მას, როგორც შეფასებას - არის თუ არა აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური ფუნქციონირება ისეთი, რომ შესაძლებელია მისი გამოყენება საქონლის ან მომსახურების წარმოებაში ან საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში, სხვებისთვის მიქირავებასა ან ადმინისტრაციული მიზნებით გამოყენებაში. თუ ცალკე არ არის წარმოდგენილი შემოსავლის ანგარიშგებაში, ფინანსურმა ანგარიშგებებმა უნდა ასახოს მოგებასა და ზარალში ჩათვლილი შემოსავლის და ხარჯების თანხა, რომლებიც ეხება წარმოებულ ნივთებს,

რომლებიც არ წარმოადგენს საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის შედეგს და რომელი საგნებიც შემოსავლის ანგარიშგებაში მოიცავს ამგვარ შემოსავალს და ხარჯებს.

ცვლილებები გამოიყენება ძირითადი საშუალებების მხოლოდ იმ საგნებზე, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოადგენილი ადრეული პერიოდის დაწყებისას ან მის შემდგომ, როცა საწარმო პირველად იყენებს ცვლილებებს, მიტანილია ადგილამდე და რომელთათვისაც მენეჯმენტის მიერ გათვალისწინებული მეთოდით შექმნილია მისი ესპლუატაციისათვის საჭირო პირობი, პერიოდის ან ამ პერიოდის დასაწყისის შემდეგ.

სუბიექტმა უნდა აღიაროს ცვლილებების თავდაპირველი გამოყენების, როგორც გაუნაწილებელი მოგების (ან, სიტუაციიდან გამომდინარე, კაპიტალის სხვა კომპონენტის) საწყისი სალდოს მოცემული პერიოდებიდან ყველაზე ადრეულის დასაწყისზე კუმულაციური გავლენა.

ცვლილებები ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მისი შემდგომი პერიოდებისთვის. ნებადართულია ადრეული გამოყენებაც. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

IFRS-ის 2018–2020 სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესება

ყოველწლიური გაუმჯობესება მოიცავს ოთხ სტანდარტში შეტანილ შესწორებებს.

- *IFRS 1 საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების პირველადი მიღება*
- *IAS 41 სოფლის მეურნეობა*
- *IFRS 9 ფინანსური ინსტრუმენტები* - შესწორება განმარტავს, რომ ფინანსური ვალდებულების გაუქმების შეფასების მიზნით 10 პროცენტიანი ტესტის გამოყენებისას, საწარმოს შეყავს მხოლოდ საწარმოს (მსესხებელს) და გამსესხებელს შორის გადახდილი ან მიღებული ანაზღაურება, მათ შორის საწარმოს ან გამსესხებლის მიერ სხვისი სახელით გადახდილი ან მიღებული ანაზღაურება.
- შესწორება გამოიყენება იმ ცვლილებებისა და გაცვლების მიმართ, რომლებსაც ადგილი აქვს საწარმოს მიერ ცვლილებების პირველად გამოყენების დღეს ან მის შემდგომ. შესწორება ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, ნებადართულია ადრეული გამოყენებაც. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.
- *IFRS 16 იჯარები* - ცვლილებით იშლება იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესებაზე გაწეული ხარჯების ანაზღაურების ასახვა. რადგანაც IFRS 16-ში ცვლილება ეხება მხოლოდ საილუსტრაციო მაგალითს, ძალაში შესვლის თარიღი არ არის მითითებული. კომპანიის მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სტანდარტის გამოყენებას მომავალში მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი - წინამდებარე ფინანსური ანგარშგება გახლავთ კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ხასიათის ინფორმაცია, რომელიც სრულად შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (IFRS). კომპანიის IFRS სტანდარტებზე გადასვლის თარიღია 2018 წლის 1 იანვარი. გარკვეული გამონაკლისების გარდა, IFRS 1 მოითხოვს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების ვერსიის რეტროსპექტულ გამოყენებას, რომელიც ძალაშია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის. ეს ვერსია გამოყენებული იქნა ფინანსური მდგომარეობის პირველადი IFRS ანგარიშის მომზადებაში 2018 წლის 1 იანვარს და შემდგომ პერიოდებში, IFRS-ის საანგარიშო პერიოდის დასრულებამდე.

ვინაიდან კომპანიას არ მოეთხოვებოდა ფინანსური ინფორმაციის მომზადება ადგილობრივი GAAP– ის შესაბამისად და არც მოუმზადებია, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წინა GAAP– ის IFRS-სთან შეთანხმება წარმოდგენილი არ არის.

განცხადება შესაბამისობის შესახებ - ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს ("IAS")მიერ გამოცემული საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების ("IFRS") და საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების კომიტეტის ("IFRIC") მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

ფინანსური უწყისები მომზადდა თავდაპირველი ღირებულების პრინციპის საფუძველზე. თავდაპირველი ღირებულება ზოგადად ეფუძნება სამართლიან ღირებულების თანხას, რომელიც გადახდილია აქტივების სანაცვლოდ.

სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების დღისთვის შესრულებულ ჩვეულებრივ ოპერაციებში ბაზრის მონაწილეთა შორის მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ფასი პირდაპირ დგინდება თუ განისაზღვრება შეფასების სხვა ტექნიკით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუკი ბაზრის მონაწილეებს სურთ, ამგვარი მახასიათებლების გათვალისწინება აქტივის ან ვალდებულების შეფასების დღისთვის ფასდებისას. ამ ფინანსურ უწყისებში სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრის და / ან გამჟღავნების მიზნებით დადგენილია იმგვარად, რომ გამოირიცხება წილზე დაფუძნებული ანგარიშსწორების ოპერაცია, რომელიც მოცემულია გამოცემული IFRS 2-ში, საიჯარო ოპერაციები, რომლებიც მოცემულია გამოცემული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 17-ში და შეფასებები, რომლებიც მსგავსია სამართლიან ღირებულებისა, თუმცა არ წარმოადგენენ სამართლიან ღირებულებას, როგორიც არის წმინდა რეალიზებადი ღირებულება გამოცემული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 2-ში ან გამოყენებადი ღირებულება გამოცემული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები 36-ში.

დამატებით უნდა ითქვას, რომ ფინანსური ანგარიშგების მიზნებით, სამართიანი ღირებულების შეფასება კატეგორიზდება 1-ლ, მე-2 და მე-3 დონეებად, რომელიც თავის მხრივ ეფუძნება ხარისხს, რომლის მიმართაც სამართიანი ღირებულების შეფასების ხარჯები თვალსაჩინოა და სამართლიანი ღირებულების შეფასების ხარჯების მთლიანი მნიშვნელობა, რომელიც შემდეგნაირად აღიწერება:

- 1-ლი დონის ხარჯებს წარმოადგენს კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასები აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებზე ან ვალდებულებებზე, რომლებზეც საწარმოს აქვს წვდომა შეფასების თარიღით;
- მე-2 დონის ხარჯები არის ხარჯები 1-ლ დონეში შესულ კოტირებულ ფასების გარდა, რომლებიც აშკარაა აქტივის ან ვალდებულების მიმართ პირდაპირ ან ირიბად; და
- მე-3 დონის ხარჯებს წარმოადგენს აქტივის ან ვალდებულების მიმართ არსებული შეუმჩნეველი ხარჯები.

ფუნქციონირების უწყვეტობა. -აღნიშნული ფინანსური უწყისები მომზადდა მმართველობის მიერ იმ დაშვებით, რომ კომპანია ფუნქციონირებას განაგრძობს უწყვეტად, რაც იმას გულისხმობს, რომ რომ კომპანიას საპროგნოზო მომავალში, ბიზნეს-საქმიანობის ჩვეულებრივ რეჟიმში შეეძლება რეალიზება გაუკეთოს თავის აქტივებს და შეასრულოს თავისი ვალდებულებები.

ფუნქციონალური ვალუტა.თითოეული კომპანიის საწარმოს ფინანსურ უწყისებში შესული პუნქტები იყენებს აღნიშნული საწარმოს ფუნქციონირების ეკონომიკური გარემოს მიხედვით არსებულ ძირითად ვალუტას (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „ფუნქციონალური ვალუტა“). ფუნქციონალური (სამუშაო) ვალუტა მმართველი კომპანიისა წარმოადგენს ქართულ ლარს (GEL). კომპანიის ფინანსური უწყისების წარმომადგენლობითი ვალუტა არის ასევე ლარი. ყველა თანხა მრგვალდება ათას ლარშიგარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

დაბალანსება.ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ბალანსდება და საბალანსო უწყისში აღირიცხება წმინდა ღირებულება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად აღსრულებადი უფლება - დაბალანსდეს აღიარებული თანხები და არსებობს განზრახვა - დარეგულირდეს ურთიერთჩათვლით, ან რეალიზდეს აქტივები და ჩაითვალოს ვალდებულებები ერთი და იგივე დროს. შემოსავალი და ხარჯები არ დაბალანსდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში თუ არ მოითხოვება ან დაშვებული არ იქნება აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან განმარტებით და როგორც სპეციფიურად წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ.

შემოსავალი. შემოსავალი ფასდება მიღებული ან მისაღები თანხის სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავალი აღიარდება როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული პირობები:

- კომპანიამ მყიდველს გადასცა საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და ჯილდოები;
- კომპანია არ იტოვებს არც მმართველობითი დონის ჩარევას, რომელიც ჩვეულებისამებრ დაკავშირებულია ფლობასთან და არც გაყიდული საქონლის ეფექტურ კონტროლს;
- შემოსავლის ოდენობა შესაძლოა საიმედოდ შეფასდეს;
- შესაძლოა, რომ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებელი მიმართული იქნება დაწესებულებისკენ; და
- ოპერაციასთან დაკავშირებით მიყენებული ხარჯები ან მომავალში წარმოშობილი ხარჯები შესაძლოა საიმედოდ შეფასდეს.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

კომპანია აღიარებს შესრულების ვალდებულებას - დროის გარკვეულ მონაკვეთში სიგარეტის ფილტრების გაყიდვაზე, რადგან არსებობს მხოლოდ შესრულების ერთი ვალდებულება. მოგება მცირდება მომხმარებლის მიერ დაბრუნებულ საქონლის გამო, ფასდაკლებათა და სხვა მსგავსი შეღავათების გამო.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები წარმოადგენს იმ მომხმარებლებისგან მიღებულ ავანსებს, რომელთაც საქონელი არ მიეწოდებათ 1 წელზე ნაკლები პერიოდის განმავლობაში. ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებზე კომპანიას ერიცხება პროცენტი.

იჯარა. კომპანია აფასებს კონტრაქტის დასაწყისში შეიცავდა თუ არა იგი იჯარას. კომპანია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებასა და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ყველა გარიგებაში, სადაც იგი წარმოადგენს მოიჯარეს, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა (რომლებიც განისაზღვრება 12 თვიანი ან უფრო ნაკლებვადიანი იჯარით) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებისა (როგორიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯის საგნები და ტელეფონები). აღნიშნული იჯარებისთვის, კომპანია აღიარებს საიჯარო გადახდებს, როგორც საოპერაციო ხარჯს სწორხაზოვნად იმ იჯარის ვადაში, თუ სხვა სისტემური ხასიათის საფუძველი უფრო არ წარმოაჩენს დროის მონაკვეთს, რომლის განმავლობაშიც იჯარით აღებული აქტივებიდან მოხდა ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება.

საწყის ეტაპზე, საიჯარო ვალდებულება ფასდება საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც ჯერ არ გადახდილა იჯარის დაწყების თარიღისთვის, დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთის გამოყენებით. თუ აღნიშნული განაკვეთი მალევე არ დადგინდება, კომპანია გამოიყენებს დამატებითი სესხების განაკვეთს.

იჯარის ვალდებულება შესაბამისად ფასდება საიჯარო ვალდებულების საბალანსო ღირებულების ზრდით, რათა აისახოს პროცენტები მასზე (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით) და საბალანსო ღირებულების შემცირებით, რათა აისახოს გადახდილი იჯარა.

კომპანია ხელახლა აფასებს იჯარის ვალდებულებას (და აკეთებს შესაბამის კორექტირებას გამოყენების უფლების მქონე შესაბამის აქტივთან დაკავშირებით), როდესაც:

- შეიცვალა იჯარის ვადა ან სახეზეა მნიშვნელოვანი მოვლენა ან გარემოთა ცვლილება, რაც შედეგად ცვლის შესყიდვის ოპციის განხორციელების შეფასებას, რა შემთხვევაშიც იჯარის ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადახედილი იჯარის გადახდების დისკონტირებით (გადახედილი დისკონტის განაკვეთით).
- იჯარის გადასახადი იცვლება გარანტირებული სალიკვიდაციო ღირებულების ფარგლებში მოსალოდნელი ანგარიშსწორების კოეფიციენტის ან განაკვეთის ან ცვლილების შეცვლის გამო, რა შემთხვევებშიც იჯარის ვალდებულება ხელახლა ფასდება და აკლდება გადახედილი იჯარის გადახდები, რაც ხორციელდება უცვლელი დისკონტის განაკვეთით (თუ იჯარის გადახდები შეიცვალა პროცენტის მცურავი განაკვეთით, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება გადახედილი დისკონტის განაკვეთი).
- იჯარის ხელშეკრულება მოდიფიცირდება და იჯარის ცვლილება არ აღირიცხება, როგორც ცალკეული იჯარა, რა შემთხვევაშიც იჯარის ვალდებულება გადაფასდება მოდიფიცირებული იჯარის პირობაზე დაფუძნებით და გადახედილი იჯარის გადახდების დისკონტირებით, რა დროსაც გამოიყენება მოდიფიცირების ფაქტობრივი დროისთვის არსებული გადახედილი დისკონტის განაკვეთი.

გამოყენების უფლების მქონე აქტივები შედგება შესაბამისი იჯარის ვალდებულების საწყისი შეფასებით, იჯარის გადახდებით, რომლებიც შესრულდა დაწყების თარიღში ან მანამდე, მინუს ნებისმიერი იჯარის შეღავათი და ნებისმიერი საწყისი პირდაპირი ხარჯი. ისინი შესაბამისად შეფასდება თვითღირებულებით მინუს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

როდესაც კომპანია იღებს ვალდებულებას იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟის ხარჯებთან დაკავშირებით, თავისი ადგილმდებარეობის განახლების ხარჯებთან დაკავშირებით ან იჯარის პირობითა და გარემოებით მოთხოვნილ მდგომარეობაში აქტივის განახლების ხარჯებთან დაკავშირებით, დებულება აღიარდება და ფასდება IAS 37-ის ფარგლებში. იმის გათვალისწინებით, რომ ხარჯები უკავშირდება გამოყენების უფლების მქონე აქტივებს, ხარჯები შესულია ხსენებული უფლების მქონე აქტივებში თუ ეს ხარჯები არ მიიღება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად.

გამოყენების უფლების მქონე აქტივები ცვდება იჯარის პერიოდის მოკლე დროში, ასევე ხსენებული აქტივის ნორმალური ექსპლუატაციის პერიოდიც. თუ იჯარა გადასცემს ამ აქტივის მფლობელობას ან გამოყენების უფლების მქონე აქტივის თვითღირებულებას, აღნიშნული აისახება ექსპერტთა ჯგუფის მიერ შეძენის ოპციაში, რომ დაკავშირებული გამოყენების უფლების მქონე აქტივი გაცვდა ძირითადი აქტივის ნორმალური ექსპლუატაციის პერიოდით. ცვეთა იწყება იჯარის დაწყების თარიღით.

კომპანია იყენებს IAS 36-ს, რათა დაადგინოს გამოყენების უფლების მქონე აქტივი გაუფასურდა თუ არა და გაუფასურების გამო მიყენებული ზარალის ნებისმიერი ანგარიში, როგორც აღწერილია ძირითადი საშუალებების პოლიტიკაში.

როგორც პრაქტიკულად მიზანშეწონილი იქნება, IFRS 16 მოიჯარეს ნებას რთავს, არ გამოჰყოს არასაიჯარო კომპონენტები, არამედ აღრიცხოს ნებისმიერი იჯარა და დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტები, როგორც ცალკეული გარიგება. ჯგუფმა უკვე გამოიყენა ეს პრაქტიკული ხერხი.

2019 წლის 31 დეკემბრითა, 2018 წლითა და 2018 წლის 2 იანვრით დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანია მეიჯარის სახით წარმოდგენილი არ არის

უცხოური ვალუტები. ოპერაციები ვალუტებში გარდა საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტისა (უცხოური ვალუტები) აღირიცხება შესაბამისი ოპერაციების თარიღებისთვის გავრცელებული ვალუტათაშორისი გაცვლის განაკვეთებით. თითოეული საანგარიშო თარიღისთვის, მონეტარული საგნები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში, ხელახლა კონვერტირდება განაკვეთებში, რომლებიც გაბატონებული იქნება შეტყობინების თარიღისთვის. ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოიშვება ვალუტების კურსთაშორისი სხვაობით, მოცემულია პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა ერთიანი შემოსავლის უწყისში.

ქვემოთ მოცემულია ვალუტების გაცვლითი კურსები წლის ბოლოსთვის, რომელიც გამოიყენა კომპანიამ აღნიშნული ფინანსური უწყისების მიზნებით:

	31/12/2019	31/12/2018	01/1/2018
ლარი/აშშ დოლარი	2.8677	2.6766	2.5922
ლარი/ევრო	3.2095	3.0701	3.1044

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი წარმოდგენილია საანგარიშო თარიღისთვის მოქმედი ან არსებითად ამოქმედებული საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით. 2016 წლის მაისში, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ცვლილება მიმდინარე კორპორაციული დაბეგვრის მოდელში, რომლის ცვლილებებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1-ლ იანვრიდან ყველა საწარმოსთვის გარდა გარკვეული ფინანსური დაწესებულებებისა. შეცვლილი მოდელი მოიაზრებს ნულგანაკვეთოვან კორპორაციულ გადასახადს გაუნაწილებელ მოგებაზე და 15%-იან კორპორაციულ გადასახადს განაწილებულ მოგებაზე, წინა მოდელში კი კომპანიის დაბეგვრამდე მიღებული მოგება იბეგრებოდა 15%-ით მიუხედავად მისი განაწილების / გაუნაწილებლობის სტატუსისა.

მოგებისა გადასახადის ახალი წესები ძალაშია 2017 წლის 1-ლი იანვრიდან. აღნიშნული წესები ეხება კომპანიას და დასაბეგრი ბაზა შედგება ორივე - ფაქტობრივი და ნაგულისხმევი მოგების განაწილებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- განაწილებული მოგება;
- მიღებული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არ უკავშირდება ეკონომიკურ საქმიანობას;
- საქონლის / მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და / ან თანხების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას.

მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე აღიარდება როგორც ხარჯი დივიდენდების გაცხადების მომენტში და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში ჩაიწერება „მოგების გადასახადის“ პუნქტში. მიმდინარე საგადასახადო აქტივები და საგადასახადო ვალდებულებები მიმდინარე და წინა პერიოდებისთვის ფასდება თანხით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოდან ან რომლის გადახდაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოში.

განაწილებული მოგების გარდა სხვა სფეროში დაკისრებული გადასახადი, როგორც ზემოთ აღწერილია, ჩაიწრება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, „საგადასახადო ხარჯის“ პუნქტში.

დაბეგვრის კონცეფციის ცვლილების გამო, აქტივებისა და ვალდებულებების დასაბეგრი ბაზა, როგორც ტერმინი, კარგავს თავის ეკონომიკურ მნიშვნელობას და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები, როგორც განსაზღვრულია IAS 12-ში - მოგების გადასახადი, ახალი კორპორაციული დაბეგვრის მოდელით აღარ გამოიყენება.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია თვითღირებულებით, მინუს დარიცხული ცვეთა და საჭიროების მიხედვით - გაუფასურების რეზერვი.

მცირედი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები აღირიცხება ხარჯად წარმოშობისთანავე. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ჩანაცვლების ხარჯები კაპიტალიზდება და ჩანაცვლებული ნაწილი ჩამოიწერება.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

საანგარიშო პერიოდის ყოველი ბოლოსთვის, მენეჯმენტი აფასებს არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურებაზე რაიმე სახის მითითება. თუ ნებისმიერი ამგვარი მითითება არსებობს, მენეჯმენტი აფასებს ანაზღაურებად თანხას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე მაღალი თანხით, მინუს გაყიდვის ხარჯები და გამოყენებული ღირებულება. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად თანხამდე და გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში. წინა წლებში აღიარებული აქტივის გაუფასურების ზარალი უქმდება, თუკი შესაბამისობის მიხედვით, შეიცვალა აქტივის ღირებულების დადგენის შეფასების გამოყენებული მეთოდი ან სამართლიანი ღირებულებას მინუს გაყიდვის ხარჯები.
განკარგვისას მიღებული მოგება და ზარალი დგინდება საბალანსო ღირებულების შემოსავლებთან შედარებით და სხვა შემოსავალსა ან ხარჯს შორის აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება შემცირებადი ბალანსის მეთოდით - მათი თვითღირებულების განაწილებით სალიკვიდაციო ღირებულებაზე სავარაუდოდ დარჩენილი საექსპლუატაციო ვადის ფარგლებში.
თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება სავარაუდოდ დარჩენილი საექსპლუატაციო ვადა, სალიკვიდაციო ღირებულებები და ცვეთის მეთოდები ნებისმიერი საპროგნოზო შეფასებაში ცვლილების ჭრილში.
ცვეთის ნორმები შემდეგია:

	ცვეთის ნორმა
შენობა-ნაგებობები	2-5%
მანქანა-დანადგარები	6-10%
სხვა ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები (PPE)	15-20%

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება წარმოადგენს შეფასებულ თანხას, რომლის მიღებაც მიმდინარე ეტაპზე კომპანიას სურს ამ აქტივის განკარგვიდან მინუს განკარგვის ხარჯები, თუ აქტივი იყო ვადით ან მდგომარეობის მიხედვით თავისი საექსპლუატაციო ვადის ბოლოსკენ. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის მაჩვენებლები განიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.
ძირითადი საშუალების საგანი ბალანსიდან იხსნება მისი რეალიზაციისას ან როდესაც ამ აქტივის განგრძობითად გამოყენებით, მომავალში არანაირი ეკონომიკური სარგებელი აღარაა მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალების ნებისმიერი საგნის გაყიდვისას ან ჩამოწერისას მიღებული ნებისმიერი შემოსავალი ან ზარალი დგინდება, როგორც სხვაობა გაყიდვის ოპერაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებად ან ზარალად.

საინვესტიციო ქონება - საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ფლობენ საიჯარო შემოსავლების მიღების ან/და კაპიტალის ღირებულების ზრდის ან ორივე მიზნით (მათ შორის მშენებარე ქონება). საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს გარიგების ხარჯებს. პირველადი აღიარების შემდეგ, საინვესტიციო ქონება გათვალისწინებულია პირველადი ღირებულებით, რომლიდანაც გამოიქვითება ცვეთით და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.
საინვესტიციო ქონების ცვეთა ჩამოიჭრება ისე, რომ ცვეთის თანხის ჩამოწერა ხდება აქტივის გამოყენების ვადის განმავლობაში და გამოითვლება წრფივი მეთოდით. საინვესტიციო ქონების და შენობა-ნაგებობების ჯგუფის ცვეთის მაჩვენებელი შეადგენს 2-5% -ს.
საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება განკარგვისთანავე ან როცა ხდება საინვესტიციო ქონების საბოლოოდ ამოღება სარგებლობიდან და როცა ქრება სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოლოდინი. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი, რომელიც დგება უძრავი ქონების ობიექტის აღიარების შეწყვეტის შედეგად (რომელიც გამოითვლება შემდეგი წესით: განკარგვიდან მიღებულ შემოსავალ მინუს აქტივის საბალანსო ღირებულება), აისახება იმ პერიოდის მოგებასა ან ზარალში, რა პერიოდშიც წყდება უძრავი ქონების ობიექტის აღიარების შეწყვეტა.

ცალკეულად მიღებული არამატერიალური აქტივები. განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, რომლებიც მიღებულია ცალკეულად - გადაიტანება თვითღირებულებით მინუს დარიცხული ცვეთა და დარიცხული გაუფასურების ზარალი. ცვეთა აღიარდება შემცირების ბალანსის საფუძველზე მათი სავარაუდო განაკვეთების მიხედვით. თითეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება ცვეთის სავარაუდო მაჩვენებლები და მეთოდი, ამასთან, ნებისმიერი ცვლილების ზეგავლენის გათვალისწინება შეფასებაში ხდება პერსპექტიულ საფუძველზე. არამატერიალური აქტივების ცვეთის ნორმა 15%-ია, რომელიც გამოიყენება შემცირებული ბალანსის საფუძველზე.
არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და ბალანსიდან ჩამოწერა ხორციელდება მათი გაყიდვის ან ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მათი გამოყენებით ან რეალიზაციით არანაირი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარაა მოსალოდნელი. ნებისმიერი არამატერიალური აქტივის ბალანსიდან ჩამოწერისას მიღებული მოგება ან

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

ზარალი ფასდება როგორც სხვაობა გაყიდვის პროცედურასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც შესაბამისი აქტივი ჩამოიწერება ბალანსიდან.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, კომპანია გადახედავს თავისი მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რათა დარწმუნდეს არსებობს თუ არა რაიმე სახის მინიშნება ამგვარი აქტივების გაუფასურების ზარალთან მიმართებაში. იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული მითითება რაიმე სახით არსებობს, აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება, რათა დადგინდეს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მოცულობა. როდესაც შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ასანაზღაურებელი თანხის შეფასება, მაშინ კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის ანაზღაურებად თანხას, რომელსაც აღნიშნული აქტივი ეკუთვნის. როდესაც დგინდება მიკუთვნების გონივრული და თავსებადი საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე მიეკუთვნება ცალკეულ ფულადი სახსრების გამომმუშავებელ აქტივებს, ან ისინი სხვაგვარად მიეკუთვნება ფულადი სახსრების გამომმუშავებელ აქტივთა უმცირეს ჯგუფს, რომელთა მიმართაც შესაძლოა იდენტიფიცირდეს მათი გონივრული და თავსებადი კუთვნილება.

ანაზღაურებადი თანხა მეტია აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე, მინუს გაყიდვისა და გამოყენებადი ფასეულობის ხარჯი. გამოყენებადი ფასეულობის შეფასებისას, სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათი მიმდინარე ღირებულებით გადასახადისწინა დისკონტის განაკვეთით, რომელიც აისახება მიმდინარე საბაზრო შეფასებებზე ფულის დროებითი ღირებულებით და რისკებით, რომლებიც სპეციფიურია აქტივისთვის, რომელთა მიმართაც ჯერ არ მომხდარა მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ჭრილში კორექტირება.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება, რომ ნაკლებია ვიდრე მისი საბალანსო ღირებულება, მაშინ ასეთი აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად თანხამდე. აქტივის გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

როდესაც შესაბამისად უქმდება გაუფასურების ზარალი, აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადახედილი შეფასებით, თუმცა იმგვარად, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აჭარბებდეს საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დადგინდებოდა აქტივის (ან ფულადი სახსრების გამომმუშავებელი აქტივის) მიმართ წინა წლებში არანაირი სახის გაუფასურების ზარალი რომ არ აღიარებულიყო. გაუფასურების ზარალის გაუქმება დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები. მარაგები წარმოდგენილია მცირე თანხით თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილის მეთოდით. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება დგინდება, როგორც მოსალოდნელი გასაყიდი ფასი, მინუს ყველა სავარაუდო დასრულების ხარჯები და გაყიდვის განსახორციელებლად საჭირო ხარჯები. საქონლის მომწოდებლები კომპანიას აწვდიან ბონუსებს. მომწოდებელთა მიერ მიღებული ბონუსები დაგეგმილი გაყიდვების შესრულებისთვის უკავშირდება ხარისხობრივ ზომებს და პირდაპირ იქვითება გაყიდვების ხარჯებიდან.

რეზერვები. რეზერვები აღიარდება, როდესაც კომპანია მიმდინარე ეტაპზე ფლობს იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გამოწვეულია წარსულში განხორციელებული მოქმედებიდან; სავარაუდოა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ვალდებულების დაფარვა და შესაძლოა ეს ვალდებულება საიმედოდ შეფასდეს.

რეზერვად აღიარებული თანხა წარმოადგენს საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო თანხის საუკეთესო შეფასებას, რომელიც ითვალისწინებს ვალდებულებასთან დაკავშირებულ რისკებსა და გაურკვევლობებს. როდესაც რეზერვი აღიარდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მისი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას (როდესაც ფულის დროებითი ღირებულების გავლენა არსებითია).

როდესაც რეზერვის დასაფარად მოთხოვნილი ზოგი ან ყველა ეკონომიკური სარგებლის ამოღება მოსალოდნელია მესამე მხრიდან, მისაღები თანხა აღიარდება აქტივად თუკი არსებითად უეჭველია, რომ კომპენსაცია მიიღება და მისაღები თანხა საიმედოდ შეფასდება.

პირობითი ვალდებულებები და აქტივები. პირობითი ვალდებულებები არ აღიარდება საბალანსო უწყისში, თუმცა გასაჯაროვდება ფინანსურ ანგარიშგებებზე თანდართულ შენიშვნებში, თუ ეკონომიკური სარგებლის განმასახიერებელი რესურსების გადინების შესაძლებლობა დისტანციურია. პირობითი აქტივები არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში (საბალანსო უწყისი) თუმცა წარმოდგენილი იქნება ფინანსურ უწყისებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში (საბალანსო უწყისი), როდესაც კომპანია გახდება ინსტრუმენტის (საბუთის) სახელშეკრულებო დებულებათა მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები საწყის ეტაპზე შეფასდება მათი სამართლიანი ღირებულებით. ოპერაციის ხარჯები პირდაპირ ახასიათებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მიღებას ან გაცემას (გარდა ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისა თავიანთ სამართლიან ღირებულებაში მოგებაში ან ზარალში), შესაბამისობის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას ემატება ან აკლდება (იქვითება) ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან

ღირებულებას. საოპერაციო ხარჯები პირდაპირ ახასიათებს ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების მიღებას მათ სამართლიან ღირებულებაში მოგებაში ან ზარალში და ისინი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებად ან ზარალად.

ფინანსური აქტივები.ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი მთიანობაში შესაბამისად აღიარდება ან მათ ამორტიზებულ ღირებულებით ან თავიანთი სამართლიანი ღირებულებით, რაც დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება თავიანთი თავდაპირველი (საწყისი) აღიარებისას, როგორც შესაბამისად ფასდება ამორტიზებულ ღირებულებით. ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება თავიანთი საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ჭრილში კომპანიის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით თუ ქვემოთ მოცემული ორი პირობა კმაყოფილდება:

- ფინანსური აქტივი ფლობილია ისეთი ბიზნეს-მოდელი მიერ, რომლის მიზანია, ფინანსურ აქტივთა ფლობა, რათა შეაგროვოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში იწვევს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მარტოდენ ძირი თანხისა და პროცენტის ანგარიშსწორებას (SPPI) გადაუხდელ ძირ თანხაზე. აღნიშნული შეფასება უკავშირდებაძირი თანხისა და პროცენტის ანგარიშსწორების (SPPI) შემოწმებას და ხორციელდება ინსტრუმენტის დონეზე.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს, ფასდება შესაბამისად თავიანთი სამართლიანი ღირებულებით სხვა ერობლივ შემოსავალში (FVTOCI):

- ფინანსური აქტივი ფლობილია ბიზნეს-მოდელის მიერ, რომლის მიზანიც მიღწეულია ორივე პირობით: სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობა კონკრეტულ ვადებში იწვევს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მარტოდენ ძირი თანხისა და პროცენტის ანგარიშსწორებას გადაუხდელ ძირ თანხაზე.

ჩვეულებრივ, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი ფასდება შესაბამისად თავიანთი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ასახვით მოგებასა და ზარალში (FVTPL).

მიმდინარის მიუხედავად, კომპანია უფლებამოსილია ფინანსური აქტივების საწყისი (თავდაპირველი) აღიარებისას, განახორციელოს შემდეგი შეუქცევადი არჩევა / მითითება:

- კომპანია უფლებამოსილია, დაუბრუნებლად აირჩიოს და წარმოადგინოს მომდევნო ხარჯები კაპიტალდაბაბდების სამართლიან ღირებულებაში - სხვა ერთიან შემოსავალში თუ დაკმაყოფილდა კონკრეტული კრიტერიუმები; და
- კომპანია უფლებამოსილია, შეუქცევადად მიუთითოს სავალო ინვესტიცია, რომელიც აკმაყოფილებს ამორტიზებულ ღირებულებას ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა ერობლივ შემოსავალში (FVTOCI) კრიტერიუმს, როგორც ფასდება სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ასახვით მოგებასა და ზარალში (FVTPL) კრიტერიუმით, თუკი ამგვარი ქმედება ამცირებს ან მნიშვნელოვნად ამცირებს აღრიცხვის შეუსაბამობას.

წარსულის გამოცდილებაზე დაფუძნებით, ყველა ფინანსური აქტივი ფლობილია, რათა მოგროვდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები და კლასიფიცირდება პირველ ბიზნეს-მოდელში - ფლობა შეგროვების მიზნით (Held to collect - H2C).

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი.ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოსათვლელ მეთოდს და შესა ბამისი პერიოდის საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდს.

ფინანსური აქტივებისთვის გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა (როგორიცაა აქტივები, რომლებიც საწყისი აღიარებისას კრედიტგაუფასურებულია), ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს რომელიც ზუსტად ახორციელებს მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (მათ შორის ყველა გადასახადისა და გადახდილი ან მიღებული თანხებისა, რომლებიც ქმნიან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, საოპერაციო ხარჯებს და სხვა პრემიემსა და დისკონტებს) გარდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რასაც ადგილი ექნება სავალო ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ფარგლებში ან სადაც შესაბამისია, უფრო მოკლე პერიოდის მანძილზე - სავალო ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების მთლიანი საბალანსო ღირებულების მიმართ. შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისათვის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოითვლება მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით, მათ შრის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჩათვლით - სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების ამორტიზებული ღირებულების მიმართ. ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი თავისი საწყისი აღიარებით, მინუს ძირი თანხის დაფარვები, პლუს კუმულაციური ამორტიზაცია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებითმათი საწყისი ღირებულებისა და ვადადამგდარი

ღირებულების ნებისმიერ სხვაობის მიმართ, რომელიც კორექტირდება ნებისმიერი დასაშვები ზარალის დაქვითვით.

საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება სავალო ინსტრუმენტების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა ერობლივ შემოსავალში (FVTOCI). ფინანსური აქტივებისთვის გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა (იხილეთ ქვემოთ). ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შემდგომში გახდნენ კრედიგაუფასურებულნი, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ შემდგომ საანგარიშო პერიოდებში კრედიტგაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი იმდენად გაიზრდება, რომ ფინანსური აქტივი უკვე აღარ იქნება კრედიტგაუფასურებული, მაშინ ამგვარი აქტივის საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

შეძენილი ან შექმნილი კრედიტგაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე კრედიტზე მორგებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოთვლა არ უბრუნდება მთლიანი ღირებულებაზე დაფუძნებულ გამოთვლას მაშინაც კი, თუკი შემდგომში ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი იმდენად გაიზრდება, რომ ასეთი აქტივი უკვე აღარ იქნება მიჩნეული კრედიტგაუფასურებულად.

მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან. მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ანგარიშგებით, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე შეფასებული არ არის. მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან ფასდება ამორტიზებულ ღირებულებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, მინუს რაიმე სახის გაუფასურება. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გარდა მოკლევადიანი მოთხოვნებისა, როდესაც დისკონტის ზეგავლენა არაარსებითია.

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკებში ფლობილ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, მიმდინარე ეტაპზე გადასახდელებს ან სამ თვეზე ნაკლებ ვადაში გადასახდელებს. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები ბალანსში გადაიტანება ამორტიზებული ღირებულებით, რა დროსაც გამოიყენება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი. შეზღუდული ნაშთები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების (ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისი) მიზნებით გამორიცხულია ფულადი სახსრებიდან და მათი ექვივალენტებიდან. შეზღუდული ფულადი სახსრები მოიცავს ნაშთებს, რომლებიც შეზღუდულია გადასაცვლელად ან ვალდებულების დასაფარად ყველაზე ცოტა საანგარიშო პერიოდიდან თორმეტი თვის შემდეგ.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. კომპანია სავალო ინსტრუმენტებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) დაქვითვებს აღიარებს თავიანთ ამორტიზებულ ღირებულებაში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) აღიარდება ორ ეტაპად. კრედიტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარებიდან, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) წარმოდგენილია საკრედიტო ზარალებისთვის, რომლებიც მომდევნო 12 თვის განმავლობაში გამომდინარე იქნება ვალდებულების შეუსრულებლობებიდან (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კრედიტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკიც მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარებიდან, მოთხოვნილია საკრედიტო ზარალის დაქვითვა, რომლებიც მოსალოდნელია საკრედიტო გავლენის ნარჩენი საექსპლუატაციო პერიდის მანძილზე მიუხედავად ვალდებულების შეუსრულებლობის ფაქტობრივი დროისა (სიცოცხლის ხანგრძლივობის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კომპანია უზრუნველყოფს 12-თვიან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს ფულადი სახსრებისა და საბანკო ბალანსებისთვის.

მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოშობილი მოთხოვნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოსათვლელად, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მიდგომას. შესაბამისად, კომპანია არ ადევნებს თვალყურს საკრედიტო რისკის ცვლილებას, პირიქით - თითოეული საანგარიშო თარიღისთვის იგი აღიარებს ზარალის დაქვითვას სიცოცხლის ხანგრძლივობის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაფუძნებით. კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოცულობას მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოშობილი მოთხოვნებისთვის ითვლის ზარალის განაკვეთების მიხედვით, რომლებიც დადგენილია ექსპერტული მსჯელობის გამოყენებით.ექსპერტული მსჯელობის გამოყენება დაშვებული იქნა გონივრულად, თავდაპირველი ინფორმაციის არარსებობის გამო, რომელიც საშუალებას იძლეოდა, აგებულიყო რეზერვთა მატრიცა. გაუფასურების განაკვეთები მრავლდება მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოშობილი მოთხოვნების შესაბამის ნაშთებზე პერიდისთვის, რომლის მიმართაც გამოითვლება შესაბამისი თანხა, ეს უკანასკნელი კი მიჩნეულია აუნაზღაურებლად.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დარღვეულად, როდესაც სახელშეკრულებო ანგარიშსწორება 90 დღით დარღვეულია. თუმცა, კონკრეტულ შემთხვევებში, კომპანია უფლებამოსილია ასევე განიხილოს ფინანსური აქტივის ვალდებულების შეუსრულებლობა, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ კომპანიას არ

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

სურს სრულად მიიღოს გადაუხდელი სახელშეკრულებო თანხები სანამ მხედველობაში მიიღებდეს კომპანიის მიერ ფლობილ ნებისმიერი სახის საკრედიტო გაძლიერების ინსტრუმენტს.
შეუკრებავი აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის წილ, როდესაც ასეთი აქტივის ანაზღაურებისთვის ყველა საჭირო პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა დადგინდება. წინარე ჯერზე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ანაზღაურებები დაკრედიტდება გაუფასურებული ზარალის ანგარიშის წილ წლის მოგებაში ან ზარალში.
ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და ბალანსიდან მოხსნა. კომპანია ფინანსური აქტივის ბალანსიდან მოხსნას ახორციელებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ამ აქტივიდან ფულადი ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები სრულდება, ან როდესაც იგი სხვა უწყებას გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ჯილდოს. თუკი კომპანია არც გადასცემს და არც შეინარჩუნებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებით არსებითად ყველა რისკსა და ჯილდოს და განაგრძობს გადაცემული აქტივის კონტროლს, მაშინ კომპანია აღიარებს ამ აქტივში შენარჩუნებულ ინტერესს (პროცენტს) და დაკავშირებულ ვალდებულებას თანხებისთვის, რომელთა გადახდაც შესაძლოა მოუწიოს. თუკი კომპანია შეინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ჯილდოს, მაშინ კომპანია განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და ასევე აღიარებს მიღებული შემოსავლების წილ გირაოთი უზრუნველყოფილ სესხს.
ამორტიზებულ ღირებულებაში შეფასებული ფინანსური აქტივის ბალანსიდან მოხსნისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მიღებულ და მისაღებ კომპენსაციის თანხებს შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. დამატებით უნდა ითქვას, რომ სავალო ინსტრუმენტში სამართლიანი ღირებულება სხვა ერთობლივ შემოსავალში (FVTOCI) ფარგლებში კლასიფიცირებული ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტისას და ბალანსიდან მოხსნისას, ინვესტიციის ხელახალი შეფასების რეზერვში წინარე ჯერზე დარიცხული კუმულაციური შემოსავალი ან ხარჯი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

ვალად ან კაპიტალად კლასიფიცირება
ვალი და წილობრივი ინსტრუმენტები გაიცემა კომპანიის მიერ და კლასიფიცირდება როგორც ფინანსური ვალდებულება ან კაპიტალი, რაც ხორციელდება სახელშეკრულებო შეთანხმებათა არსიდან გამომდინარე და ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტების განმარტებების მიხედვით.

წილობრივი ინსტრუმენტები
წილობრივი ინსტრუმენტები წამოადგენს ნებისმიერ საბუთს, რომელიც ამტკიცებს საწარმოს აქტივებში მონაწილეობის ინტერესს მას შემდეგ რაც დაიქვითება ყველა მისი ვალდებულებები. წილობრივი ინსტრუმენტები გაიცემა კომპანიის მიერ და აღიარდება მიღებული შემოსავლებით, წმინდა გაცემის თვითღირებულებით
კომპანიის მიერ ფლობილი საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ხელახლაქ შეძენა აღიარდება და პირდაპირ იქვითება კაპიტალში. არანაირი შემოსავალი ან ხარჯი არ აღიარდება მოგებად ან ზარალად კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების შეძენაზე, გაყიდვაზე, გაცემაზე ან გაუქმებაზე.

ფინანსური ვალდებულებები
ფინანსური ვალდებულებები (რომლებიც წარმოდგენილია სესხებით, მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებითა და გადასახდელი დივიდენდებით) შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსურ ვალდებულებათა ბალანსიდან მოხსნა
კომპანია ბალანსიდან ხსნის ფინანსურ ვალდებულებებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები შესრულდა, გაუქმდა ან მათი ვადა გავიდა. ბალანსიდან მოხსნილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილი და გადასახდელი კომპენსაციის სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებოკაპიტალი. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის მიერ მიღებული შენატანების რეალური ღირებულებით.
დივიდენდები.დივიდენდები აღიარდება, როგორც კაპიტალის შემცირება პერიოდში, როდესაც ისინი გაცხადდა გადასახდელად. საანგარიშო თარიღის შემდგომ გაცხადებული დივიდენდები აღირიცხება, როგორც შემდგომი მოვლენა და ვლინდება შესაბამისად.
წინასწარ გადახდილი გადასახადები და გადასახდელი გადასახადები.წინასწარ გადახდილი გადასახადები წარმოდგენილია თავიანთ ნომინალურ ღირებულებებში, მინუს დაქვითვა სავარაუდო აუნაზღაურებელი თანხებისთვის. გადასახდელი გადასახადები (მოგების გადასახადის გარდა) წარმოდგენილია თავიანთი ნომინალური ღირებულებით.
საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აკუმულირდება საქართველოს შემოსავლების სამსახურის ცალკეულ საგადასახადო ანგარიშზე. დარეგულირება ხორციელდება ურთიერთჩათვლით.
მომწოდებლებზე წინასწარ გადახდილი თანხები.მომწოდებლებზე წინასწარ გადახდილი თანხები წარმოდგენილია თავიანთი თვითღირებულებით, მინუს აუნაზღაურებელი თანხების დაქვითვა.

4. **მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებასთან დაკავშირებით**

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (რომელიც აღწერილია მე-3 მითითებაში), მენეჯმენტის მოეთხოვება მსჯელობა, ვარაუდი და დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც სხვა წყაროებიდან აშკარად გამოხატული არაა. ვარაუდები და დაკავშირებული დაშვებები ეფუძნება თავდაპირველ გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, რომლებიც მიჩნეულია შესაბამისად. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ ვარაუდებისგან.

ვარაუდები და ძირითადი დაშვებები გადაიხედება მუდმივად. სააღრიცხვო შეფასებათა გადახედვები აღიარდება პერიოდში, რომელშიც შეფასება გადაიხედა თუკი გადახედვა ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ან გადახედვის პერიოდში და შემდგომ პერიოდებში, თუკი გადახედვა ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებსაც.

მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები, მიუხედავად იმ გადაწყვეტილებებისა, რომლებიც მონაწილეობს შეფასებებში (იხილეთ ქვემოთ) არის შემდეგი, რომ კომპანიის მენეჯმენტიმ განახორციელა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესი და მან იქონია უმნიშვნელოვანესი გავლენა ფინანსურ უწყისებში აღიარებული თანხების მიმართ.

ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციის ვადა. ძირითადი საშუალებების ერთეულების ექსპლუატაციის ვადა, ანალოგიურ აქტივებთან დაკავშირებული გამოცდილების საფუძველზე, წარმოადგენს მსჯელობის საგანს აქტივებში განსახიერებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად მიიღება მისით სარგებლობის გზით. ამასთან, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განსახიერებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

დარჩენილ ექსპლუატაციის ვადას მენეჯმენტი აფასებს აქტივების ამჟამად არსებული ტექნიკური პირობების შესაბამისად და იმ სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, რომლის განმავლობაშიც სავარაუდოდ აქტივები მოუტანენ სარგებლობას კომპანიას. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების სავარაუდო ექსპლუატაცია; (ბ) სავარაუდო ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური და კომერციული მოძველება.

ძირითადი საშუალებების შეფასება - ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრისთვის განისაზღვრება უძრავი ქონების შეფასების დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ. ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება განისაზღვრა, როგორც 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის პირველი სრული IFRS ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ღირებულება.

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია შეფასების მეთოდისა და საწყისი მონაცემების შესახებ, რომელიც მენეჯმენტმა გამოიყენა ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად. შემფასებელმა აქტივები დაყო სპეციალიზირებულ ქონებად, რომელთათვისაც არ არსებობს ყიდვა / გაყიდვის აქტიური ბაზარი და არაპეციალიზირებულ აქტივებად. თითოეული მათგანისთვის გამოყენებული იქნა შესაბამისი - ხარჯების და საბაზრო - მიდგომა. დადგენილი ღირებულება შემდგომში შეაფასეს ეკონომიკურ მოძველებაზე, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნა ფულადი ნაკადის დისკონტირებული მეთოდი ("DCF").

დისკონტირებული ფულადი ნაკადებისთვის კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება განისაზღვრა 14.07% - ით. 3% გამოყენებულ იქნა როგორც ტერმინალური ზრდის განაკვეთი. მომავალი ფულადი ნაკადების მოყვანილი ღირებულება დაანგარიშდა დაბეგვრამდე, მგზავრების გათვლილი ოდენობის მგზავრობის ღირებულების გამოყენებით, რომელიც არ მოიცავდა საანგარიშო და საოპერაციო ხარჯებს. აქტივის შეფასების DCF მეთოდი იყენებს ფულის დროის ღირებულების კონცეფციას და ეფექტურად ახდენს ქონების მიმდინარე და სამომავლო შემოსავლების კაპიტალიზაციას. მიღებული კაპიტალიზაციის სარგებელი ასახავს ქონების სპეციფიკურ რისკ – პროფილს, გაითვალისწინოს მიმდინარე შემოსავლის უსაფრთხოება, მიმდინარე და სამომავლო გაქირავების სიცარიელე, კაპიტალის ზრდის სამომავლო მოლოდინის გათვალისწინებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. კომპანია ქმნის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რათა ანგარიშსწორება აწარმოოს ზარალებზე, რომლებიც მიღებულია დამკვეთთა ვალდებულებით - გადაიხადონ მოთხოვნილი თანხა ან მომწოდებლებიდან - განახორციელონ შეთანხმებული პროდუქტების ან მომსახურების მიწოდება. როდესაც ფასდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ადექვატურობა, მენეჯმენტი თავის შეფასებას აფუძნებს მიმდინარე მთლიან ეკონომიკურ მდგომარეობაზე, მოთხოვნებისა და წინასწარი გადახდების ნაშთების სიძველეზე (ვადამოსულობაზე), თავდაპირველი ჩამოწერის გამოცდილებაზე, დამკვეთისა და მომწოდებლის კრედიტსაიმედოობასა და ანგარიშსწორების პირობების ცვლილებებზე. ეკონომიკაში, წარმოების დარგში ან კონკრეტული დამკვეთის ან მომწოდებლის პირობებში ცვლილებებმა შესაძლოა გამოიწვიოს კორექტირებები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც ჩაწერილია ფინანსურ ანგარიშგებებში.

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 1 იანვრისთვის მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა, შესაბამისად, შეადგინა 1 593, 523 და 703 ლარი.

5. ამონაგები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში კომპანიის მთლიანი შემოსავალი მოიცავდა:

	2019	2018
სიგარეტების რეალიზაცია	7,256	35,601
საიჯარო შემოსავალი	140	67
სულ	**7,396**	**35,668**

აქციზის გადასახადის ზრდის პროგნოზთან დაკავშირებით, 2018 წლის დეკემბერში კომპანიამ გაყიდა საკუთარი მარაგების დიდი ნაწილი (შენიშვნა 11). ვინაიდან 2018 წელს მოხდა ბაზარზე საქონლის ჭარბად გატანა, საქონელზე მოთხოვნა არ ყოფილა, ხოლო კომპანიის შემოსავალი მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2019 წელს.

6. ამონაგების თვითღირებულება

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში კომპანიის გაყიდული საქონლის ღირებულება მოიცავდა:

	2019	2018
ძირითადი მასალები	3,883	26,122
პირდაპირი ხელფასები	757	1,270
ცვეთა	294	454
საწყობის მოვლა და რემონტი	20	301
სხვა საოპერაციო ხარჯი	17	24
სულ	**4,971**	**28,171**

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავდა:

	2019	2018
სახელფასო და მასთან დაკავშირებული ხარჯები	2,381	1,405
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ხარჯები	1,593	523
სხვა საგადასახადო ხარჯები	1,468	152
მარაგების გაუფასურების ხარჯები	535	291
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	295	308
კომუნალური ხარჯები	208	183
სადაზღვევო ხარჯები	64	48
მივლინებების ხარჯები	19	59
სხვა ხარჯები, წმინდა	209	56
სულ	**6,772**	**3,025**

სახელფასო ფონდის და მასთან დაკავშირებული ხარჯების ზრდა ძირითადად ახასიათებს სამეთვალყურეო საბჭოს ფორმირებას, რომელიც სამი წევრისგან შედგება.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის მნიშვნელოვანი ზრდა გამოწვეულია ერთი მომხმარებლით, რომელსაც 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ნაშთები ვადაგადაცილებული ჰქონდა 90 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში და კომპანიაც ასევე არ პროგნოზირებდა არანაირი ფულადი სახსრების მოძრაობას.

სს თბილისის თამბაქო

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

კომპანიამ შექმნა დამატებითი პირობა ნელა მოძრავი მარაგებისთვის, ერძოდ, სიგარეტის მილებისთვის. 2019 და 2018 წლის სხვა საგადასახადო ხარჯებში შედის ჯარიმები და გადაუხდელი გადასახადის ბალანსზე დაგროვილი სახდელები, შესაბამისად 1 336 ათასი და 97 ათასი ლარის ოდენობით.

8. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენობა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები	ჯერ კიდევ გამოუყენებელი **PPE**	სხვა **PPE**	სულ
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,209**	**12,819**	**6,260**	**3,428**	**143**	**25,859**
დამატება	-	-	-	69	-	**69**

ჩამოწერა	-	-	-	(13)	-	**(13)**
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	(1,263)	-	-	-	**(1,263)**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**11,556**	**6,260**	**3,484**	**143**	**24,652**
დამატება	-	130	-	51	239	**420**
ჩამოწერა	-	-	-	-	-	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	564	-	-	-	**564**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**12,250**	**6,260**	**3,535**	**382**	**25,636**
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	-
წლიური ცვეთა	-	(239)	(463)	-	(29)	**(731)**
გამორიცხულია ჩამოწერის დროს	-	-	-	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(239)**	**(463)**	-	**(29)**	**(731)**
წლის ცვეთა	-	(246)	(423)	-	(31)	**(700)**
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	**-**	(10)	-	-	-	**(10)**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	**(495)**	**(886)**	-	**(60)**	**(1,441)**
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,209**	**12,819**	**6,260**	**3,428**	**143**	**25,859**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**11,317**	**5,797**	**3,484**	**114**	**23,921**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,209**	**11,755**	**5,374**	**3,535**	**322**	**24,195**

კომპანიის ძირითადი საშუალებების შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა პროფესიონალმა შემფასებელმა ფირმამ, რომლის მიზანიც გახლდათ 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულების დადგენა. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეფასება დამოუკიდებელმა შემფასებელმა განახორციელა 2020 წლის 24 ნოემბერს. კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება ესარგებლა IFRS 1-ით ნებადართული გამონაკლისით და მიღების დღეს, 2018 წლის 1 იანვარს პირობითი ღირებულება გამოიყენა ძირითადი საშუალების ღირებულებად.

9. საინვესტიციო ქონება

	საინვესტიციო ქონება
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**254**
დამატება	-
ჩამოწერა	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	1,263
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,517**
დამატება	-
ჩამოწერა	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	(564)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**953**

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**
წლიური ცვეთა	(26)
გამორიცხულია განკარგვის დროს	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(26)**
წლიური ცვეთა	(19)
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	10
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(35)**

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**254**
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,491**
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**918**

საინვესტიციო ქონებას წარმოადგენს სასაწყობე ფართი რომელიც იჯარით არის გაცემული დაკავშირებული მხარის კომპანიებზე - "ჯეოდისტრიბუცია", "KSF", "Tobacco Holding" და "Tobacco Enterprise". საინვესტიციო ქონების ღირებულება განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ 2018 წლის 1 იანვრისთვის ჩატარებული შეფასების დროს (შენიშვნა 8)

10. მარაგები

2019 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს არსებული მარაგები:

	31 დეკემბერი **2019**წ.	**31** დეკემბერი **2018**წ.	**1** იანვარი **2018**წ.
ნედლეული	5,560	2,339	10,301
დაუმთავრებელი წარმოება	55	81	297
მზა საქონელი	965	274	602
სულ მიმდინარე მარაგები	**6,580**	**2,694**	**11,200**
გრძელვადიანი მარაგები	1,624	1,643	1,662
სულ მარაგები	**8,204**	**4,337**	**12,862**

გრძელვადიანი მარაგები შედგება სათადარიგო ნაწილებისა და სარემონტო მასალებისაგან, რომლებიც ცალკეული საგნებია და საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენება წარმოების პროცესში.

ამორტიზაციის ხარჯმა 354 ათასი ლარი, ხოლო 9 ათასი ლარის კაპიტალიზებულ იქნა მიმდინარე მარაგებში, შესაბამისად, 2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

2019 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს დებიტორულმა დავალიანებამ, უიმედო თანხებზე მარაგების გამოკლებით, შეადგინა:

	31 დეკემბერი 2019წ.	**31 დეკემბერი 2018წ.**	**1 იანვარი 2018წ.**
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	7,898	47,849	3,082
სხვა დებიტორული დავალიანება	-	77	80
მინუს: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,819)	(1,226)	(703)
სულ	**5,079**	**46,700**	**2,459**

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების 99%, 99% და 84% უკავშირდება სამ კომპანიას: თობაქო ჰოლდინგ, KSF და გეოდისტრიბუცია-ს, რომლებიც წარმოადგენენ დაკავშირებულ მხარეებს 2019, 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს დასრულებული წლისთვის, შესაბამისად.

2018 წლის ბოლოს დებიტორული ნაშთი ძალიან არასტაბილური იყო სხვა წლებთან შედარებით - გაკეთდა განცხადება, რომ აქციზის გადასახადი გაიზრდებოდა 2019 წლის იანვარში. ამიტომ, უფრო მაღალი განაკვეთით საქონლის გაყიდვის მიზნით, აქციზის გადასახადის გაზრდის ძალაში შესვლამდე, თბილისის თამბაქომ მოახდინა 46,000 ათასი ლარამდე ღირებულების ყველა არსებული მარაგის რეალიზაცია, ნაშთი დაიხურა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება მოიცავს ამ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავლის, აქციზის გადასახადის და დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით აღიარებულ თანხებს.

აღიარებული გაუფასურება წარმოადგენს სხვაობას ამ სავაჭრო დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულებისა და მოსალოდნელი შემოსავლის ამჟამინდელ ღირებულებას შორის. კომპანია ამ ნაშთებზე არ ფლობს რაიმე სახის გირაოს.

2019 წელს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდა დაკავშირებულია ერთ კონტრაჰენტთან, რომელიც სრულად იყო მომარაგებული 2019 წელს, ვინაიდან კონტრაჰენტს ვადაგადაცილებული ნაშთები ჰქონდა 3 თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში და ასევე არ იყო განსაზღვრული პროგნოზირებადი ფულადი ნაკადები. მარაგმა შეადგინა 1,642 მლნ ლარი.

ხანდაზმულობის მეთოდით სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების ანალიზი გამოიყურება ასე:

31 დეკემბერი 2019 წ. (ლარი'000)	ვადაგადაცილებული არ არის	**- 30** დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული	ვადაგადაცილებული **31-** დან **90** დღემდე	**- 90** დღის ვადაგადაცილებული	სულ
მთლიანი სავარაუდო საბალანსო ღირებულება სტანდარტული	956	505	11	6,426	**7,898**
სიცოცხლის ხანგრძლივობა ECL	(2)	(1)	(2)	(2,814)	**(2,819)**

31 დეკემბერი 2018 წ. (ლარი'000)	ვადაგადაცილებული არ არის	**- 30** დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული	ვადაგადაცილებული **31-** დან **90** დღემდე	**- 90** დღის ვადაგადაცილებული	სულ
მთლიანი სავარაუდო საბალანსო ღირებულება სტანდარტული	46,403	194	175	1,154	**47,926**
სიცოცხლის ხანგრძლივობა ECL	(1)	(19)	(52)	(1,154)	**(1,226)**

1 იანვარი 2018 (ლარი'000)	ვადაგადაცილებული ეგულიარ არის	**- 30** დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული	ვადაგადაცილებული **31-** დან **90** დღემდე	**- 90** დღის ვადაგადაცილებული	სულ
მთლიანი სავარაუდო საბალანსო ღირებულება სტანდარტული	2,073	270	205	614	**3,162**
სიცოცხლის ხანგრძლივობა ECL	(1)	(27)	(61)	(614)	**(703)**

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების ზარალზე მარაგებს კომპანია ყოველთვის ზომავს მთელი პერიოდის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ტოლი ოდენობით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება მოვალის დეფოლტის წარსული გამოცდილების და მოვალის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის ანალიზის გამოყენებით და კორექტირდება დებიტორებისთვის და სფეროს, რომელშიც მუშაობენ მოვალეები, ზოგადი ეკონომიკური პირობებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორებით და ანგარიშგების დღისთვის, პირობების როგორც მიმდინარე, ასევე პროგნოზირებადი მიმართულებებით. კომპანიამ 100% ოდენობით აღიარა ზარალის მარაგები კოლექტიურად შეფასებულ მთელ დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებით, რომელიც ვადაგასული იყო 90 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში, ვიაიდან თავდაპირველი გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ამგვარი დებიტორული დავალიანება, როგორც წესი, ანაზღაურებას არ ექვემდებარება. ზოგიერთი კონტრაჰენისთვის, რომლებიც შეფასდნენ ინდივიდუალურად, კომპანიამ განიხილა პროგნოზირებადი ფულადი ნაკადები და მათ საფუძველზე განსაზღვრა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კომპანია ახდენს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ჩამოწერას როცა არსებობს ცნობები, რომ მევალე დგას სერიოზული ფინანსური სიძნელეების წინაშე და არ არსებობს ამოღების რეალური პერსპექტივა.

მომდევნო ცხრილი ასახავს მთელი პეროდის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედტო ზარალებს, რომლებიც აღიარებულია სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის IFRS 9-ით დადგენილი გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად.

	მოსალოდნელი
ნაშთი **2018** წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**703**
გაუფასურების მარაგები	523
ნაშთი **2018** წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,226**
გაუფასურების მარაგები	1,593
ნაშთი **2019** წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,819**

12. ფული და ფულის ექვივალენტები

2019, 2018 წლის 31 დეკემბერს და 2018 წლის 1 იანვარს ფული და ფულის ექვივალენტები იყო შემდეგი:

	31 დეკემბერი **2019**წ.	**31** დეკემბერი **2018**წ.	**1** იანვარი **2018**წ.
ნაღდი ფული ხელზე	53	54	59
ფული ბანკში	262	443	718
სულ	**315**	**497**	**777**

ბანკებში არსებულ ანგარიშებზე ვადაგასული ნაშთი არ არის. ზარალზე მარაგები ბანკებში არსებულ ანგარიშებზე ნაშთების მიხედვით არ არის აღიარებული მისი მოკლევადიანი ბუნების გამო. საბანკო ნაშთები მოიცავს საქართველოს ბანკებში არსებულ მიმდინარე ანგარიშებს და გამოიყენება კომპანიის ყოველდღურ საქმიანობაში. 2019, 2018 წლის 31 დეკემბრს და 2018 წლის 1 იანვრი მდგომარეობით, ბანკებში არსებული კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესი ნაწილი განთავსებულია Fitch Ratings-ის B (მოკლევადიანი რეიტინგი) და BB (გრძელვადიანი რეიტინგი) რეიტინგის ბანკებში.

13. საგადასახადო დავალიანება, გარდა მოგებიდან გადასახადისა

2019, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, საშემოსავლო გადასახადის გარდა, საგადასახადო დავალიანება მოიცავს დღგ-ს გადასახდელებს, აქციზურ და სხვა გადასახადებს. საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მოგროვილია საქართველოს შემოსავლების სამსახურის ერთ საგადასახადო ანგარიშზე. ანგარიშსწორება ხორციელდება წმინდა ანგარიშსწორების საფუძველზე.

14. სახელშეკრულები ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს 2019, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით მიღებულ ავანსებს, რაც დაკავშირებულია რეალიზაციასთან. სანამ საქონელი არ გადაეცემა მომხმარებელს, კომპანია მათ აღიარებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებად. კომპანიამ განსაზღვრა, რომ ეს ხელშეკრულებები მოიცავენ დაფინანსების კომპონენტს. 2019, 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ფინანსური ხარჯები, შესაბამისად, 191 და 106 ათასი ლარი, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და ამ მხრივ სხვა სრულ შემოსავლებში.

15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება 2019, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ასე გამოიყურება:

	31 დეკემბერი 2019წ.	**31 დეკემბერი 2018წ.**	**1 იანვარი 2018წ.**
მომწოდებლების მიმართ არსებული დავალიანება	875	1,968	4,290
გადასახდელი ხელფასი	-	1	2
სულ	**875**	**1,969**	**4,292**

16. ნასესხები სახსრები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადაუხდელი სესხების პირობები ასე გამოიყურება:

სესხები:	**CCY**	**საპროცენტო განაკვეთი**	**ვადა**	**31 დეკემბერი 2019წ.**	**31 დეკემბერი 2018წ.**	**1 იანვარი 2018წ.**
ბაზის ბანკი	ლარი	12%	08-2020	3,301	-	-
ბაზის ბანკი	ლარი	14%	02-2020	1,883	-	-
ბაზის ბანკი	ლარი	12%	01-2018	-	-	593
სულ ნასესხები სახსრები:				**5,184**	**-**	**593**

ნასესხები სახსრების მოძრაობა 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მოძრაობა
წმინდა ვალი 2018 წლის 1 იანვარს	593
სესხების დაფარვა	(593)
წმინდა ვალი 2018 წლის 31 დეკემბერს	-
ძირითადი დანამატი	21,791
პროცენტი დარიცხული	947
გადახდილი ძირი თანხა	(16,616)
გადახდილი პროცენტი	(938)
წმინდა ვალი პერიოდის ბოლოს	**5,184**

17. ფინანსური ინსტრუმენტები

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებები ანალიზდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონით, შემდეგნაირად:

(i) პირველი დონეზე შეფასება ხორციელდება კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასებით აქტიურ ბაზრებზე, იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების წილ;

(ii) მეორე დონეზე შეფასება ხორციელდება შეფასების ტექნიკითა და მეთოდით აქტივის ან ვალდებულების თანმდევი ყველა არსებითი ხარჯებით იქნება ეს პირდაპირი (როგორიცაა ფასი) ან ირიბი (როგორიცაა ფასიდან წარმოებული) და

(iii) მესამე დონეზე შეფასება ხორციელდება შეფასების მეთოდებით, რომლებიც არ ეფუძნება ბაზარზე მოძიებად, შესამჩნევ მონაცემებს (რაც წარმოადგენს შეუმჩნეველ ხარჯებს). მენეჯმენტი ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციის გადაწყვეტილებას იღებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას იყენებს შესამჩნევ ხარჯებს, რომლებიც მოითხოვენ მნიშვნელოვან კორექტირებას - მაშინ ეს შეფასება წარმოადგენს მე-3 დონის შეფასებას. შეფასების ხარჯების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიმართ.

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

ამორტიზებულ ღირებულებით გადატანილი ფინანსური აქტივები.ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების შეფასების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებას, რომლებიც მიღებული უნდა იქნას მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთის დისკონტით ახალი საკრედიტო ინსტრუმენტებისთვის მსგავსი საკრედიტო რისკითა და ნარჩენი შესრულების ვადით.გამოყენებული დისკონტის განაკვეთები დამოკიდებულია შემხვედრი (მეორე) მხარის საკრედიტო რისკზე. მიწოდებიდან და მომსახურებიდან მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდებიან თავიანთ სამართლიან ღირებულებას მათივე მოკლევადიანი შესრულების ვადების გამო.

ამორტიზებული ღირებულებით გადატანილი ვალდებულებები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების (შესრულების ფაქსირებული ვადით) შეფასების სამართლიანი ღირებულება ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებით, რომლებიც დისკონტირდება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის მსგავსი საკრედიტო რისკითა და ნარჩენი შესრულების ვადით. კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ფინანსურ უწყისებში წარმოდგენილი ფინანრუსი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების სამართლიანი ღირებულება დადგინდა შეფასების 1-ლ დონეზე, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დადგინდა შეფასების მე-3 დონეზე.

კაპიტალის რისკის მართვა–კომპანია მართავს თავის კაპიტალს, რათა დარწმუნდეს, რომ კომპანიას შეეძლება მომავალში უწყვეტად ფუნქციონირება, როდესაც შეეძლება კაპიტალის მფლობელებს მაქსიმალურად მისცეს შემოსავალი ვალისა და კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზაციის ფარგლებში. კომპანიის მენეჯმენტი რეგულარულად განიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. აღნიშნული განხილვის შედეგებზე დაფუძნებით, კომპანია იღებს ზომებს, რათა დააბალანსოს თავისი მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურა დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით, ასევე ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებით ან არსებული სესხებისაგან გათავისუფლებით.

ფინანსურ ინსტრუმენტთა მთავარი კატეგორიები–კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებებისაგან. აღნიშნული ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია კომპანიის ოპერაციებისთვის თანხების მოძიება. კომპანიას აქვს სხვადასხვა ფინანსური აქტივი, როგორიცაა მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები.

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები	315	497	777
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	5,079	46,700	2,459
სულ ფინანსური აქტივები	**5,394**	**47,197**	**3,236**

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018	1 იანვარი 2018
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	875	1,969	4,292
ნასესხები თანხები	5,184	-	593
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**6,059**	**1,969**	**4,885**

კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი ძირითადი რისკებია უცხოური ვალუტის რისკი, გეოგრაფიული რისკი, საპროცენტო განაკვეთის რისკი, საკრედიტო რისკი და ლიკვიდურობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები მდებარეობს საქართველოში და მისი ბიზნეს-გეგმები კრიტიკულად დამოკიდებულია ქვეყნის სტაბილობაზე და სამართლის ნორმაზე. საქართველო აგრძელებს განვითარებადი ბაზრის კონკრეტული მახასიათებლების გამოვლენას.როგორც ასეთი, კომპანია ქვეყნის მასშტაბით ექვემდებარება ბიზნეს-გარემოს ან იურიდიული გარემოს ნებისმიერი სახით გაუარესებას.

ქვემოთ მოცემულია აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული თავმოყრა:

საქართველო	სხვა არა-OECD	OECD ქვეყნები	31 დეკემბერი 2019 სულ

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

		ქვეყნები		
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	315	-	-	315
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	5,079	-	-	5,079
სულ ფინანსური აქტივები	**5,394**	**-**	**-**	**5,394**
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	5,184	-	-	5,184
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	168	579	128	875
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**5,352**	**579**	**128**	**6,059**
წმინდა მდგომარეობა	**42**	**(579)**	**(128)**	**(665)**

	საქართველო	სხვა არა-OECD ქვეყნები	OECD ქვეყნები	**31 დეკემბერი 2018** სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	497	-	-	497
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	46,427	273	-	46,700
სულ ფინანსური აქტივები	**46,924**	**273**	**-**	**47,197**
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	367	1,121	481	**1,969**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**367**	**1,121**	**481**	**1,969**
წმინდა მდგომარეობა	**46,557**	**(848)**	**(481)**	**45,228**

	Georgia	**Other non-OECD countries**	**OECD countries**	**1 January 2018 Total**
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	777	-	-	777
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	2,141	318	-	2,459
სულ ფინანსური აქტივები	**2,918**	**318**	**-**	**3,236**
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	313	2,028	1,951	4,292
ნასესხები სახსრები	593	-	-	593
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**906**	**2,028**	**1,951**	**4,885**
წმინდა მდგომარეობა	**2,012**	**(1,710)**	**(1,951)**	**(1,649)**

უცხოური ვალუტის რისკი–ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომლის ფარგლებშიც კომპანიის მიერ გამოყენებულ ვალუტებთან დაკავშირებით, ვალუტათაშორისი კურსების ცვლილება უარყოფითად აისახება

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
(ათას ქართულ ლარში)

კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანია გარკვეულ ოპერაციებს ახორციელებს უცხოურ ვალუტებში. კომპანია არ იყენებს რაიმე სახის წარმოებულებს, რათა მართოს უცხოური ვალუტის რისკის გავლენა.
იხილეთ კომპანიის ფულადი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება 2019, 2018 წლების 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი 2019წ.	
	USD 1 = 2.8677 GEL	EUR 1 = 3.2095 GEL
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები	15	2
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	-	-
ფინანსური აქტივები სულ	**15**	**2**
ფინანსური ვალდებულებები		
ნასესხები სახსრები	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	707	-
ფინანსური ვალდებულებები სულ	**707**	**-**
მთლიანი წმინდა მდგომარეობა	**(692)**	**2**

	31 დეკემბერი 2018	
	USD 1 = 2.6766 GEL	EUR 1 = 3.0701 GEL
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	30
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	273	-
ფინანსური აქტივები სულ	**279**	**30**
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	1,603	-
ფინანსური ვალდებულებები სულ	**1,603**	**-**
მთლიანი წმინდა მდგომარეობა	**(1,324)**	**30**

	1 იანვარი 2018	
	USD 1 = 2.5922 GEL	EUR 1 = 3.1044 GEL
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები		17
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება		-
ფინანსური აქტივები სულ	**372**	**17**
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება		-
ფინანსური ვალდებულებები სულ	**3,979**	**-**
მთლიანი წმინდა მდგომარეობა	**(3,607)**	**17**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2019, 2018 წლების 31 დეკემბრის და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიის სენსიტიურობას ფუნქციური ვალუტის უცხოურ ვალუტასთან მიმართებით 20%-ით